

TRADICE
-
ZDROJ POUČENÍ
A INSPIRACE

SBORNÍK VYSTOUPENÍ

*NA XXXIX. PRAŽSKÉ
TEORETICKO - POLITICKÉ KONFERENCI*

MÍSTO ÚVODU

Třicátá devátá pražská teoreticko-politická konference, konaná u příležitosti 95. výročí vzniku komunistického hnutí v Československu, byla na téma „Tradice - zdroj poučení a inspirace“. Konference se konala 16. dubna 2016.

Jejími pořadateli byly OV KSČM Praha 1, Praha 6, Praha-východ, Praha-západ, Beroun, Domažlice, Klatovy, Mladá Boleslav, Plzeň-sever, Příbram, Rokycany, Trutnov, MěV Jirkov, KPI Olomouc spolu s KSČ a KSM.

Cílem konference bylo přispět k prezentaci revolučních tradic a jejich rozvíjení v soudobých podmínkách činnosti komunistických stran.

Konference se zúčastnili funkcionáři a aktivisté z různých míst České republiky.

Úvodní referát k jejímu tématu přednesl Jiří Horák. V otevřené, kritické diskusi vystoupilo k tématu konference 24 účastníků a dva nepřednesené příspěvky byly odevzdány do jejího protokolu.

Jako obvykle vyjádřené názory nekomentujeme a ponecháváme souhlas či námitky nebo nesouhlas s obsahem jednotlivých vystoupení a příspěvků na čtenáři a do další diskuse. Přičemž podotýkáme, že některé názory se mohou lišit od názorů a stanovisek pořadatelů konference.

I. ZAHÁJENÍ

ZAHAJOVACÍ SLOVO

Viktor Pázler

Dovolte, abych jménem pořadatelů zahájil dnešní XXXIX. pražskou teoreticko-politickou konferenci.

Jsem rád, že jste přijali pozvání pořadatelů, kteří jsou uvedeni na pozvánce a jejichž představitelé také zaujali místo v předsednictvu konference. Jménem pořadatelů vás všechny co nejsrdečněji vítám.

Zvláště mi dovolu,te, abych přivítal naše hosty – I. místopředsedu ÚV KSČM Petra Šimůnka, předsedkyni KV KSČM a poslankyni PS PČR Martu Semelovou, předsedu Středočeského KV KSČM a poslance PS PČR Stanislava Grospiče. Srdečně také vítám generálního tajemníka KSČ Jiřího Vábra a člena vedení KSM Ondru Kazíka.

Naše dnešní pražská teoreticko-politická konference se schází v předvečer třech významných událostí (ve dvou případech jde o historické události), které měly, mají a budou mít značný význam pro nás komunisty i naše sympatizanty. Připomenuli tyto události chronologicky, pak nejbližší událostí je připomínka slavných májových dnů, počínaje 1. májem, který vždy byl a zůstává svátkem především levicových občanů, kteří při něm současně jasně a silně vyjadřují svůj názor, nyní zejména v otázkách boje za mír a proti fašismu. Tato idea je nosná i při připomenutí 71. výročí osvobození Československa z děsivé nacistické okupace i výročí Povstání českého lidu.

Druhou významnou událostí je 95. výročí vzniku Komunistické strany Československa, jejíž ustavující sjezd se konal ve dnech 14. - 16. května v Praze – Karlíně. Právě tato událost byla i hlavní motivací pro dnešní konferenci, které jsme dali název Tradice - zdroj poučení a inspirace.

Naší ambicí je zdůraznit význam tohoto výročí a památky těch představitelů, kteří stáli u základů dělnického a komunistického hnutí v naší zemi i jeho obrany a rozvoje v minulých, mnohdy nelehkých letech. Vzpomenout těch, kteří, byť se nevyhnuli i omylům a slepým uličkám, vytvářeli základy pro současnou činnost KSČM a zaslouží si naši úctu.

A současně prokázat, že se k minulosti, jak bohužel často slýcháváme, neobracíme z nějaké nostalgie, že nám nejde jen o její samoučelnou obranu, že se k ní nevracíme pouze proto, abychom neopakovali chyby, ale zejména, abychom v ní hledali poučení a inspiraci k tomu, o co nám jde hlavně, o budoucnost, o to, jak bude většina našich občanů žít.

A tento závěr by měl být základem pro třetí událost, která nás za necelý měsíc teprve čeká, a to pro jednání IX. sjezdu KSČM, který se

sejde poprvé v Praze právě ve dnech vzniku KSČ. Chtělo by se říci, jak symbolické a současně jak inspirativní pro mnohými požadované prosazení zásadního obratu v politice KSČM tak, aby její oficiální linie naplňovala věcnou podstatu slova komunistická, jež má strana ve svém názvu. A současně, aby sjezd zvolil do nejvyšších funkcí ve straně ty soudruhy a soudružky, jež budou zárukou naplňování politického kurzu komunistické obnovy KSČM.

Věřím, že naše dnešní jednání svým věcným a podnětným průběhem napomůže k naznačenému průběhu a výsledkům IX. sjezdu KSČM.

II. ÚVODNÍ REFERÁT

TRADICE - ZDROJ POUČENÍ A INSPIRACE

Jiří Horák

Devadesáté páté výročí založení Komunistické strany Československa je pro nás opětovnou výzvou k uvedení teorie a praxe marxismu-leninismu zpět do životaschopného stavu. A to i proto, že v květnu letošního roku proběhne IX. sjezd KSČM.

Největší událost v dějinách lidstva 20. století – Velká říjnová socialistická revoluce v Rusku měla obrovský vliv na mezinárodní dělnické a potažmo komunistické hnutí ve světě. Pod vlivem Velké říjnové socialistické revoluce a československého dělnictva byla i naše sociální demokracie nucena na sjezdu v prosinci roku 1918 schválit požadavky na socializaci průmyslu a velkostatků. Byla to však jen slova, po nichž nenásledovaly žádné skutky. Zchátralí vůdcové sociální demokracie se odhalili jako přísluhovači měšťáckého státu – jak socdemácky tradiční. Politickou moc ve státě uchopila česká buržoazie.

V Československu začal probíhat proces, kdy si dělnická třída začala uvědomovat svou vlastní existenci a sílu, své historické poslání. Mělo-li zdravé jádro vytvořit novou marxistickou stranu, bylo třeba, aby se oddělilo od oportunistických, reformistických a maloměšťáckých názorů i praxe. Tak mi tato situace připomíná současný stav v KSČM, že by opět tradice? Impulzy, směřující k vytvoření nové marxistické strany, vycházely jednak z vnitropolitického vývoje u nás a jednak z vnějšku – např. už v květnu roku 1918 byla založena Československá komunistická strana v Rusku. Základní školou československého proletariátu byly třídní boje, v nichž proletariát bojoval za své hmotné požadavky. Roky 1918 až 1920 přinesly celou řadu živelných stávkových bojů a vzpour, pokusů o převzetí moci, které však nevedly k úspěchu. Obrovská revoluční energie mas byla vyplývána bez užitku, chybělo cílevědomé politické vedení, chyběla revoluční marxistická strana, která by vedla masy do boje za uchopení moci. Klíčovým bodem leninismu je otázka moci, klíčovým úkolem socialistické revoluce je dobytí moci proletariátem. Na ustavujícím kongresu III. internacionály v březnu 1919 považoval Lenin za nejdůležitější otázku vyjasnit zásadní rozpor mezi buržoazní demokracií a diktaturou proletariátu. Z Leninova podnětu bylo na II. kongresu Komunistické internacionály v roce 1920 přijato 21 podmínek, jež byly uloženy všem stranám, ucházejícím se o přijetí.

1. Veškerá propaganda a agitace musí mít skutečně komunistický ráz a musí odpovídat programu a všem usnesením III. internacionály. Všechny stranické tiskové orgány musí být redigovány spolehlivými komunisty, kteří dokázali svou oddanost věci proletariátu. O diktatuře proletariátu se nesmí mluvit prostě jako o běžně naučené formuli, nýbrž musí být propagována tak, aby její nutnost vyplývala pro každého řadového dělníka, dělnici, vojáka, rolníka z událostí běžného života, soustavně denně zaznamenávaných naším tiskem. Periodický a neperiodický tisk a všechna nakladatelství strany musí být zcela podřízeny ústřednímu výboru strany, nezávisle na tom, je-li strana jako celek v daném okamžiku legální nebo ilegální. Je nepřijatelné, aby nakladatelství zneužívala své autonomie a aby prováděla politiku, která by plně neodpovídala politice strany. V novinách, na lidových schůzích, v odborových svazech, v družstvech – všude, kam mají přístup stoupenky III. internacionály, je nezbytné soustavně a nemilosrdně pranýřovat nejen buržoazii, nýbrž i její pomahače, reformisty všech odstínů.

2. Každá organizace, která se chce připojit ke Komunistické internacionále, je povinna plánovitě a soustavně odstraňovat z každého odpovědnějšího místa v dělnickém hnutí (stranická organizace, redakce, odborový svaz, parlamentní frakce, družstvo, obecní správa atp.) reformisty a stoupenky centrismu a nahradit je spolehlivými komunisty, bez ohledu na to, že z počátku bude někdy nutno nahrazovat „zkušené“ pracovníky prostými dělníky.

3. Téměř ve všech zemích Evropy a Ameriky vstupuje třídní boj do období občanské války. Za takových podmínek nemohou mít komunisté důvěru k buržoazní zákonnosti. Jsou povinni všude zřizovat paralelní ilegální aparát, který by v rozhodující chvíli pomohl straně splnit její povinnost vůči revoluci. Ve všech zemích, kde komunisté v důsledku stavu obležení nebo výjimečných zákonů nemají možnost provádět veškerou svou práci legálně, je bezpodmínečně nutné spojit legální práci s prací ilegální.

4. Při rozšiřování komunistických idejí je zvláště nutná houževnatá soustavná propaganda těchto idejí ve vojsku. Tam, kde je tato agitace zakázána výjimečnými zákony, musí být prováděna ilegálně. Odmítnutí takové práce by se rovnalo zradě revoluční povinnosti a bylo by neslučitelné s příslušností k III. internacionále.

5. Je nutná soustavná a plánovitá agitace na vesnicích. Dělnická třída nemůže upevnit své vítězství, nemá-li na své straně byť jen část zemědělských nádeníků a chudých rolníků a jestliže nedokázala svou politikou neutralizovat část ostatního obyvatelstva vesnice. Komunistické

ká práce na vesnici nabývá v současné době mimořádného významu. Musí být prováděna hlavně prostřednictvím revolučních městských a zemědělských dělníků-komunistů, kteří mají spojení s vesnicí. Upuštění od této práce nebo předání této práce do nespolehlivých rukou poloreformistů se rovná upuštění od proletářské revoluce.

6. Každá strana, která chce patřit k III. internacionále, je povinna odhalovat nejen zjevný sociálpatriotismus, nýbrž také neupřímnost a pokrytectví sociálpacifismu: soustavně dokazovat dělníkům, že bez revolučního svržení kapitalismu nemohou žádné mezinárodní smírčí soudy, žádné smlouvy o omezení zbrojení, žádná „demokratická“ organizace Společnosti národů zachránit lidstvo před novými válkami.

7. Strany, chtějící patřit ke Komunistické internacionále, jsou povinny přiznat nutnost naprosto a absolutně zúčtovat s reformismem a centristickou politikou a propagovat toto zúčtování v nejširších kruzích členů strany. Bez toho není možná důsledná komunistická politika. Komunistická internacionála bezpodmínečně a ultimativně žádá provedení tohoto zúčtování v nejkratší době. Komunistická internacionála nemůže připustit, aby všem známí oportunisté jako například Turati, Kautský, Hilferding, Hilguit, Longuet, Mac Donald, Modigliani a ostatní měli právo považovat se za členy III. internacionály. Vedlo by to k tomu, že by se III. internacionála velmi podobala zmizelé II. internacionále.

8. V otázce kolonií a utlačovaných národů je nutno, aby byla zvlášť výrazná a jasná linie stran těchto zemí, kde buržoazie takové kolonie ovládá a utlačuje jiné národy. Každá strana, která chce patřit k III. internacionále, je povinna nemilosrdně odhalovat úskoky „svých“ imperialistů v koloniích, podporovat každé osvobozené hnutí v koloniích nikoli slovy, nýbrž činy, žádat, aby její domácí imperialisté byli z těchto kolonií vyhnáni, vypěstovat v srdcích dělníků své země skutečně bratrský poměr k pracujícím obyvatelstvu kolonií a utlačovaných národů a provádět ve vojsku své země soustavnou agitaci proti každému utlačování koloniálních národů.

9. Každá strana, která chce patřit ke Komunistické internacionále, je povinna provádět soustavnou a vytrvalou komunistickou práci v odborových svazech, v dělnických a závodních radách, v družstvech a jiných masových organizacích. V těchto organizacích je nutno vytvořit komunistické buňky, které trvalou a houževnatou prací musí získat odborové svazy atd. pro komunismus. Tyto buňky jsou povinny při své každodenní práci neustále odhalovat zrady sociálpatriotů a kolísavost „centra“. Tyto komunistické buňky musí být úplně podřízeny straně.

10. Každá strana, patřící ke Komunistické internacionále, je povinna houževnatě bojovat proti Amsterodamské „internacionále“ žlutých odborových svazů. Každá strana musí mezi odborově organizovanými dělníky důrazně propagovat nutnost roztržky se žlutou Amsterodamskou internacionálou. Musí všemožně podporovat rodící se mezinárodní sjednocení rudých odborových svazů, patřících Komunistické internacionále.

11. Strany, které chtějí patřit k III. internacionále, jsou povinny přezkoumat členy svých parlamentních frakcí, odstranit z nich nespolehlivé živly, podříditi tyto frakce nejen slovy, nýbrž ve skutečnosti ústřednímu výboru strany, žádat od každého komunistického člena parlamentu, aby veškerou svou činnost podřídil zájmům skutečné revoluční propagandy a agitace.

12. Strany, patřící ke Komunistické internacionále, musí být vybudovány podle zásady demokratického centralismu. V současném období zostřené občanské války může komunistická strana splnit svou povinnost jen tehdy, bude-li organizována co nejcentralističtěji, bude-li v ní vládnout železná kázeň, hraničící s kázní vojenskou, a bude-li stranické centrum mocenským autoritativním orgánem, vybaveným plnou mocí a těšícím se všeobecné důvěře členů strany.

13. Komunistické strany všech zemí, kde komunisté pracují legálně, musí pravidelně provádět čistky (novou registraci) členstva stranických organizací, aby strana byla soustavně očišťována od maloburžoazních živlů, které se do ní nezbytně vetřou.

14. Každá strana, chtějící patřit ke Komunistické internacionále, je povinna obětavě podporovat každou sovětskou republiku v jejím boji proti kontrarevolučním silám. Komunistické strany musí neustále provádět propagandu za tím účelem, aby dělníci odmítali dopravovat předměty válečné výzbroje posílané nepřátelům sovětských republik, musí provádět legální nebo ilegální propagandu ve vojsku, vyslaném k zardoušení dělnických republik atd.

15. Strany, které dosud podržely staré sociálně demokratické programy, jsou povinny v pokud možno nejkratší době tyto programy přehlédnout a vypracovat s ohledem na zvláštní podmínky své země nový komunistický program ve smyslu usnesení Komunistické internacionály. Zpravidla musí být program každé strany patřící ke Komunistické internacionále, potvrzen řádným kongresem Komunistické internacionály nebo jejím výkonným výborem. V případě, že Výkonný výbor Komunistické internacionály nepotvrdí program té či oné strany, má tato strana právo odvolat se ke kongresu Komunistické internacionály.

16. Všechna usnesení kongresů Komunistické internacionály, jakož i usnesení jejího výkonného výboru, jsou závazná pro všechny strany patřící ke Komunistické internacionále. Komunistická internacionála, pracující za nejostřejší občanské války, musí být vybudována mnohem centralizovaněji, než jak tomu bylo v II. internacionále. Přitom jsou Komunistická internacionála a její výkonný výbor přirozeně povinny mít ohled na různost podmínek, za kterých bojují a pracují různé strany, a musí činit všeobecně závazná usnesení pouze o takových otázkách, u kterých je to možné.

17. V souvislosti s tím musí všechny strany, které chtějí patřit ke Komunistické internacionále, změnit své jméno. Každá strana té a té země (sekce III. Komunistické internacionály). I otázka názvu není jen formální, nýbrž je velmi důležitá. Komunistická internacionála vypověděla rozhodný boj celému buržoaznímu světu a všem žlutým sociálně demokratickým stranám. Je nutno, aby každému prostému pracovníku byl zcela jasný rozdíl mezi komunistickými stranami a starými oficiálními „sociálně demokratickými“ nebo „socialistickými“ stranami, které zradily prapor dělnické třídy.

18. Všechny vedoucí tiskové orgány všech zemí jsou povinny otiskovat všechny důležité dokumenty Výkonného výboru Komunistické internacionály.

19. Všechny strany patřící ke Komunistické internacionále nebo které podaly prohlášení, že si přejí do ní vstoupit, jsou povinny co možná nejdříve, nejpozději však do čtyř měsíců po II. kongresu Komunistické internacionály svolat mimořádný sjezd své strany, aby byly projednány tyto podmínky. Přitom se musí ústřední výbory postarat, aby se všechny jejich organizace seznámily s usnesením II. kongresu Komunistické internacionály.

20. Strany, které by nyní chtěly vstoupit do III. internacionály, které však dosud radikálně nezměnily svou dřívější taktiku, musí se před vstupem do Komunistické internacionály postarat, aby členy jejich ústředního výboru a všech nejdůležitějších ústředních institucí strany byly nejméně dvě třetiny soudruhů, kteří se již před II. kongresem Komunistické internacionály veřejně jednoznačně vyslovili pro vstup do III. internacionály. Výjimky jsou přípustné po schválení Výkonného výboru III. internacionály. Výkonný výbor Komunistické internacionály má právo činit výjimky také pro zástupce „centra“, jmenované v § 7.

21. Členové strany, kteří zásadně odmítají povinnosti a teze, vytyčené Komunistickou internacionálou, musí být ze strany vyloučeni. Totéž platí také o delegátech na mimořádné stranické sjezdy.

Zůstává historickou skutečností, že bez Komunistické internacionály by cesta KSČ byla klikatější, že by bylo více zákrutů a návratů zpět a že historický cíl snažení, tj. porážka buržoazie a diktatura proletariátu, by byl podstatně vzdálenější. Přijetí 21 podmínek leviců a její úplný rozchod se sociální demokracií se staly aktuální.

Dlouho očekávaný XIV. sjezd Československé sociálně demokratické strany dělnické (levice) se sešel 14. května 1921. Bylo konstatováno, že naprostá většina členstva se vyslovila jednoznačně pro přijetí 21 podmínek Komunistické internacionály a vytvoření Komunistické strany Československa. 15. května, se pro navrženou rezoluci: „Sjezd Československé sociálně demokratické levice prohlašuje se slavnostně pro bezpodmínečné přistoupení k III. internacionále v Moskvě. Tímto okamžikem mění sjezd název sociálně demokratické levice v název Komunistické strany Československé, čímž dává výraz faktickému rozchodu se stranou sociálních patriotů,“ vyslovilo 562 z přítomných 569 delegátů sjezdu.

KSČ, ve které se spojily český, slovenský, maďarský a ukrajinský revoluční proletariát, byla založena. Je zásluhou B. Šmerala, že převedl většinu členů sociální demokracie do komunistické strany. Německý revoluční proletariát zůstal dočasně organizován v německém oddělení KSČ. To se změnilo na slučujícím sjezdu na přelomu října a listopadu 1921, kdy se československá a německá část sloučily v jednu internacionální Komunistickou stranu Československa. Důležité je také si připomenout, že již 20. února 1921 se sešel ilegální sjezd pokrokových levicových mládežnických organizací všech národností v Československu a ustavil jednotnou internacionální organizaci – Svaz komunistické mládeže Československa jako sekci Komunistické internacionály mládeže v Moskvě.

Následná 20. léta minulého století přinesla, mimo poválečné hospodářské krize, i rozvoj průmyslové výroby, který sice zvýšil pracovní příležitosti pro dělníky, nikoliv však zvýšení jejich životní úrovně. Stabilizace kapitalismu se dosahovalo na úkor dělnické třídy. V takovýchto podmínkách začala KSČ realizovat úkoly bolševizace vytyčené V. kongresem Komunistické internacionály. Na tomto kongresu zazněly i kritické připomínky činnosti KSČ – pomalý průběh výstavby stranických organizací na závodech, nedostatečná práce mezi rolnictvem, nejasněná národnostní politika, nedostatečný boj s pravicovým oportunismem atd. Z vnitrostranické diskuse, jako důležitého prostředku aktivizace a výchovy členů strany se postupně vyhraňovaly dva základní směry v KSČ: revoluční – levicový a pravicový – oportunistický. Mimo

nich se vytvořila i skupina středu (Šmeral, Zápotocký), která z obavy o jednotu a masovost strany svazovala ruce v boji proti narůstajícímu pravicovému oportunismu v KSČ.

Už IV. sjezd KSČ v roce 1927 signalizoval nesprávné oportunistické tendence ve straně a usnesení sjezdu bylo krokem zpět na cestě bolševizace a nemohlo dělnickou třídu mobilizovat v době vrcholící konjunktury kapitalismu. Následné stávkové boje dělníků proti zhoršování jejich sociálního postavení ukázaly, že vedení komunistické strany nemá ujasněnou koncepci třídních bojů a že se nedovede postavit do jejich čela. Práce „jílkovské“ skupiny ve vedení KSČ trpěla kampaňovitostí, zanedbáváním masové politické práce, kterou nahrazovala administrativními metodami. Jak aktuální! Krach Rudého dne se stal bezprostředním podnětem k vypuknutí nespokojenosti a sporů ve straně, které vyústily do hluboké vnitrostranické krize. Krize měla složitý průběh, zasáhla celou stranu a přitom samotné vedení KSČ bylo zachváčeno oportunismem. S pomocí Komunistické internacionály začala polarizace sil ve vedení i v celé KSČ. Zformovala se revoluční opozice v čele s Klementem Gottwaldem. Rozhodující význam při řešení vnitrostranické krize mělo zasedání V. sjezdu KSČ ve dnech 18. - 23. února 1929. Delegáti sjezdu vyslechli referát „O situaci a úkolech strany“ přednesenou Kl. Gottwaldem, dále zprávu z VI. kongresu KI a zprávu o přípravě programu KSČ a reorganizaci Rudých odborů.

Za hlavní příčinu krize ve straně označil sjezd pravicový oportunismus. Proto jej KSČ musela porazit, překonat sociálně demokratické tradice a odstranit izolaci KSČ od pracujících mas. Důležitým prostředkem pro ozdravení situace ve straně spatřoval V. sjezd v přimknutí strany k závodům a v doplnění funkcionářského aktivu dělnickými kádery. Za hlavní strategickou linii strany vytyčil sjezd svržení kapitalismu a nastolení diktatury proletariátu cestou socialistické revoluce. Vytyčil základní heslo vyvlastnění velkostatkářské, církevní a státní půdy bez náhrady a její rozdělení chudým rolníkům.

V. sjezd správně vystihl narůstání fašistických sil ve světě i v samotném Československu. Na sjezdu zvítězila revoluční orientace. Důkazem toho byl i nově zvolený ústřední výbor strany. Mezi jeho členy patřili i „karlínští kluci“ Klement Gottwald, Antonín Zápotocký, Jan Šverma, Josef Haken, Čeněk Hruška, Otto Synek, Evžen Fried a další. Gottwaldovi se podařilo transformovat KSČ ve stranu leninského typu s přihlédnutím ke konkrétním, specifickým podmínkách Československa.

Světová hospodářská krize zasáhla pochopitelně i Československo, nezaměstnanost dosáhla v únoru 1933 podle oficiálních odha-

dů 930 000 lidí bez práce. Skutečný stav se odhadoval na 1 200 000, tj. každý čtvrtý občan byl nezaměstnaný. Nejvíce pochopitelně strádala dělnická třída. KSČ důsledně vystupovala v čele boje pracujících mas. Heslo: „Ani muže ze závodu, ani halěř ze mzdy“ se stalo jejím programem ve všech dílčích srážkách s fabrikanty. Pod tímto heslem se však skrýval i třídní přístup k celé věci, neboť to bylo heslo třídní jednoty: boj KSČ byl veden za každého dělníka, nikoli jen za komunistického.

V době nástupu fašismu v Německu a ohrožení ČSR jeho silami zvenčí i zevnitř vzrostla neobyčejně úloha KSČ v životě našich národů. V této době kromě hospodářských a sociálních bojů vedla i několik mohutných kampaní: např. akce na záchranu Jiřího Dimitrova či propuštění Ernsta Thälmana z nacistického vězení.

KSČ na VII. sjezdu zdůraznila, že důsledně bránit republiku může jedině dělnická třída ve svazku s ostatními pracujícími po utvoření širokého, jednotného, lidového antifašistického bloku. Linie sjezdu se stala i východiskem pro pozdější postup strany v letech nacistické okupace. Rozhodným protifašistickým bojem v duchu programu svého VII. sjezdu si KSČ vytvořila ideový předpoklad, aby se z avantgardy proletariátu stala vedoucí silou pro pracující všech národů a národností v republice.

Po mnichovském diktátu a rozpuštění KSČ přešla strana do hluboké ilegality, nikdy se však nevzdala a pokračovala v boji proti německým uchvatitelům po celou dobu okupace. Jejím hlavním cílem se stala záchrana samotné existence českého a slovenského národa, obnova jejich národní svobody a státní samostatnosti. Za svobodu našich národů položilo život v boji proti hitlerovskému fašismu 25 000 komunistů a dalších 10 000 životů ztratily její spojenecké a mládežnické organizace.

Po osvobození Československa a Praha 9. května 1945 slavnou Rudou armádou byla ve své podstatě ukončena druhá světová válka v Evropě. Sovětská armáda osvobodila 92 % území Československa. Úloha KSČ v protifašistickém odboji získávala lidi pro socialismus, jestliže měla strana v době osvobození okolo 50 000 členů, v září 1945 to bylo již takřka 713 000 členů, na konci roku 1948 to bylo takřka 2 300 000 členů. Je otázka, nakolik měla tato skutečnost vliv na negativní události dalšího vývoje.

Přijetím Košického vládního programu byl nastartován přechod k národně demokratické revoluci. Pod tlakem veřejnosti, již tradičně vedené KSČ, se podařilo prosadit znárodnění klíčového průmyslu, dolů, energetiky a peněžnictví.

Základní linie VIII. sjezdu KSČ v r. 1946 vycházela z hodnocení dosa-
vadního postupu strany v národní a demokratické revoluci a významné
místo v linii sjezdu zastávala politika Národní fronty. Sjezd však upo-
zorňoval i na úlohu reakčních sil v některých stranách Národní fronty.

Významným momentem a prvním velkým měřením sil mezi politic-
kými reprezentacemi obou základních tříd naší společnosti se staly vol-
by v květnu 1946. Skončily triumfem KSČ, kdy strana získala bezmála
2 700 000 hlasů, tj. 38 % a 114 mandátů z 300.

V tomto roce byl také vyhlášen dvouletý plán jako součást Budova-
telského programu vlády Klementa Gottwalda.

Rok 1947 byl ve znamení hrotících se obtíží v Národní frontě – ost-
ré střetnutí o milionářskou dávku, zřetelný posun sociální demokracie
doprava, stále častější pokusy o zformování protikomunistického bloku
či sabotáže ze strany buržoazie – to vše vyžadovalo, aby KSČ naznačila
hlavní směry taktického postupu. I v této situaci strana trvala na linii
pokojného vývoje revoluce, konkretizovala a zpřesňovala orientaci na
získání většiny národa, zaměřovala pozornost na vrstvy, které byly ost-
rým třídním bojem strhovány do politického života – drobné a střední
rolnictvo, inteligence a městské střední vrstvy.

Politická krize v Československu v r. 1948 začala podáním demise
12 ministrů reakčních stran 20. února. Komunisté výzvu k boji přijali
a vedení strany vytyčilo požadavek, že demise zrádných ministrů musí
být přijata. Tato srážka byla spojena s obrovskou aktivizací lidových
mas. Komunistická strana nyní sklízela ovoce své principiální politi-
ky. Její jednota a akceschopnost, její umění vést masy v rozhodujícím
střetnutí, její těsné sepětí s pracujícími – to byly hlavní faktory, které
vedly k porážce reakce.

Už v průběhu únorových dnů došlo k ozbrojení dělníků a k vytvoření
lidových milicí. Komunističtí a dělničtí funkcionáři organizovali a mo-
bilizovali pracující, probíhaly masové demonstrace a manifestace.
V tomto ovzduší proběhl i Sjezd závodních rad, který dokumentoval
jednotu pracujících proti buržoazní reakci a sehrál tím nesmírně vý-
znamnou roli v dosažení vítězství lidu. Sjezd vyzval k jednohodinové
generální stávce, která proběhla 24. února jako úplná a všeobecná –
lidové masy se postavily za politiku komunistické strany.

Prezident Beneš se tváří v tvář rozhodnému stanovisku KSČ rozhodl
25. února 1948 přijmout demisi a jmenovat vládu obrozené Národní
fronty. I našich posledních deset dnů února 1948 otřásl světem. Po-
stupně hromaděné poznatky lidových mas krystalizovaly v mohutnou
společenskou sílu, jejíž rozsah a intenzita znemožnily československé

buržoazii zorganizovat ozbrojený odpor. Rozhodující mocenská srážka proběhla bez krveprolití a ozbrojených bojů. Buržoazie se ocitla v izolaci – socialistická revoluce byla v naší zemi uskutečněna.

Nejdůležitějším krokem amerického imperialismu v přípravě tažení proti socialistickému revolučnímu procesu bylo vytvoření Severoatlantického paktu NATO. Tomu předcházel již v roce 1946 na univerzitě ve Fultonu (USA) nenávidný protisovětský projev bývalého ministerského předsedy Winstona Churchilla, který je hodnocen jako vyhlášení studené války.

Proto je prvořadým úkolem komunistické strany bojovat všemi prostředky za vystoupení z tohoto agresivního, protilidového a antihumánního paktu, do kterého jsme byli zavléčeni bez našeho souhlasu. Jako odpověď na trvalou vojenskou hrozbu agresivního NATO vznikla v roce 1955 Varšavská smlouva, jejíž mírový charakter byl potvrzen i tím, že hned na začátku bylo stanoveno, že bude zrušena v případě vytvoření systému kolektivní bezpečnosti.

Proces zahánění vedoucí k návratu ke kapitalismu byl nastartován triumfem chruščovského revizionismu na XX. sjezdu KSSS a následným překrucováním marxismu-leninismu v oblasti filozofie, politické ekonomie a vědeckého komunismu. Popíráním třídního boje, diktatury proletariátu a dalších se v praxi, do určité míry, zbavily komunistické a dělnické strany zájmu, starostí a bdělosti v existujícím systému.

Tím jsme se dostali k hodnocení jednoho z nejspornějších úseků naší komunistické historie, a tím je útok N. S. Chruščova na J. V. Stalina na XX. sjezdu KSSS, který se stal přelomem v komunistickém hnutí. Dlouhá léta jsou spory kolem osoby Josefa Vissarionoviče Stalina vyhraceny záležitostmi stoupenců a odpůrců. Je i hlavní antikomunistickou ideologickou diverzí globálního kapitalismu. Antistalinismus je i nadále pěstován agresivními ideology globálního kapitálu v boji s komunistickými a dělnickými stranami, je používán jako rozhodující argument proti znovuzrození socialismu.

Stalin takovou situaci předpokládal, když prohlásil, že po jeho smrti bude na jeho hrob nanesena hromada odpadků, kterou ale vítr historie nemilosrdně rozfouká. A my jsme nyní v období, kdy ten vítr začal dout a společně s neustále rostoucí potřebou socialismu na planetě se tento vítr nevyhnutelně změní ve vše smetající uragán, včetně našich pochybovačů a vnitrostranických odpůrců. Pro zajímavost XXXII. sjezd KSSS zrušil všechna neústavní rozhodnutí XX. a XXII. sjezdu KSSS o proslulém chruščovském takzvaném kultu osobnosti Stalina.

Mezitím probíhá v Československu budování základů socialismu, které přes všechny složitosti vývoje, obtíže a nedostatky bylo velmi úspěšné. V červenci r. 1960 přijalo Národní shromáždění novou ústavu, která zakotvovala vedoucí úlohu KSČ ve společnosti a podle níž se změnil název státu na Československá socialistická republika. Krátce po XII. sjezdu KSČ se ukázalo, že proces dalšího budování socialismu bude značně složitý, začaly se prohlubovat rozpory ve vývoji národního hospodářství. Zesilovalo napětí mezi zdroji a potřebami. Chyby a nedostatky v řízení začali zneužívat někteří lidé, a skupiny, podporované západními antikomunistickými centrály, které pod rouškou demokratizace, humanismu a polidštění socialismu aktivizovaly protisocialistické síly.

Protistranické tendence se nevýrazněji projeví na kulturní frontě a především na IV. sjezdu spisovatelů v roce 1967, kde vystoupili pravicoví oportunisté s otevřeným pokusem o nastolení revizionistické, protistranické a protisocialistické platformy. Požadovali obnovu buržoazně demokratických poměrů a revizi celé zahraniční politiky Československa.

Ale i stranické organizace plným právem kritizovaly vedení strany za to, že aktivně neřeší společenské a hospodářské problémy, které vyvolávají krizové napětí, že dovoluje očerňovat stranu a její historii a šířit negativismus a maloměšťácké nálady. Vnitrostranická krize se prohlubovala. Pravicové a kontrarevoluční síly se opřely i o početnou a vlivnou skupinu v KSČ a začaly stupňovat útoky proti marxisticko-leninské politice strany. Začaly se šířit revizionistické a antikomunistické teorie, které pravice předkládala veřejnosti s tvrzením, že jde o tvůrčí rozvíjení marxisticko-leninské teorie. Zde se mi chce podotknout, že v některých momentech to jakoby dnešku z oka vypadlo.

Ve skutečnosti šlo o třídní zápas, o útok na existenci socialismu. Přes upozorňování řady stranických organizací, ale i představitelů jiných socialistických zemí na zhoubnou činnost pravicových sil uvnitř KSČ a neřešení dohodnutých závazků, nebyly marxisticko-leninské síly v ÚV KSČ schopny se zmobilizovat a zastavit frontální nástup kontrarevoluce. V druhé polovině srpna roku 1968 vyvstal problém, zda čekat, až na kontrarevoluční převrat, nebo mu předejít. Zabránit krvavé tragédii mohla jedině internacionální bratrská pomoc socialistických spojenců. Kontrarevoluce neprošla, zabránilo se bratrovražedné občanské válce.

V zájmu obnovy a upevnění ideové a politické jednoty KSČ byla od počátku r. 1970 provedena výměna členských legitimací – přestože byla objektivně nutná, přinesla i mnohá pochybení poznamenaná ob-

rovskými kádrovými nedostatky ze strany prořekových komisí. Řada oportunistů – převlékačů kabátů usedla v jejich řadách. To mělo za následek, že byla ze strany vyloučena i řada marxistů-leninistů, kteří pak chyběli v rozhodující bitvě roku 1989.

Překonávání krizového vývoje nebylo jednoduché, přesto konsolidace a stabilizace v 70. letech minulého století patří k neúspěšnějším obdobím dějin KSČ. Zejména sociální a hospodářská oblast přinesla ohromné výdobytky většině společnosti, o kterých si dnes může nechat jenom zdát.

Přes všechny překážky, chyby a omyly se období budování socialismu 1948 až 1989 stalo ekonomicky velmi dynamickým a z hlediska všech stránek společenského života (i ve srovnání se současnou situací) nejlepším obdobím v historii Československa. Lidé nesledovali jen úzké, sobecké cíle, ale měli smysl pro svou odpovědnost za společné zájmy, za činnost a práci ku prospěchu celé společnosti. Bylo lidsky nejdůstojnější období v historii našich národů.

Byla vybudována komplexní struktura průmyslu, po celé republice vyrostly továrny, pro zemi byly zabezpečeny zdroje energie. Vodními díly, byly v období socialismu pro zemi zabezpečeny zdroje energie a pitné vody. Existovala plná zaměstnanost, zdrojem příjmů byla práce podpořená stabilitou životních nákladů. Vybudovaná zemědělská velkovýroba, zajistila Československu soběstačnost v potravinách mírného pásma. Byla rozvinuta masová výstavba bytů. Doprava se za socialismu rozvíjela jako služby lidu – Česká republika měla v době socialismu nejhustší síť veřejné dopravy na světě. Všeobecné vzdělání, včetně vysokoškolského, bylo bezplatné.

Úplná a bezplatná byla i péče o zdraví národa, příkladná byla zdravotní prevence u dětí a dospělých, počet lékařů na 1 000 obyvatel byl jeden z nejvyšších na světě. Nízký byl věk odchodu do důchodu, se zvýhodněním žen a matek s více dětmi a preferencí pracovníků v obtížných nebo zdravotně závadných povoláních. Kriminalita dosahovala třetinu či čtvrtinu té současné. Širokým lidovým vrstvám byla zpřístupněna naše i světová kultura.

Soustavně byly podporovány masová tělovýchova a sport. Došlo k úspěšnému vyrovnávání úrovně regionů. Světově unikátním způsobem bylo vyřešeno ekonomické a sociální vyrovnání mezi českými zeměmi a Slovenskem, a tím položen základ ke skutečné rovnoprávnosti národů ČSSR. Vznikl ohromný státní a družstevní majetek, který byl vytvořen výhradně z domácích zdrojů a byl plně ve vlastnictví občanů Československa. ČSSR měla vyrovnané státní hospodaření, vyrovná-

nou platební bilanci a většinou vyrovnanou i obchodní bilanci. Nebyla v podstatě zadlužena. Státní banka Československá měla k dispozici 105 tun měnového zlata. Stát neměl žádný vnitřní dluh. ČSSR byla příkladem řešení sociální otázky. Donucovala kapitalisty přijímat politiku „sociálního státu“.

Byly však nedostatky a rozpory. Základním nedostatkem byl postupně narůstající rozpor mezi socialistickým ideálem, kterému byla téměř do poslední chvíle většina občanů věrna a jeho hluboce neuspokojivou praktickou realizací. Neefektivní systém řízení ekonomiky vedl k narušování proporcionálního rozvoje těžkého i lehkého průmyslu, ke špatné spolupráci hospodářských a státních orgánů. Velký problém spočíval v tom, že se nedařilo zachytit trendy ve vědecko-technickém rozvoji. Četné vyprodukované výrobky nevynikaly kvalitou. Docházelo k opoždování ve výrobě v nejprogresivnějších strojírenských oborech – v ekologickém strojírenství a elektronice. Projevovaly se důsledky Západem uplatňovaného embarga vůči RVHP.

Rubem socialistické zemědělské velkovýroby bylo rozsáhlé znečišťování vod a eroze půdy. Byla zlikvidována nezaměstnanost, ale existovala přezaměstnanost v některých odvětvích průmyslu, při nedostatku pracovních sil např. v části odvětví služeb. Problémy se dotýkaly i nedostatků některých druhů zboží. Cestování do zahraničí ovlivňoval problém deviz. Nedostatečná tvorba zdrojů v málo efektivní ekonomice vytvářela překážky pro zajišťování sociálních vymožeností. Školství vyžadovalo reformy. Sociální péče o seniory se opožďovala. K hlavnímu selhání docházelo ve sféře politiky, v politickém životě země. Jednou z prvních vážných chyb politického vedení byla špatná příprava poválečné peněžní reformy. Velký šok vyvolala obvinění z protispolečenské činnosti a politické procesy.

ÚV KSČ vytvořil ve svém aparátu a v jeho odděleních paralelu státní moci, zatímco nejvýznamnější či perspektivní úkoly dostatečně neřešil. Zaostávala ideologická a politickovýchovná činnost. Nejen výše uvedené příčiny, ale především mezinárodní vývoj ve druhé polovině osmdesátých let dvacátého století měl zásadní negativní vliv na situaci u nás a dalších socialistických zemích. Nástup Gorbačova k moci a jím proklamované reformy: „perestrojka“ a „glasnosť“ byly velkou částí mezinárodní socialistické veřejnosti přijaty s velkými nadějemi. Ukázalo se však, že je to jen pokračování chruščovčiny, bezmyšlenkový radikalismus, improvizace a kmitání ze strany na stranu a nakonec i renegátství a zrada. Tím posvětil dočasnou porážku socialismu v Evropě.

Bohužel i ukolébání, zasezenost, odtržení od dělnické třídy a tzv. „obyčejných“ lidí a hlavně ztráta revolučnosti se stalo výrazem období před kontrarevolučním převratem. V Československu se začali drát k moci lidé, kteří měli podobné názory jako pravicoví oportunisté v roce 1968. Ukázal to i 17. listopad – nerozhodnost, váhavost a neschopnost vedení strany řešit danou situaci ukončilo období budování socialismu v ČSSR.

Mimořádný sjezd KSČ v prosinci 1989 se nesl ve znamení vášni, emocí a nových ambicí většinou lidí, kteří nebyli moc známí. Sjezd v podstatě stranu dekomunizoval, přihlásil se k reformismu a sociáldemokratismu antikomunistické Socialistické internacionály, omluvil se za věci, které komunistická strana činit musela a činila je oprávněně, pokud chtěla alespoň určitou formu socialismu v ČSSR zachovat. Sjezd účelově vyloučil řadu čelných představitelů z KSČ, aniž by byli přítomni a mohli se obhájit. Bohužel podobný průběh měly okresní konference, které sjezdu předcházely.

Linii směřování mimořádného sjezdu strany potvrdil i poslední 18. sjezd KSČS, tzn. orientaci na Socialistickou internacionálu a její reformismus, na tzv. sociální stát či buržoazní evropskou integraci.

31. března 1990 proběhl v Praze v atmosféře vypjatého antikomunismu ustavující sjezd KSČM, který se vyslovil pro státoprávní jednotu Čechů a Slováků.

První řádný sjezd se konal 13. a 14. října v Olomouci, kde byl přijat první tzv. Olomoucký program, ve kterém se objevila kritika minulého systému. Byla vyjádřena ochota ke spolupráci s jinými subjekty levice, ale i středu politického spektra.

Druhý sjezd, který se konal 12. a 13. prosince 1992, sice ve svém programu kritizoval kapitalismus, ale tvrdil, že cituji: „Omezení a hromadné porušování politické i ekonomické demokracie učinily systém tzv. reálného socialismu neživotaschopným“, dále bylo tvrzeno, cituji: „Převážná většina členů strany odmítla mocenskou svévoli předlistopadové mocenské elity. Porážku a zhroutilí socialismu stalinsko-brežněvovského typu pochopila především jako důsledek faktického opuštění socialistických a komunistických myšlenek, neschopnosti hledat a prosazovat vlastní cesty postupu a umožnit všem občanům, aby se na tomto procesu skutečně podíleli“.

Program se dále přihlásil k tržnímu hospodářství, rovnoprávnosti vlastnických forem, odmítl marxismus-leninismus a diktaturu proletariátu. Tento program, zůstal programem KSČM, s malými změnami do-

dnes. Nevím kolik soudruhů proti němu na sjezdu hlasovalo, ale uvedeme některá jména pod ním podepsaná: Bičík Milan, Čada Václav, Černý Alexander (současný člen VV ÚV, poslanec), Entlerová Hana (bezpartijní), Filip Vojtěch (současný předseda ÚV KSČM, poslanec), Grebeníček Miroslav (poslanec), Hába Zdeněk, Hoffman František, Jirásek Jiří (bezpartijní), Klanica Zdeněk, Kováčik Pavel (současný předseda poslaneckého klubu), Ledl Lubomír (člen SDS), Malý Oldřich (člen ČSSD), Masopust Zdeněk, Mašťálka Jiří (europoslanec), Mečl Josef, Novák Vratislav, Ortman Jaroslav (bývalý pracovník ÚML ÚV KSČ, poslanec KSČM, nyní volící ODS), Ransdorf Miloslav (zesnulý europoslanec), Stiborová Marie (bezpartijní), Svoboda Jiří (bývalý předseda KSČM, nyní liberální demokrat), Špás Milan, Valenčík Radim (člen sociální demokracie) atd.

Podle mého názoru je tzv. „Kladenský“ program netřídní, nekomunistický a neplní už ani „taktickou“ úlohu. Z pohledu marxistické terminologie je chybný a hlavně nesplňuje základní požadavky současné doby.

Další sjezdy KSČM se nesly v podobném duchu, takže tvrzení, že KSČ jako strana nového, leninského typu vznikla z levice sociální demokracie a přinesla si tak zátěž ideologie a psychologie sociáldemokratismu a reformismu, pak KSČM je stranou starého typu, která při svém vzniku šla opačným směrem, zpět k prapůvodním kořenům, k sociální demokracii a reformismu, je pravdivé. KSČM, která má z čeho vycházet a má na co navazovat, se paradoxně od KSČ distancuje a prezentuje jako strana nová, moderní, minulostí nezatížená, i když je v jejích řadách drtivá většina předpřevratových členů. Akceschopnost KSČM je malá, strana upadá do pasivity a bezvýznamnosti.

Za uplynulých 25 let od převratu a nastolení kapitalismu v zemi získali obyvatelé zkušenosti s tím, jak vznikla, upevňovala se a fungovala společnost, ve které je zisk hlavním cílem veškeré činnosti a, bohužel, i hlavním měřítkem hodnocení člověka. Reálné výsledky hospodaření a jejich promítnutí do života řadového občana nepotvrdily popřevratová tvrzení, že soukromý vlastník je lepší hospodář než stát, že trh vyřeší vše a že začlenění do Evropské unie přinese automaticky zvýšení životní úrovně českých občanů. Nepotvrdilo se, že kapitalismus je nejdokonalejší společenský řád. Podle mnohých údajů hrubý domácí produkt ještě nedosáhl úrovně roku 1989. Přesto KSČM není schopna bystře reagovat na měnící se nálady, na politickou a mezinárodní situaci, ztratila svůj třídní rozměr. Už ne dělnická třída, ale jakási nedefinovatelná masa pracujících. Prosazování leninských principů a norem stranické práce je pouze velmi řídkým a ničím nepodloženým výkřikem

předsedy ÚV KSČM. Historická úloha strany jako hegemonu bojů za práva pracujících, za spravedlivější společnost, za třídní uvědomování není naplňována. Ano, jsme pozadu, ano jsme nečitelní.

V posledním roce proběhla vnitrostranická diskuse nejen k předloženým sjezdovým materiálům, ale i k nově navrhovaným osobnostem, které je třeba zvolit do čela strany a kteří budou schopni stranu vést v dalších politických bojích. Kteří dokážou řídit stranu jako organizovaný, jednotný a akceschopný celek. Takové osobnosti, které nedopustí přerušení souvislosti s historickou zkušeností komunistické strany a celého komunistického a dělnického hnutí.

III.

DISKUSE

IX. SJEZD KSČM JE VELKOU VÝZVOU

Ivan Hruža

V souvislosti s blížícím se IX. sjezdem KSČM je na místě si položit otázku, zda se nám za poslední roky podařilo zásadním způsobem posílit, sjednotit naše řady a naplnit naše představy důrazné opoziční strany. Jsme nejaktivnější opoziční silou? Podařilo se nám přetavit protestní hlasy nespokojené části společnosti v naši otevřenou podporu a hlasy programové? V situaci, kdy nejsme jedinou silou protestu, existuje naopak vážné nebezpečí, že hlasy protestu přitáhne jiný politický subjekt. Víme, že samotná sociální zkušenost vykořisťovaných a diskriminovaných nestačí, stejně tak nestačí deklarovat konkrétní pozitivní cíle. Vedení strany musí především říci, co dělat a jak v konkrétních situacích konat, dávat osobní příklad, být na čele konkrétních aktivit obrany a odporu, aktivně organizovat a tvořit politiku zdola i shora. To je cesta k posílení vlivu ve společnosti a k naplnění našich programových cílů.

Jaká je ale dnešní realita? Strana stárne, členská základna se tenčí, přichází únava a akceschopnost se snižuje. Nedůsledností přicházíme o tu část mladé generace, která hledá politické ukotvení a nepodlehla antikomunismu. V KSČM přetrvává ideologická rozpolcenost, která nevytváří podmínky pro organizační a akční jednotu. Převládá prakticismus, pro který je vědecká teorie nepotřebná a nadbytečná. Postupně se vzdalujeme komunistické politice a vtahujeme do stínu ČSSD. Absence centrálně řízené ideologické práce a propagandy je dlouhodobě vážným problémem KSČM. Mnohé z toho, co jsem řekl, lze dokumentovat na obsahu předsjezdových materiálů, které v potřebné míře nereagují na naši nynější situaci. Např. ono strategické směřování se blíží jakémusi volebnímu programu, obsahuje více, co chceme, ale o to méně taktiky, jakým způsobem, jakou politikou toho chceme dosáhnout.

Pro naplnění zásadové komunistické politiky potřebujeme stranu, která bude ideově i organizačně jednotná a akceschopná. To musí být jeden ze základních úkolů vedení při řízení strany. Z uvedeného důvodu je žádoucí mimo jiné překonat stávající stav kumulace vysoce exponovaných funkcí, kdy např. ze čtyř členů čelného vedení KSČM vykonávají tři, současně poslanecký mandát.

Budme důslední, program zaměřme k ofenzivní politice za práva všech kapitalismem diskriminovaných. Vedení strany musí především

organizovat, přejít od slov k činům, vést na veřejnosti, v samosprávách a v parlamentu vzájemně propojené a správně načasované akce i kampaně za sociální a politická práva. Solidaritou proti egoismu, za naplnění práva na práci, za spravedlivou mzdu a plat, dostupnou a bezplatnou zdravotní péči, bezplatné vzdělání, bydlení s dostupným nájemným, za přerozdělení bohatství. Proti korupci, lichvářům, exekucím, zdražování vody, nájemného v bytech a mnoha dalším asociálním praktikám kapitalismu. Pryč s opatrnickou politikou, označujme věci a společenský pohyb tak, jak to odpovídá naší ideologii a přesvědčení.

Vraťme se ke komunistické taktice a pevnému třídnímu ukotvení. Máme právo, ale i povinnost obhajovat minulost, hlásit se k tradicím a využívat zkušenosti předcházejících generací komunistů doma i v zahraničí. Postavme se důrazněji proti antikomunismu a účelovému výkladu dějin.

Vytvořme prostředky masové komunikace, zejména v oblasti elektronické, které budou alternativou přehlížení, či úmyslnému znevažování komunistů kapitalistickými sdělovacími prostředky. Je zásadní chybou, že mnohaleté volání členské základny po nových, technicky dokonalejších webových stránkách v KSČM dosud nenašlo naplnění.

Potřebujeme vlastní investigativní žurnalistiku, být tam, kde dochází k sociálním střetům, zveřejňovat informace, které jsou záměrně zamlčovány. Učiňme maximum pro obnovu internetového rádia a zprovoznění internetové televize. Je to jedna z cest, jak se můžeme dostat k veřejnosti s našimi názory a myšlenkami, jak dávat společnosti naši alternativu a směřovat k socialismu.

Odmítněme na sjezdu názor, že když se nám daří, je za tím nejužší vedení strany a za neúspěchy odpovídá členská základna a funkcionáři zdola. Připomeňme především, že KSČM přežila a udržela si volební sílu především díky nezdolné vůli a úsilí řadových členů, funkcionářů základních organizací a okresních výborů v celé republice, kteří dodnes tvoří základní strukturu strany. Neohroženě, a častokrát na hranici lidských sil brání vše, co je spojeno s komunistickým přesvědčením a nadějí na lepší svět. Jsou to hrdinové naší doby a můžeme se o ně opřít při formování naší budoucnosti.

Zvolme na sjezdu takové vedení KSČM, které bude zárukou obrody, tak aby KSČM koncipovala skutečně akční program, převzala politickou iniciativu a postavila se aktivně do čela opozice.

To jsou jen některé z důvodů, které mě vedou k přesvědčení, že KSČM po letech setrvačnosti potřebuje změnu a IX. sjezd je k tomu velkou příležitostí.

REFLEXE ZKUŠENOSTÍ KSČ V POLITICE KSČM

Ladislav Šafránek

Dnešní konference konaná u příležitosti 95. výročí vzniku KSČ je příležitostí k zamyšlení nad stupněm reflexe zkušeností komunistického hnutí v České republice v politice KSČM. Názor na to má jistě každý z nás. Společným jmenovatelem bude zřejmě rozpačitost, nejistota, hledání. Rozdělujícím prvkem pak příslušnost k dvěma hlavním ideovým proudům v popřevratové politice KSČM. K proudům, které pracovně nazývám radikálně konzervativní, a kontinuálně reformní. Oba proudy jsou charakteristické tím, že mají objektivně destruktivní dopady na aktivitu, akčnost i důvěru strany. Směřují k sektářství na jedné, a k reformismu na druhé straně.

První, se tváří, jako by neviděl a odmítl respektovat zásadní politické, ekonomické, sociální i kulturní změny ve společnosti po pádu socialistického bloku. Druhý, naopak dle mého názoru příliš anticipuje a reflektuje zmíněné změny tak, aby nebyl příliš konfrontační. Bolestné je, že tyto proudy nehledají styčné body s cílem akčního sjednocování, nýbrž se vzájemně zapouzdřují. Příkladem je, že přesně za týden se v tomto sále koná konference na stejné téma, organizovaná odborným zázemím ÚV KSČM. S jistou nadsázkou jde o konfrontační akce dvou koncepcí dalšího vývoje strany prezentované dvěma pretendenty na funkci předsedy pro nadcházející sjezd.

Vycházím-li z dnešního hlavního referátu a různých vystoupení zájemce o předsednické křeslo Josefa Skály, a současně z publikovaných vystoupení na posledním plénu ÚV KSČM, pak nás nečeká nic, k čemu bychom mohli vzhlížet s nadějí. První nerespektovanou reflexí je, že Šmeral, Šverma či Gottwald byli někým jiným než Jílek, Bolen, Kalandra.

Rozpor je skryt např. v stěžejní otázce, nakolik jsme pokračovatelem historie a tradic KSČ? Jednou se k ní hlásíme - viz současné dvě konference - jindy naopak tvrdíme, že jsme jiná strana, že s excesy KSČ nemáme nic společného. Můj názor je jasný: rodičů se nelze vzdát. Dodávám: již několikrát jsme se vyjádřili, že odsuzujeme procesy 50. let a další brutální deformace socialistické výstavby. Ony však pro čtyřicetileté veřejné mínění nemusely být rozhodující. Například nikoli pro tzv. Husákovy děti. Není mi však známo, že bychom odsoudili takové prak-

tiky, jako byly speciální kliniky, speciální přídělky, zvláštní pořadníky na byty, auta, stranická sanatoria a další výhody, které devalvovaly ideu sociální spravedlnosti, rovnosti, zásluhovosti. Nebo že bychom důsledně a kriticky analyzovali příčiny hospodářské krize poloviny 60. a 80. let minulého století.

Naopak, nejen příklad nedávno zesnulého europoslance svědčí o tom, že se tyto papaláské praktiky přenesly i do praxe opoziční síly. Tvrdím, že stejně jako v letech stagnace i nyní přestali být mnozí pracovníci aparátu a zejména krajší zastupitelé, poslanci či senátoři vojáky strany a stali se jejími zaměstnanci - úředníky - pro které plně platí základní devalvační poznatky teorie byrokracie. Pravda, žijeme v jiných konkrétně historických podmínkách, změnily se jak podmínky pro výkon funkce, tak i životní podmínky funkcionáře, což je nezbytné respektovat.

Nelze však tolerovat přebírání praktik ostatních politických stran s jejich politikařením, kupčením s hlasy, kabinetním netransparentním jednáním apod., oprávněně pobuřujícím občanskou veřejnost a podrývajícím její důvěru v náš program. Uznejme, že mnozí komunističtí lídři zpanštili, změšťáčtili. Nevýčítám jim to, nicméně tradice, o nichž hovoříme, učí, že výlučná či přednostní orientace na konzum znamená konec ideálu socialismu.

Zkušenosti rovněž učí, že ke ztrátě revoluční aktivity a byrokratizaci strany vedou mj. dvě významné skutečnosti. Dlouhodobě kritizované jak před, tak i po listopadu 1989. První je kumulace funkcí, druhou dlouhodobé setrvávání ve funkcích. Obojí vedou zcela logicky a objektivně ke ztrátě myšlenkové i akční dynamiky, rodí konzervativismus, stagnaci, izoluje od členské základny, aktivně brzdí zrod, prosazení i tvořivost nových neotřelých kádrů.

Dostupné údaje jasně potvrzují, že tento škodlivý stereotyp stále trvá. Mnozí argumentují, že ke kumulaci funkcí dochází z ekonomických důvodů. Poslanci vykonávající souběžně stranické funkce jsou prý honorováni pouze z jednoho zdroje. To je alibismus hrubého zrna.

Ono totiž nejde o náklady na činnost - i když kritérium úspěšnosti je na čelném místě - nýbrž a především o kvalitu práce. Nejsem si jistý, zda všichni funkcionáři, zejména ti relativně mladí, nepřilíš vzdělaní a zkušení, kumulující někdy několik funkčních období několik zákonodárných a stranických funkcí, mají tolik invence, schopností, odhodlání a sil, aby mohli plnit své úkoly k všeobecné spokojenosti alespoň členů a sympatizantů strany. Každá z funkcí - má-li být věcná, plnohodnotná, efektivní a přínosná - vyžaduje práci na plný úvazek.

Tak tomu však evidentně není zvláště, když se mnozí rozptylují při pěstování svého kultu a image řadou nesouvisejících, nefunkčních ba zbytečných aktivit, a to při opomíjení své vlastní funkční povinnosti. Typickým příkladem může být místopředsedkyně pro ekonomiku, jejíž činnost v dané oblasti ve vedení strany i v parlamentu je pro veřejnost zcela neznámá. Problém se koncentruje v tom, že tzv. osvědčené kádry - otázka je, jak se osvědčili a v porovnání s čím a kým - uzurpují svou moc s vážnými dopady na vnitrostranickou demokracii, což vede k celkové stagnaci stranického života a prohlubuje propast mezi ním a veřejností. Příkladů za uplynulých 95 let je velké množství.

Krátce: kumulace funkcí a jejich minimální rotace vede k potlačování vnitrostranické demokracie a ztrátě tvořivé dynamiky jakékoli organizace. Demokracie se stává složitou a nepohodlnou, neboť vyžaduje od člověka kritické myšlení, nutí brát v úvahu i to, co si myslí ostatní, co chtějí menšiny. Je lákavé, když někdo s ambicemi převezme toto nepohodlí na sebe. Je to ovšem velmi nebezpečné jak pro stranu, tak i pro celou společnost. Proto je těmto choutkám nutno zabránit a kolektivní rozhodování chránit jak nejvzácnější diamant.

Tím se dostávám k závěru. Vystoupení Vojtěcha Filipa na posledním plénu (předpokládám, že nebude příliš odlišné od jeho referátu na semináři příští týden) stejně jako dnešní, nepochybně kolektivně diskutované, chápu jako vyvrcholení volební kampaně, v níž by měli podle základů politologie i odpovědnosti členské základně vysvětlit přinejmenším stranické veřejnosti své postoje, názory, cíle včetně způsobů jejich dosažení. V ideálním případě by měli - to platí pro všechny uchazeče o funkce včetně několikanásobně opakovaných - konkrétně sdělit i to, s kým chtějí své vize plnit. Nejde mi samozřejmě o konkrétní jména, nýbrž o charakteristiku týmu.

Možností je mnoho: od kolektivního rozhodování k autarknímu, od priority ekonomických otázek k flagelantství pseudorevoluční rétorikou, od teoretických analýz k ad hoc praktikismu, od těžiště práce ve stranických strukturách po její přesun na bázi zákonodárných a zastupitelských sborů. To není zbožné přání, nýbrž zobecnění dlouhodobých zkušeností z historie strany a socialistické výstavby u nás.

Víme dobře z únorových dob, z doby Pražského jara i bezpohlavní a falešné politiky vztahů v období přestavby, jak důležité je otevřené jednání, srozumitelné objasňování a zásadové plnění vytyčovaných úkolů po věcné i kádrové stránce. Zdůrazňuji i kádrové stránce, kde mám na mysli dlouhodobou přípravu a výběr alternativ. Jinak dopadneme jako s Dubčekem či jemu podobnými v krizovém roce 1968

resp., v opačném gardu, v roce 1989. Přestože jsem dobře poslouchal a připravované dokumenty poctivě přečetl, odpověď na uvedené otázky jsem zatím nenalezl.

ZA GOTTWALDOVSKOU TRADICÍ

Milan Matouš

Komunistickou stranu Československa jako sekci Komunistické Internacionály založili levicoví sociální demokraté 14. května 1921. Tato strana vykonala v Československu historické dílo. Likvidovala kapitalismus a dovedla dělnickou třídu a pracující k vítězství socialismu. Desetiletí po Únoru 1948 tvoří dobu nejúspěšnějšího rozvoje naší vlasti.

Zkušenosti strany, získané za 95 let jsou nesmírným bohatstvím. Proč se jich někteří vedoucí KSČM odříkají a prohlašují, že jsme jiná strana, strana demokratická? Záleží na tom, jakou demokracii má kdo na mysli. Demokracii s Havly, Schwarzenbergem a Kalousky jsme do roku 1989 opravdu neměli.

Proč byli ze strany vyhnáni Fojtík, Štrougal, Jakeš a další vrcholní představitelé KSČ? Čím se provinili? To dodnes nikdo neřekl. Byli odsouzeni, aniž byli obviněni a nemohli se hájit.

KSČM nehájí ani komunisty před buržoazním bezprávím. Pasivně přihlížela, jak byl uštván Karel Hoffmann, jak soudili Luboše Štrougala, Marty Semelovou, jak byl reakční bandou ve sdělovacích prostředcích uštván k smrti Míla Ransdorf, a nezastala se ho.

Jen na okraj: Soudružky Marty Semelové a Miloslava Ransdorfa se zastala na sociální síti ruská stanice Sputnik.

Strana nezbytně potřebuje program. Stručný a jasný. Nejen předvolební sliby, jakých je plno v prohlášeních všech stran. Revoluční program, to znamená program kardinální změny, vyjadřující potřeby dělnické třídy a mas pracujících, a cesty k jeho naplnění. Bez takového programu se nedá dosáhnout jednota strany, nedá se očekávat, že do strany se budou hlásit noví členové, zejména mladí.

Příkladem je program, který vyhlásil Klement Gottwald na IX. sjezdu KSČ, v květnu 1949, program výstavby socialismu o deseti bodech. Byl schválen a bod po bodu splněn.

Letmou vzpomínku na tenhle sjezd: Zúčastnili se ho čelní představitelé bratrských stran. Působil jsem tenkrát na krajském sekretariátu KSČ v Českých Budějovicích. Přes Budějovice se vracel do Itálie Palmiro Togliatti. Nástupiště bylo plné lidí, kteří ho přišli pozdravit. Palmiro nejprve odpovídal na pozdravy z otevřeného okna, ale když ovace neustávaly, vyšel mezi nás na peron. Začali jsme zpívat italskou revoluční píseň „Avanti o popolo, alla riscossa, bandiera rossa triumferá. Evviva

il communismo a la libertá. Evviva Lenin, evviva Stalin. „A přidali jsme: „Evviva Togliatti, evviva Gottwald“. Togliatti zpíval s námi a my s ním.

Tzv. Socialismus v 21. století není program, ale statě různé úrovně. To, co je s podpisem Jiřího Dolejše připraveno jako návrh pro IX. sjezd KSČM, je ideovým obsahem totéž.

Program komunistické strany mohou vytvořit jen skuteční komunisté. Ne reformisté. To neznamena odmítnout reformy. Nutných reforem ve prospěch občanů je u nás habaděj. Ale marxisté nevidí v reformách kapitalismu konečný cíl, ale cestu k sociální spravedlnosti pro pracující, k socialismu.

Program musí respektovat konkrétní situaci naší země a ta je podstatně závislá na situaci mezinárodní. Zřetelně se to projevilo při návštěvě prezidenta České lidové republiky Si Ťin-pchinga. Reakce běsnila. Nejen Kalousek a Schwarzenberg. Pilnými žáky Spojených států jsou i Bělobrádek, Babiš a Sobotka.

Suverenita České republiky se přičí politice české vlády. Tak hluboko tato vláda klesla. Suverenitu poslala do Bruselu, „Čtvrté říší“ Angely Merkelové.

Naši suverenitu hájí prezident republiky Miloš Zeman. Je proto terčem nenávisť a hanobení imperialismu v čele s Washingtonem a naši patolízalové v hlubokém předklonu papouškují.

Ani prezident Zeman není čistý jako holubička. Při nástupu na Hrad vztyčil nad ním prapor Evropské unie. Předpokládám, že už pochopil, že to není cesta našeho ekonomického rozvoje, ale politický hrob, škraboška Severoatlantického paktu.

Při oficiální návštěvě si prezident Zeman pochvaloval Izrael. Doufám, že už pochopil, že sionismus, stejně jako islámský fundamentalismus a klerikalismus s páterem Dukou a církevními restitucemi je banda, v níž jeden stojí za osmnáct a druhý bez dvou za dvacet.

Důležitá úloha patří stranickému tisku. Bohužel, Haló noviny a Futura vaří vlašnou polívčičku. Nezastávají marxisticko-leninský světový názor, ale linii tzv. nové levice, která zaujala v Evropě místo po sociální demokracii, která už je vyloženě buržoazní. Haló noviny avizují literaturu Futury a dalších nakladatelství, jež nemají s komunismem nic společného, ale naprosto ignorují produkci komunistického nakladatelství Orego. Bezpochyby proto, že je marxisticko-leninská a nakladatelství vede poctivý komunist Milan Havlíček.

Chci věřit, že delegáti IX. sjezdu KSČM si uvědomí odpovědnost před stranou a budoucností naší země a zvolí za předsedu Pepu Skálu. Známe ho jako dobrého komunistu od jeho studentských let. Jako externí spo-

lupracovník působil v Ústavu marxismu-leninismu ÚV KSČ, v ideologickém odboru, který jsem vedl. Co říkám o Pepovi Skálovi může potvrdit Jirka Horák. Působili jsme tam všichni tři ve stejném odboru ve stejné době. V dalších letech soudruha Skálu poznávala celá strana. Dává záruku, že se strana vrátí k marxismu a vzkřísí k radikálnější politice.

Když doporučuji Skálu za předsedu, nečekám, že přijde mesiáš. Stranu musí řídit ústřední výbor. Nejen odkývat, co předseda a aparát připraví, ale skutečně jednat a rozhodovat. Jak učí Lenin: Každý problém svobodně prodiskutovat a usnesení jednotně a disciplinovaně plnit.

Jestli Vojtěchu Filipovi jde o zájem strany, a ne o prebendu, je mu jasné, že řídit stranu v marxisticko-leninských zásadách nedokázal.

Zas a znovu se dovolávám svého sedmdesátiletého členství ve straně. Leží mi na srdci osud strany, jíž jsem věnoval život od svých šestnácti let.

JE STÁLE AKTUÁLNÍ REVOLUČNÍ KOMUNISTICKÉ HNUTÍ S PROGRAMOVÝM CÍLEM SOCIALISMU?

Věra Klontza-Jaklová

Ve svém příspěvku jsem se zaměřila na dvě přímo související otázky:

1. Znamená 95letá existence komunistické strany, že jsme zestárlí a je čas odejít?
2. Je dnes aktuální změna společensko-ekonomického řádu?

Pokouším se odpovědět prostřednictvím aplikace historické kritiky, na základě sledování analogických situací v minulosti, srovnáváním určujících faktorů tehdy a dnes.

V programu a jiných stranických materiálech (včetně sjezdových) stojí, že dlouhodobým cílem KSČM je socialismus, ale že momentálně je tento cíl daleko a tudíž strana volí politiku tzv. konstruktivní opozice. Zastánci této politiky obvykle argumentují, že lidé nejsou na změnu připraveni, že se ještě necítí tak beznadějně, aby do takového zápasu a střetu šli. Nebo že dnes není na místě tuto velkou, téměř filozofickou otázku otevírat, ale naopak je třeba zaměřit se pouze na konkrétní, na ty nejhorší dopady.

Nejenom v naší straně, ale v celém světě se odehrává souboj dvou směrů: subjektivního idealismu spatřujícího smysl strany, coby určitého regulátora status quo, a objektivního materialismu, který stranu chápe jako iniciátora revolučního hnutí.

Podívejme se nejprve do minulosti. Jak a proč vzniklo dělnické a komunistické hnutí? Dělnické hnutí začalo krystalizovat prakticky okamžitě s rozšířením kapitalismu v Evropě a Spojených státech. Už před polovinou 19. století bylo jasné, že tento systém nejenom neřeší hrůzy běžné pro člověka feudalismu, jakými byl hlad, sociální bezprizornost, nesvoboda, tmářství, útisk, vykořisťování a válečné konflikty. Posunuje je pouze na jinou kvalitativní úroveň.

V počátečním stadiu existovaly snahy a důvěra v úpravu systému, aby sloužil i neprivilegovaným prostřednictvím jakéhosi prozření bohatých nebo návratu k počátečním proklamacím typu „rovnost, svornost, bratrství“. Hnutí utopických socialistů, které se u nás projevovalo hlavně

v díle Boženy Němcové, je toho dokladem. Velmi záhy začaly vznikat dělnické spolky, začala se formovat vědecká dělnická teorie snažící se pochopit podstatu kapitalismu, příčiny bídy a útisku a zároveň hledat řešení. Celá druhá polovina 19. století byla ve znamení formování komunistického hnutí, které si kladlo za cíl změnu systému, coby jediného účinného řešení nespravedlivého stavu věcí. I když tehdy neexistoval precedens, byli tehdejší stoupenci dělnického, socialistického a komunistického hnutí přesvědčeni, že je to možné.

Správně bylo klasiky definováno a dále rozpracováno, že udržovacím motorem kapitalismu je rozpor práce a kapitálu, a že tento antagonismus přináší na jedné straně koncentrování bohatství, na druhé rozšiřování a prohlubování bídy. Požadavky, které si kladlo rodící se hnutí, se týkaly pracovní doby, zdravotní a sociální péče, vzdělání, osobních a politických svobod, ale také míru. Je tedy možné shrnout, že – je-li dnes systém určován stejnými faktory, jako tehdy, hnutí má smysl, je stejně jako tehdy logickou reakcí na stav věcí.

Existují oligarchové? Musejí dělníci a nejenom oni pracovat v nelidských podmínkách? Existuje nezaměstnanost a strach z nezaměstnanosti? Existuje svoboda slova, tisku, politického názoru, vyznání? Je válka? Stejně jako na konci 19. století, tak i dnes odpovídáme kladně na výše formulované otázky.

Kapitalismus dodnes tyto problémy nezmiřnil, natož aby se jich zbavil, a jejich eskalovaná podoba doprovází velmi dramaticky každou krizi kapitalismu. Ergo, dělnické a komunistické hnutí má dnes plně opodstatnění stejně jako v 19. a 20. století a podmiňují jej stejné stimuly jako tehdy. Kapitalismus tyto problémy tvoří, jsou jeho podstatou a žije z nich. Nemůže je vyřešit, nemůže se jich zbavit.

Proklamace, že když kapitalismus u nás bude tzv. dobře fungovat – např. pokud budou vládnout schopní a uznalí lidé, nebude korupce, budou se odhlasovávat tzv. dobré zákony apod., pak se budou mít všichni dobře, jsou totální nesmysly, popel sypaný do očí pracujícím. I u nás dnes lidé pracují nadměrný počet hodin, nemají plně garantovanou adekvátní zdravotní a sociální péči, vzdělání pro své děti, přístup ke kultuře a odpočinku, o bídě nebo míru ani nemluvě.

Existence dělnického a komunistického hnutí je opodstatněná samotným základním rozparem kapitalismu. Komunistické hnutí je produktem kapitalismu, tudíž jej nejde zlikvidovat zákonem. Je možné zakázat stranu, ale následně je to otázka času, kdy se základní rozpory opět stanou akcelerátorem hnutí reagujícího na stále existující rozpory systému.

Ale ani komunisté nejsou pasivním produktem doby. Jejich existence a aktivita je sice historicky podmíněna, ale je také uvědomělá. Pokud si příznivci komunistického hnutí rozpor kapitalismu pouze uvědomují, ale nepřistoupí k rozhodnutí znovu se aktivizovat v odborech, v hnutí pracujících, v mírovém hnutí, přikládají rozhodně na pravobok. Vymlouvání se na objektivní a subjektivní podmínky nemají místo v době krize kapitalismu, a to zvláště ne z úst těch, kteří se např. do vlády dostali na základě velmi levicových proklamací (např. Syriza, sociální demokracie, Podemos, AKEL ad.). Doufám, že mi laskavý čtenář odpustí nekompromisnost názoru, ale pokud někdo svou politikou vrhá pracující do bída, realizuje politiku pravicovou i přes sebelevicovější proklamace. Ti, kteří jsou skutečně levicoví, ti, které jsme vždy obdivovali a obdivujeme, stáli a stojí neoblomně na svém za jakoukoliv osobní a politickou cenu.

Je skutečně nutné vytvořit hnutí, a to ze zdola, které donutí ke změně vládnoucí elitu. Historické místo komunistického hnutí není vládnout, ale posunovat uvědomění dělnické třídy, tvořit revoluční podmínky, ale hlavně hnutí pracujících, které charakterizuje jejich vztah k výrobním prostředkům bez ohledu na to, koho volili dosud.

Uvědomme si, že k žádné změně nikdy nikde nedošlo seshora. Každé zlepšení podmínek pracujících doprovází organizovaný tlak ze zdola. Byť se budete snažit sebevíc, nenajdete v dějinách ani jeden takový moment. Možná namítnete: kroky prezidenta Roosevelta ve Spojených státech. Tak je nám to podáváno: osvětlený Roosevelt dal lidem práci v rámci programu New Deal (1933 – 1937). Ale tehdy ve Spojených státech bylo velmi silné třídní odborové, dělnické a komunistické hnutí ohlížející se po vzoru Sovětského svazu a není náhodou, že současné hnutí tamtéž se odvolává právě na tradici tohoto období. Roosevelt pochopil – a možná v tom byla určitá jeho prozřetelnost, že není možné situaci dál hrodit, protože by to pro buržoazii mohlo špatně dopadnout.

Podobně Západní Evropa v době studené války. Lidé na západě se měli dobře, protože existoval tlak hnutí z východní Evropy. Hnutí se formalizovalo, rozpadlo, jeho funkcionáři se odcizili lidem a výsledky prožíváme dodnes.

Ať použijete příklad kteréhokoliv osvětleného panovníka nebo vlády, vždy v pozadí jeho rozhodnutí najdete organizovanou sílu nevyhnutelně tlačící progresivním směrem.

Dovolte mi v této souvislosti poznamenat, že je třeba studovat ta hnutí, která byla neúspěšná. Jen tak je možné vyvarovat se opakování

chyb, pochopit důvody a příčiny prohry. Stejně tak postupoval Marx a Engels, když studovali Francouzskou revoluci, osvobozené hnutí v Řecku, v Polsku, rok 1848 nebo události Komuny.

Dovolte mi ještě jednou shrnout: podmínky, ze kterých hnutí vyšlo, se nezměnily, naopak se zhoršují, tedy aktuální potřeba komunistického hnutí je faktem.

V dalším oddílu se zaměříme na problematiku aktivní změny společenského řádu. Je to možné nebo ne? Máme o to usilovat nebo je to naivní? Není náhodou brzy? Je třeba vyjít z toho, že každý společensko-ekonomický systém, který stojí na přivlastňování si práce, na vykořisťování a hromadění bohatství se po určité době dostane do fáze tzv. mezních výnosů a zhroutí se vlastní vahou. Jakékoliv oživovací pokusy jsou marné nebo mají velmi krátkodobý účinek. Jak postupně dochází k antagonismům a zpomalování konjunktury, tak přímo úměrně vznikají síly, které se stanou nosnými pilíři doby následující. To ale neznamená, že ke změnám společenského řádu dochází automaticky, že se to stane nezávisle na nás a není třeba nic dělat.

Právě v tomto bodě nesouhlasí tzv. evropská levice. Ale i přes jejich nelibost Marx, Engels i Lenin správně poukazovali na to, že lidská společnost se sice řídí zákonitostmi vývoje stejně jako příroda, ale zároveň hlavním motorem historického vývoje je člověk, přesněji řečeno lidská práce a lidská myšlenka. Pokud se lidé nerozhodnou, že situaci změní, pak systémy dokážou latentně přežívat velmi dlouho, k jejich zhroucení následně dochází zvenčí a nastává období dlouhodobého chaosu.

Charakteristickými příklady je např. pád mykénských paláců, kterému následovalo období téměř 400letého zmatku, násilí, bídy, úpadku, migrací, dále rozpad římské říše, kdy opět následovalo 400 let, než se situace konsolidovala. Podobně tomu bylo s pádem feudalismu, který také trval právě čtyři století. Současný systém se rovněž dostal blízko svým limitům. Nacházíme se v momentě, o kterém si psali Lenin s Kauckým, který Leninovi tvrdil, že je třeba, aby nejprve vznikl jakýsi super kapitalismus a následně, tento bude možné svrhnout, protože nebude mít, kam dál jít. Lenin oponoval, že otázka „socialismus nebo barbarství“ bude nastolena dříve, než k tomu dojde. A podle mého názoru měl Lenin pravdu, protože než dojde k absolutní koncentraci kapitálu v jednom centru, musí dojít ke střetu dvou nebo tří soupeřících imperialistických center, jehož brutálnost nutně vyvolá otázku změny systému.

Subjektivní podmínky je třeba budovat, rozvíjet a podněcovat, a to právě v začátku, kdy to vypadá, že chápe málo lidí, že se paradigma ješ-

tě nemění. Jako dnes: „lidé to ještě neberou“, máme pocit, ale právě to je moment, kdy musíme zasáhnout. Navíc v našem případě by lidé patrně dobře chápali, kdybychom začali mluvit otevřeně, a ne tak, jak nás svazují závěry tzv. kladenského sjezdu. Dovolte mi uvést několik příkladů, že zpochybňování legitimacy současného celosvětového systému začíná být čím dále více aktuální v řadě míst na světě. Předtím bych chtěla demonstrovat, že není třeba obávat se nepříznivého poměru sil, byť se může jevit jako beznadějný.

Schopenhauer říkal, že pravda prochází třemi stadii: zpočátku se většinou jeví jako úplný nesmysl, v druhé fázi jsou pronásledováni její zastánci, ve třetí fázi už je to přece samo sebou a nic nového.

Dalším příkladem je mechanismus, který byl poprvé popsán kulturními antropology a pojmenován jako efekt stovky opic. Když badatelé ukázali několika opicím, jak snadno rozbít kokosový ořech, což ostatní opice neuměly, těchto pár poučených jedinců začalo efektivně aplikovat novou dovednost. Nejprve se jim ostatní opice snažily ukázat, že to dělají špatně, ale ty, které si uvědomily, že nový způsob je lepší, byli hlavně mladí jedinci. Za nějakou dobu se začaly „opičit“ i mladé opice v sousedství. Vědci posun monitorovali. Vypadalo to, že tato znalost se bude postupnou difuzí šířit po celé oblasti osídlené opicemi, které se živily kokosy, ale když už technologii zvládalo zhruba sto opic, stalo se něco naprosto neuvěřitelného: najednou začaly všechny opice oblasti novou technologii naprosto běžně používat a to i ty, které ji nikdy předtím neviděly.

Dalším běžným argumentem také je, že „lidé se mají ještě dobře, aby mysleli na hnutí nebo revoluci“. Jednak to není pravda: mezi lidmi je ohromné zklamání, častý pocit vyhořelosti, pocity, že systém je neřiditelný, že se vymkl kontrole. Většina lidí žije velmi skromně. Přibývá bezdomovců, lidí žijících na prahu bída, těch, kteří musejí odejít ze svých domovů a hledat obživu jinde, ať je to v rámci republiky nebo širším měřítku. Existuje strach z nemoci, z války, strach vyjádřit vlastní názor. Nenechte se obalamutit masmédií nebo řízenými informacemi na internetu, že se u nás mají lidé dobře. Hovoříme-li o pěti miliardách žijících s méně než pěti dolary denně, patří tam i řada našich důchodců, matek samoživitelek, mladých nezaměstnaných a dokonce dělníků.

Kdyby skutečně stačila bída k prohlédnutí, tak by v Africe, v Asii, v Jižní Americe už bylo dávno po revoluci. Pokud se lidé dostanou do takové fáze, že nejsou schopni myslet na nic jiného než na to, co dají do úst dnes a kam složí hlavu, tak už se s nimi moc pracovat nedá.

Tedy, právě teď, když lidé jakoby nechtějí slyšet naše argumenty, je třeba začít s nimi pracovat, otevřeně s nimi mluvit: na pracovištích, v místě bydliště, v zájmových organizacích, všude. Je třeba vnímat mladé lidi, žádat je, aby nám vysvětlili své problémy, jejich pohled do budoucnosti, jak hodnotí své perspektivy bez toho, abychom očekávali, že jsou to hotoví teoretici marxismu. Od listopadu uplynulo bezmála 27 let a téměř polovina populace nemá s předlistopadovým stavem věci žádnou osobní zkušenost. Na druhou stranu mladí lidé nejsou zatíženi stereotypy a jsou ochotni naslouchat, v případě, když si ověří, že chápeme podstatu a nechceme obejít řešení rozporů. Mladí ocení smysl pro spravedlnost a naprosto odmítnou účelové kompromisy a tzv. příklony k realismu.

Dovolte mi předložit příklad z poslední doby: v současné americké prezidentské kampani se velmi intenzivně debatuje o socialismu. Jeden z demokratických kandidátů Bernie Sanders otevřeně hovoří o kapitalismu bez perspektivy a jediném řešení, kterým je dělnické hnutí. Říká, že i když jej lidé zvolí, protože jeho politikou je politika pro obyčejného chudého člověka, tak nebude schopen nic udělat, pokud nebude existovat lidové - dělnické hnutí, že to je to jediné představující hybnou sílu. Sanders šel do primárek se 4 % ve výzkumech veřejného mínění a téměř bez peněz. Dnes dohnal náskok Hillary Clintonové a má celkem šanci vyhrát.

Jeho devizou je právě rozsáhlé hnutí, které tvoří lidé sami, rozvíjejí kampaň, sbírají peníze po drobných, roznášejí materiály, hovoří s dalšími, vtahují do voleb ty, kteří by jinak volit nešli, starají se o internetová média, nebo třeba připravují svačiny, uklízí mítinkové prostory, organizují koncerty apod. Najednou cítí, že jsou důležití, že dokážou přispět k dobré věci, uplatnit své tvůrčí a komunikační schopnosti. Cítí svoji sílu, zvyšuje se jim sebevědomí a pracují lépe než placený aparát a profesionální agentury.

Nechci tvrdit, že v listopadu bude v USA revoluce, ani to, že nemám o Sandersovi žádné pochyby (jeho role může být stejná jako např. role A. Tsiprasy v Řecku), ale rozhodně jsem přesvědčená o tom, že myšlení lidí se pomalu začíná měnit a to v centru samotného imperialismu. Dalším faktorem jeho kampaně, který je třeba vyzvednout, je volání po vytvoření třídního dělnického hnutí nezávisle na tom, zda bude nebo nebude zvolen.

Zde spatřuji rozdíl mezi ním a tzv. evropskou levicí proklamující parlamentní cestu. Lidé se systému odcizují, nechtějí jej, přestali mu věřit. O to svědčí všeobecně malá účast ve volbách. Pokud nezačneme

s lidmi mluvit úplně otevřeně, pokud jim nezačneme dávat víru v jejich vlastní sílu, jejich jediným logickým krokem bude vrhnout se do otevřené náruče různých fašistických směrů. Kdybych si chtěla zahrát na Sibylu, řekla bych, že pak nás skutečně čeká 400 let temna.

Nenechme systém zkolabovat nekontrolovatelně. Vytvořme si vlastní nové struktury, nechme elitu v izolaci. Možná kroutíte hlavou, ale dnes, kdy peníze jsou virtuální a spekulativní, daleko od skutečných hodnot, je to více než jednoduché. Dnes je technologie na takové úrovni a nás nepriviligovaných tolik, že není nic, čeho bychom nedokázali dosáhnout.

To, že nás je málo a náš vliv malý, není žádný argument. Naopak, chudých a trpících je drtivá většina a „vrchnost se o ně málo stará“. Veškerá masová lidová hnutí jsou dokladem toho, že je možné vyplítat je z maličkého zárodku. Nemusím připomínat Ježíše Krista, Jana Husa, národní obrozence, bolševiky v Rusku nebo Gottwaldovu stranu.

Ale pokud naše politika zůstane v linii pasivní rezistence a vysvětlování, že sice jsme s lidmi, ale teď se s tím nedá nic dělat, pak jsme se přežili a nemáme žádný smysl existence. Pak jsme na pozicích objektivního idealismu filozoficky vzato a napravo politicky.

Zamyslete se: je přípustné, aby přes polovinu bohatství světa vlastnilo 70 rodin? Je přípustné, aby polovina světa žila za méně než dva dolary za den? Je přípustné, abychom pracovali 60 hodin týdně bez nároku na náležitou odměnu? Aby v mnoha zemích dosahovala nezaměstnanost dvojciferných čísel? Abychom se báli vyjádřit svůj názor?

Nejsou to všechno důvody, abychom jasně definovali naši politiku, jasně vyjádřili, za kým stojíme a co si o tomto systému myslíme? Jaké nabízíme řešení a pro koho? Máme se omlouvat za hlubokou etiku, která je komunistickému hnutí vlastní? Třídy objektivně existují, lidé jsou rozděleni formou vlastnictví výrobních prostředků do dvou antagonistických táborů. Ten, kdo nevlastní výrobní prostředky (tedy proletář), který má jedinou jistotu: odevzdávat svoji práci hluboko pod cenou těm, kteří výrobní prostředky vlastní. Sociální smír mezi těmito dvěma uskupeními není dlouhodobě možný, pokud se tím nemyslí, že kapitál nás bude ždímat a my budeme pokorně mlčet.

Na závěr bych chtěla shrnout v souvislosti s otázkami artikulovanými v úvodu:

Komunistické hnutí je legitimní, dokud existují základní rozpory kapitalismu nebo jeho rezidua. Změna systému je aktuální a je také možná vzhledem ke stupni vývoje kapitalismu. Je třeba aktivně pracovat na akceleraci subjektivních podmínek, na uvědomění lidí.

BOLŠEVICKÁ KSČ, DNEŠNÍ KSČM A MLÁDEŽ

Lukáš Vrobel

V letošním roce si nepřipomínáme jen 95. výročí založení KSČ, ale také 120. výročí narození jejího největšího revolučního vůdce soudruha Klementa Gottwalda. Gottwaldova politika byla bolševickou politikou pro Československo, byla linií, na jejímž formování se soudruh Gottwald podílel v Komunistické internacionále a současně prosazoval a prosadil politiku Kominterny v KSČ. Mezi linií Kominterny a linií VKS(b) nebylo rozdílu a v čele VKS(b) stál po téměř celé období revoluční činnosti soudruha Gottwalda soudruh Stalin. Lze tedy říci, že gottwaldovská linie, linie bolševické KSČ, byla linií stalinskou.

To dobře věděli nepřátelé Stalina, nepřátelé leninismu, kteří záhy po smrti Stalina a Gottwalda provedli kontrarevoluční zvrát v mezinárodním komunistickém hnutí v podobě XX. sjezdu KSSS a následujícího vývoje. Výsledkem nebylo proklamované vítězství komunismu během jedné generace, ale obnova kapitalismu takřka v celém světě během jedné generace. Klement Gottwald by se obracel v mauzoleu, kdyby jeho tělo zrádci z řad jeho někdejších spolupracovníků lokajsky nenechali spálit, jako to učinila Chruščovova klika s tělem Stalina.

Zatímco destalinizace byla v ČSSR od počátku 60. let dvacátého století téměř úplná a o Stalinovi od té doby u nás jen zřídka najdeme pozitivní zmínku, formální uznávání Gottwalda bylo zachováno až do mimořádného sjezdu KSČ na konci r. 1989. Gottwaldovy spisy však nevyšly a jeho statě a projevy byly citovány okleštěně, jelikož velká část jejich tezí byla zpochybněna. Logickým důsledkem opuštění revoluční linie a důsledkem snahy o smír s třídním nepřítelem byl kontrarevoluční zvrát, dobrovolné předání moci antikomunistům, služebníkům imperialismu USA a západního Německa.

KSČM se od svého vzniku k soudruhu Gottwaldovi nehlásí. Vyjádření jednotlivých vedoucích představitelů k této největší osobnosti československých dějin se shodují s buržoazní propagandou. Ačkoli by strana legálně mohla na svém pozemku postavit soudruhu Gottwaldovi pomník a důstojně si jeho osobnost připomínat, namísto toho přispěla na pomník Milady Horákové, o čemž se řadoví členové strany dozvěděli až z režimních sdělovacích prostředků (http://www.lidovky.cz/komuniste-prispeli-na-pomnik-horakove-vezne-to-urazilo-pjv-/zpravy-domov.aspx?c=A091021_182612_In_domov_mtr): „Europoslanec

KSČM Miloslav Ransdorf řekl, že na pomník nepřispěl jen on osobně, ale i předseda KSČM Vojtěch Filip a celý výkonný výbor strany.“ (Lidové noviny, 21. října 2009.) Jednoznačně je tak patrné, kdo je bližší vládcům KSČM, zda proletářský revolucionář soudruh Gottwald nebo ikona reakce dr. Horáková.

Soudruh Gottwald věnoval velkou pozornost získání mládeže pro komunistické hnutí. „Bez získání mladé proletářské generace nemůžeme splnit úkol dneška: získání většiny dělnické třídy,“ uvedl v Rudém právu 18. května 1930. (Spisy, sv. II, Svoboda, Praha 1951, s. 73)

Co dělá KSČM pro získání mládeže? Proč má tak málo mladých členů a ještě mnohem méně mladých aktivních členů? Je to jen neschopností mládež získat anebo je tato cíleně odrazována? Dovolím si tvrdit, že b) je správně.

Občan, nezajímající se o politiku, se dnes o KSČM dozví jen v souvislosti s kauzou zpackaného prodeje budovy ÚV, s korupčním skandálem místopředsedů Dolejše a Míloty či mnoha skandály zesnulého europoslance Ransdorfa. Volební výsledky strany jsou od jejího vzniku pozoruhodně stabilní, ačkoli její výsledky v práci pro dobro voličů jsou přinejmenším sporné. Přičítat je lze stěží činnosti současné strany, spíše však nostalgii po ČSSR a pragmatickému konstatování, že žádná pokrokovější strana nekandiduje a že KSČM je nejmenším zlem ze všech zel. Tak lze získat hlasy ve volbách, ale těžko lze tímto způsobem získat členy, aktivisty. Argument, že strana je nejméně špatná ze špatných, není dostatečně mobilizující.

V roce 2008 byl soudně rozpuštěn Komunistický svaz mládeže. KSČM mu sice poskytla právní pomoc, která beztak organizaci před rozpuštěním nezachránila, nicméně brzy po rozpuštění vyhodila komsomolce z kanceláře v budově ÚV a zakázala jim zde kopírovat materiály. Před zákazem KSM mohli mladí komunisté bezplatně využívat kanceláře v budově ÚV, propůjčovat si k jednání zasedací místnosti, bezplatně přespávat v budově, tisknout a rozesílat časopis Mladá pravda a další letáky a publikace, u vchodu do budovy a ve II. patře měli nástěnky, jejich zástupci se mohli účastnit jednání ústředního výboru.

To je všechno minulostí. Po léta čelili komsomolci spílání vedoucích představitelů strany (někdy i vulgárnímu) za to, že na stranické akce nosí rudé prapory se srpem a kladivem. Místopředsedkyně Vostrá dokonce v režimních médiích vyhrožovala vyhozením komsomolců z akcí KSČM soukromou agenturou! Důsledkem je, že dnes na veřejných akcích KSČM neuvídíte prapor se srpem a kladivem, nezavádíte o rudý prapor, ale nezavádíte ani o mladého člověka. A téměř nikdy nikde

v celé republice nevidíte na veřejnosti prapory a transparenty komunistického hnutí, nejde-li o recesi.

Lze alibisticky říci, že rozpad KSM jsme si způsobili sami, my, tehdejší členové a vedoucí představitelé, že za něj mohou naše osobní spory, neschopnost komunikace a domluvy. Ale pokud by strana měla zájem na své mládeži, pomohla by jí tyto spory překonat, poradit jí, poskytnout jí účinnou pomoc, např. zachovat kancelář a všechnu dřívější podporu komsomolu pod hlavičkou komise mládeže a ukázat směr jak pracovat dál po rozpuštění KSM, např. založením nové organizace nebo v rámci komise mládeže.

Vládcům KSČM však příliv mládeže do řad strany nevoní. Většina mládeže se nepřipojuje ke straně proto, že by chtěla zaujmout místo v českém nebo evropském parlamentu, získat placenou funkci ve stranickém aparátu či snad že by ji přitahovaly skandály s budovou, s hracími automaty, dotací pomníku Horákové či švýcarskou bankou, že by ji lákala „politická a hospodářská pluralita“. Většina mladých členů vstupuje do strany s přesvědčením, že představuje skutečnou opozici a alternativu ke kapitalismu, že skutečně bojuje za socialismus, založený na společenském vlastnictví výrobních prostředků a kolektivismu.

Oprávněně lze předpokládat, že mladí členové strany budou kritizovat vedení a požadovat návrat revoluční politiky. Vládci strany nepotřebují takové kritiky, nepotřebují nové členy strany, nevdají jim vymírání členské základny. Volební strana nepotřebuje 50 tisíc členů, stačí třeba jen 500 kariéristů pro obsazení placených postů ve státní správě a regionální samosprávě, správních radách a všelijakých komisích, plus nepatrná kádrová rezerva.

Většinu mladých lidí, které jsem měl možnost poznat za skoro už deset let působení v komunistickém hnutí, odradila KSČM nejen od členství v této straně, ale i od jakékoli politické činnosti. Stali se zhrzenými a pasivními, někdy dokonce přešli do tábora odpůrců. Po rozkolu v KSM se větší část aktivních členů od KSČM zcela distancovala a odmítá s ní jakoukoli spolupráci. Zkuste si dát dohromady jména pouhých deseti aktivních mladých komunistů v ČR! Zřejmě se vám to nezdaří. Takovou tragédií způsobil dlouhodobé popírání a hanobení bolševické politiky Klementa Gottwalda.

Dokud se bude KSČM prezentovat jako druhá sociální demokracie, bude mlčet k antikomunismu nebo mu dokonce přizvukovat a bude usilovat o splnění falešného snu „sociálního smíru“, nebude přitahovat nové členy. Zastáncům polidšťování kapitalismu a kšeftů s kapitalisty stačí jedna sociální demokracie.

K ÚLOZE OSOBNOSTÍ V DĚJINÁCH KSČ

Hana Kráčmarová

V dějinách naší strany, zvláště v prvních desetiletích stály v jejím čele takové revoluční osobnosti, které byly schopny plnit úkoly své historické etapy. Význam Bohumíra Šmerala a Klementa Gottwalda překračoval oblast strany, byli respektováni ve společnosti i svými protivníky. Je inspirativní studovat jejich osudy. Pochopit jejich spojitost s tehdejšími událostmi, i to, v čem přesahovali svoji dobu a přinášeli poselství budoucnosti. Jak zdůrazňoval Karel Marx, dějiny tvoří zcela konkrétní lidé a prostřednictvím jejich osudů můžeme také lépe pochopit společenské procesy a hodnotit jejich kvalitu.

Vážíme si toho, jaké vynikající osobnosti měla strana tehdy ve svém čele. I přes jejich chyby a tragické omyly, ze kterých je třeba se také poučit. Byly však bytostně přesvědčeny o nutnosti cesty k socialismu, vždy jim šlo o zájem strany a pracujících lidí, ne o vlastní prestiž a majetek. Úloze významných činitelů zůstávala hodně dlužna i předlistopadová historiografie. Způsobovaly to i nereálné představy o nutnosti dokonalosti stranických představitelů a podléhání dobovým názorům. Stávalo se, že některé historické texty bývaly i vylidněné, aby nevznikaly politické problémy.

O to složitější je naše úloha dnes, tváří v tvář antikomunistické propagandě. Ta zneužívá všech omylů bývalých stranických funkcionářů k ostouzení celého revolučního hnutí. Jednou z jejích metod je i konstruování umělých vzájemných neshod, např. mezi Gottwaldem a Šmeralem, Gottwaldem a Švermou apod. Odstraňování soch i našich osvoboditelů svědčí pak o pokleslé morálce a malosti současné doby.

I v naší straně existují rozporné názory na naše historické revoluční osobnosti. Někdy jsou také přejímány pohledy západních buržoazních historiků, kteří celá desetiletí zpracovávají dějiny socialismu ve svém pojetí. Je podnětné seznamovat se nyní s novou ruskou historiografickou produkcí. V současné době bylo snad zde již konečně překonáno období Gorbačova a Jelcina, kdy se v ruských archivech falšovaly autentické dokumenty. Nové pohledy ruských historiků rozhodně nejsou černobílé a přibližují nás více k pochopení nesmírné složitosti tehdejší výstavby socialismu a roli jejich protagonistů.

Něco málo k připomenutí velkých osobností našeho revolučního hnutí se podařilo v poslední době udělat. K 70. výročí hrdinské smrti Jana Švermy vydalo nakladatelství Orego menší publikaci. V témže nakladatelství vychází k 95. výročí založení KSČ zásluhou financování Středočeského KV KSČM kniha, obsahující také stať o B. Šmeralovi a medailonky členů I. ilegálního vedení KSČ E. Klímy, E. Urxe, O. Synka, V. Synka a J. Ziky. Loni bylo důstojně vzpomenuáno 120. výročí narození generála L. Svobody. V rubrice Šli před námi, vzpomíná na hrdiny odboje i socialistické práce např. brněnské Echo, OV KSČM Praha 3 pořádá diskuse o významných osobnostech a jistě tak činí i v dalších krajích a okresech. Komise regionálních dějin pod vedením soudruha Kovandy má zásluhu na shromažďování dokumentů k působení komunistických politiků.

Budoucnost nesporně ocení také Klementa Gottwalda jako jednu z největších historických osobností naší strany i státu. Stojí před námi otázka, jak vzpomene jeho letošní 120. výročí narození. Jistě je třeba brát v úvahu i současnou politickou situaci, abychom zbytečně nevyvolali protigottwaldovské a protistranické kampaně. Přesto bychom na Gottwalda neměli zapomenout.

OBJEKTIVNÍ HISTORIE - ZDROJ POUČENÍ A INSPIRACE

František Kovanda

Téma dnešního setkání „Tradice - zdroj poučení a inspirace“, jeho obsah a určení, pořadatelé teoreticko-politické konference zvolili správně. Předem je třeba poděkovat.

Chci přispět k tomuto tématu některými zkušenostmi.

V prvé části chci připomenout některá fakta jak se o tradice dělnického a komunistického hnutí starali naši předchůdci a to bezprostředně po květnu 1945. Připomenu slova Tomáše Svatopluka Turka, autora „Botostroje“, který v deníku Rudé právo ze dne 17. února 1946 v článku „Píšeme dějiny strany“ uvedl: „Dějiny strany, všechno to, kolem naší komunistické strany, to je historie věčných bojů, historie velkých útrap a bolestí, které lid naší strany odedávna podstupoval v zájmu vítězství pravdy, spravedlivějšího zítřka, lepší budoucnosti... V archivu ústředí KSČ v oddělení Dějin strany se pomalu začíná hromadit materiál, který se má stát podkladem k sepsání dějin naší komunistické strany.“ Dále připomíná obětavost komunistů za spravedlivý zítřek a končí: „Už svým životem, vlastní krví začali tito psát slavné dějiny naší strany. A na nás je, abychom dílo, které oni započali, stejně slavně udrželi a dokonali.“

Připomínám slova dalšího článku z Rudého práva, který byl publikován o měsíc později - 19. března 1946 pod názvem „Odkaz hrdinů“. Začíná: „Malá kancelář se třemi psacími stoly. Na prostředním z nich řada dlouhých krabic, naplněných kartonovými lístky. Na dveřích kanceláře nápis: Dějiny strany - oddělení pro záznam obětí okupace. Křeslo pro návštěvníky je vždy obsazeno. Přicházejí po celý den soudruzi, každý z nich přinesl zprávu o někom svém, který již nežije.“

Dále je v něm uvedeno mnoho příkladů, mnoho bolesti. Článek končí: „Vy všichni - soudruzi a soudružky, posuďte. Kde je dnes místo nás všech, kteří jsme ztratili muže, otce, syny, sestry? Čeho je dnes třeba? Co musíme dělat, aby oběti našich nejdražších nebyly nadarmo? Je třeba se postavit na místo, kde oni padli. Dobojuvat ten slavný boj o lepší zítřek, za který oni i životy své položili. To je jejich odkaz, odkaz hrdinů.“

Takovýchto dokumentů jsme v sekci regionálních dějin Klubu společenských věd nashromáždili mnoho set. Ano, právě v tomto měsíci je to šest let, kdy jsme zahájili svou činnost. A musíme předeslat, že

tomu tak bylo za významné pomoci expředsedy Klubu společenských věd Lubomíra Vacka, naší přední historičky Hany Kráčmarové, tehdejšího místopředsedy ÚV KSČM Stanislava Grospiče, za přispění tehdejší Pražské rady KSČM, Marty Semelové, Viktora Pázlera, KV KSČM Stře-dočeského kraje a dodávám OV KSČM Praha 4.

Měli jsme a máme na paměti - přispět ke zvýšení péče o regionální dějiny dělnického a komunistického hnutí, seznámit se vůbec s významem regionálních tradic. V březnu 2011 Klub společenských věd uspořádal I. celostátní konferenci k regionálním dějinám v Čelákovících. Úkoly byly jasné: zmapovat situaci, zahájit sbírku publikací, dokumentů, získávat spolupracovníky, vyměňovat si zkušenosti, poskytovat metodické pokyny, pořádat pracovní setkání nejen v Praze, ale i v dalších místech republiky. Snažíme se získávat mladé, pracovat s nimi. K tomu nám napomáhá Švermova univerzita a mnohé stranické orgány i organizace. Za to děkujeme.

Dovolte, abych se vrátil k některým faktům v této oblasti, tedy péči o pokrokové a revoluční tradice v období lidově demokratické a následně socialistické republiky.

Vedení strany v roce 1962 přijalo „Směrnice pro rozvoj regionálních dějin KSČ a pro činnost spolupracovníků Ústavu dějin KSČ“. V uvedeném roce se konaly ve všech krajích aktivity historiků (na Slovensku - celoslovenský), v prosinci pak celostátní seminář o výzkumu, metodě a výhledech práce s pamětníky a vzpomínkami. Bylo zahájeno pravidelné vydávání časopisu „Příspěvky k dějinám KSČ“. V roce 1959 v Historickém ústavu vznikla první komise pro dějiny závodů. Této problematice se věnoval i sekretariát ÚV KSČ. V roce 1963 se tohoto úkolu ujala Ústřední rada odborů. V červnu 1989 ÚRO přinesla dokument nazvaný „Analýza činnosti komise pro dějiny závodů v ČSSR a její další koncepce do roku 1995“. V jeho obsahu je zhodnocena třicetiletá činnost této komise. Byly vydávány metodické časopisy, zpracovávány kroniky závodů, kroniky brigád socialistické práce, vybudovány Síně revolučních tradic (900), nová závodní muzea, tisíce vzpomínek komunistů, odborářů, hospodářských pracovníků. Samozřejmě se ptáte, co bylo zachováno? Daří se nám péče jen získávat aspoň některé příklady, pečlivě je vedeme.

Ale podívejme se kritičtěji na současnost. Zda všechny stranické orgány, nevyjímaje vedení strany, pečují o to, aby tradice byly skutečně zdrojem poučení a inspirace. Jako delegát blížícího se IX. sjezdu KSČM, se zájmem očekávám, jaké bude hodnocení (a jaké budou vytýčeny úkoly) v této významné oblasti stranické práce současného stranické-

ho života, proti působení antikomunismu, kterému zůstáváme někdy hluší, zda dostatečně reagujeme. Chci se na sjezdu přihlásit do diskuse a k této problematice hovořit. Tedy: bude provedena hlubší analýza této činnosti mezi VIII. a IX. sjezdem KSČM?

Chceme k tomu všemu, o čem zde hovořím, sami přispět. Připravujeme II. celostátní konferenci k regionálním dějinám koncem října v Čelákovcích. A teď se ptám vás - soudružky a soudruzi - jak se říká - dejte si ruku na srdce, kdy a kdo z vás v těch uplynulých šesti letech nám pomohl, přispěl s publikacemi, dokumenty, přišel s konkrétními návrhy a doporučeními, nabídnul nám svou pomoc? Nechci se dotknout těmito slovy řady těch, zde přítomných, se kterými nás pojí zájem o tuto oblast stranické činnosti. Tuto výzvu dávám právě v souvislosti s přípravami zmiňované II. celostátní konference k regionálním dějinám.

Na závěr. Ano - tradice musí být zdrojem poučení a inspirace. My, pamětníci k tomu musíme stále přispívat. Bude to také náš dobrý čin k 95. výročí založení KSČ.

NEZBYTNOST JASNÉ POLITIKY

Miloš Jakeš

Konference, která se koná u příležitosti 95. výročí založení KSČ a před sjezdem KSČM, by měla přispět k posílení vlivu strany, zejména její schopnosti lépe bojovat za zájmy lidí práce, proti kapitálu, ale také ke zdokonalování její činnosti, aktivizaci členů strany.

Poučení z historie říká, že je k tomu třeba: aby měla jasnou politiku, řídila se marxisticko-leninským učením, stála na třídních pozicích. Jinak bude jen stínem sociální demokracie. Vzpomeňme, co bylo třeba učinit, když se vydělila od sociální demokracie a stala se vskutku revoluční stranou. Vstoupila do Komunistické internacionály a dala se cestou překonání oportunistu.

Revoluční síly ve straně prosadily nové vedení v čele s K. Gottwaldem. Přineslo to velkou změnu, výsledky se dostavily v růstu vlivu strany v nastupující světové hospodářské krizi, v boji proti propouštění z práce. Příkladem se stala mostecká stávka. Strana úspěšně odhalovala fašismus a nacismus, pomáhala v občanské válce ve Španělsku, volala k obraně republiky, komunisté bojovali proti nacistické okupaci, zúčastnili se válečných operací ve druhé světové válce, tisíce jich položilo své životy na frontě, v koncentračních táborech a věznicích.

Během války vedení strany v zahraničí vypracovalo a dohodlo s ostatními stranami politické a hospodářské uspořádání v naší zemi. Prezident Beneš podepsal znárodnění, vznikla lidová demokracie. Byl schválen Košický vládní program, zahájena dvouletka a poté pětiletka. Strana vyhrála volby. Vítězný Únor 1948 překazil záměry zvrátit vývoj. Budování se rozeběhlo na plné obrátky a bylo úspěšné. Ke srážkám došlo při provedení měnové reformy, která byla nezbytná k zachování měnové stability v zemi. Probíhal všestranný rozvoj, plnily se pětiletky, rostla životní úroveň. Obrovským úspěchem byl přechod zemědělství na družstevní velkovýrobu.

Narušením tohoto vývoje byla politika Pražského jara 1968. Dodnes je toto období v rozporu s fakty idealizováno a tehdejší události zneužívány proti straně. V důsledku těchto událostí ze strany odešlo či bylo při pohovorech vyškrtáno nebo vyloučeno 500 tisíc členů. Bylo chybou, že příliš pozdě bylo rozhodnuto o možnosti jejich znovupřijetí do strany. Přesto pozitivní vývoj pokračoval, odsuzovaná „normalizace“ se stala obecně úspěšným obdobím rozvoje země. Do strany vstoupilo statisíce nových členů, zejména dělníků.

Předseda strany soudruh Filip na posledním zasedání UV KSČM hovořil o tom, že hodnocení socialismu není uzavřeno, že se strana bude dále touto otázkou zabývat. Považuji to za potřebné, neboť se nelze spokojit s hodnocením přijatém na mimořádném sjezdu v prosinci 1989, na které se odvolává i ÚV KSČM ve svých dokumentech. Osobně jsem přesvědčen, že tento sjezd sehrál velmi negativní úlohu a přispěl k rozkladu strany, jejích orgánů a spolu s volbou Havla prezidentem i komunistickými poslanci k tomu, že statisíce členů strany ji opustily a řada stranických organizací se rozpadla.

Tón sjezdu udávali zejména někteří pražští a bratislavští intelektuálové. Recidiva vlivu těchto soudruhů se projevila v nastolování diskuse o přejmenování strany, čemuž členská základna zabránila, odstranění srpu a kladiva z praporu, nahrazení třešněmi, kritikou aktivit mladých komunistů. Tyto snahy stranu poškozují a jsou příčinou existence tří komunistických stran v republice. Jen KSČM je v parlamentu.

Sjezd vyloučil ze strany téměř celé bývalé vedení, prakticky odsoudil socialismus, omluvil se celému národu včetně těch, kteří usilovali o jeho porážku. Zapomněli, co dobrého socialismus pro lidi učinil, počínaje odstraněním vykořisťování, nezaměstnanosti, rozvojem ekonomiky, bezplatným zdravotnictvím a školstvím, levným bydlením, dopravou a další. Vůbec nevzal v úvahu, že socialismus byl budován v období studené války, v nepřátelském prostředí ze strany vlád západních zemí. Bylo embargo, cla, podpora disidentů atd.

Je nutné nečekat a závěry mimořádného sjezdu týkající se socialismu odmítnout, neboť jsou v rozporu s fakty. Taktéž přestat oceňovat politiku roku 1968, která ohrožovala socialismus, naší sounáležitost k Varšavské smlouvě a RVHP, spojenectví se Sovětským svazem. Chtěl bych dodat, že šlo o obdobný proces, jako byla perestrojka Gorbačovova týmu, tedy destrukce systému a nastolení kapitalismu, likvidace společenského vlastnictví se vším, co poté následovalo. Nejhorší je, že převrat v naší zemi i jinde se konal se sovětskou podporou, i s podporou některých vedoucích funkcionářů naší strany a vedení státní bezpečnosti, což jsme tehdy nevěděli, a proto adekvátně nereagovali.

Sjezd, který má KSČM před sebou, se může stát východiskem ke zvýšení aktivity a vlivu strany ve společnosti nejen programem, ale i složením vedení strany povede k aktivizaci strany a posílení jejího vlivu ve společnosti. Je na delegátech, aby tomu tak bylo.

Závěrem chci říci, poučíme se z toho dobrého, neopakujme chyby! To musíme očekávat především od vedení strany, které vzejde ze sjezdu. Vyžaduje to aktivně přistupovat k plnění závěrů sjezdu a více se obracet na mladou generaci.

AKTUÁLNÍ SITUACE DNEŠKA A ÚKOLY KSČM

Stanislav Grospič

Dovolte mi malou repliku. Devátý sjezd Komunistické strany Čech a Moravy nebude přijímat nový programový dokument a bude zůstat v platnosti bohužel, ten program, který nás nejvíce zatěžuje, a který vychází z těch procesů, o kterých tady se hovořilo a to je program kladenský. Nepodařilo se to ani na tom sjezdu a nepodařilo se to ani nyní. I když musíme říci a asi objektivně, že přece jenom k určitému posunu a k formulačnímu zpřesnění, zatím některých věcí, které se budou týkat programových otázek strany a i těch nejbližších úkolů, došlo, Bude samozřejmě ale záležet také na delegátech sjezdu, na tom, co na sjezdu bude předloženo a jak o tom bude hlasováno. To bude ten podstatný moment.

Myslím si, že ta podstata dnešních problémů byla pojmenována velice přesně. Strana si nese hluboké stigma z takzvaného Pražského jara a obdobného procesu. Ve straně dávno působí řada funkcionářů, kteří obnovili své členství po roce 1989 i 1990, kteří byli vyloučeni v rámci těch pohovorů, A to tvoří určitou zábranu a určitou pracovní diskusí, která nakonec vede třeba k tomu, že úkol VIII. sjezdu, který by měl hodnotit období minulosti od roku 1948 do roku 1989, by měl být brán opět na vědomí a nikoliv schvalován. Což v té situaci, v jaké ten dokument je připraven, považuji za správné. Jsou předložené návrhy, nemám problém s jejich podporou, aby k tomu nezaujal sjezd žádné stanovisko, ale v určitý moment to hektické hovorové období, které nás čeká, a jehož si nechtě strana, přestože bychom neměli být volební stranou, se ale účastnit bude, protože to je určité kritérium praxe a vnímání veřejností ze strany lidmi, tak na druhou stranu nějakým způsobem reagovat musíme.

Já jsem původně chtěl a vedlo mě k tomu přečíst citát ze stati Velké iniciativy od Vladimíra Iljiče Lenina, která se týká v podstatě tříd. Ale řeknu jenom ten závěr: „Ti, kdo se pokoušejí řešit úkoly přechodu od kapitalismu k socialismu tak, že vycházejí ze všeobecných frází o svobodě, rovnosti a všeobecných lidských frází o svobodě a rovnosti demokracie vůbec, o rovnosti demokracie a práce, tak jak činí Kautsky, Martov a byli bychom mohli třeba psát celou škálu dalších lidí, odhalují tím nejen svou prohnanou podobu měšťáků, a jejich typů šosáků, kteří

se po stránce ideové otrocky belhají za buržoazii a jimž je pozlátka buržoazního parlamentu jedině svaté a jedině určující.“

Komunistická strana Čech a Moravy v tomto momentu je v složité situaci, protože bude obhajovat svoje postavení na podzim z krajských voleb a ze 14 územně samosprávných celků, v devíti má spoluodpovědnost. Nemůže se jinak říci, lze ji prohloubit tuto odpovědnost, leč dosáhla, ale budeme se muset umět vypořádat právě s touto frází, aby se pro řadu zastupitelů, budoucích i krajských zastupitelů vměstnala myšlenka toho o té zbytnosti a podstaty boje o tu současnou funkci rozhodující a nepřevážila nad myšlenkou programu Komunistické strany Čech a Moravy a nad jeho základní ideou, že přece odmítáme buržoazní systém a říkáme, že přechod dějin vidíme v systému socialistickém. Tak tolik jsem k tomu chtěl říci.

Proto jsem tady také k tomu, když tady soudružka Věra Klontza pokládala ty otázky, až na tu poslední, hlasoval ano. Protože si myslím, že je možný přechod a je reálný. My nedovedeme úplně odhadnout čas, ale ten čas nedovedl odhadnout ani Vladimír Iljič Lenin. Byla to shoda okolností, objektivních a subjektivních faktorů. Byla to otázka umění analýzy a

využití okamžiku. A na toto musí být připravena komunistická strana, pokud myslí zcela vážně svou myšlenku socialismu.

My si v nadcházejícím období budeme připomínat řadu výročí. Minulý rok to bylo 70 let porážky fašismu a osvobození České republiky od nacismu. Zrovna tak si budeme připomínat ale pětadesát let přepadení Sovětského svazu. Chtěl bych říct, že jsme to opomněli minulý rok a nepřipomněli jsme si - a byla to možná chyba -, první otevřenou agresi proti tehdejší Habeši, která byla prováděná italským státem. Ale osmdesátileté výročí toho, kdy Společnost národů, buržoazní státy tehdejší Evropy nechaly zcela napospas úplně stejnou politikou neintervence, nestrannosti, embarga hanebný čin Itálie Habeš na pospas a jediná Československá republika morálně poskytla pomoc, kterou belgická vláda a belgické koncerny, protože to byla jejich sféra zájmů, oni tam dodávali, nepustili dále a nechali je, aby se zůstali sami.

Takže to jsou faktické věci, na které musíme odpovídat. Bude s tím korespondovat osmdesátileté výročí nejdramatičtějšího konfliktu občanské války ve Španělsku. Tam pokládali životy komunisté, tam bojovali jako interbrigadisté, a tam bojovali za podstatu této věci. Ta uvozovala ten nejhorší válečný konflikt, který se potom rozhořel v celé Evropě. Hovořím proto o tom, že okruh válečných konfliktů v celé Evropě, se dramaticky uzavírá. A je očividná snaha posílit agresivní celý

Severoatlantický pakt NATO s vojenskou přítomností nebývale velkou, srovnatelnou a v mnohem převyšující koncentraci bývalých nacistických vojsk na hranicích Sovětského svazu, na hranicích nynější Ruské federace. Nedělejme si iluze o Ruské federaci a o podstatě ruského imperialismu, ale pochopme, že v jejich zájmu není podoba neokoloniální politiky, tak jak ji předvádí bývalé koloniální mocnosti anebo dominující ve světě, tak jak ho převládá a prosazují Spojené státy americké a je v tomto moment, kdy bojujeme za samostatnost a svébytnost nejen České republiky, Slovenské republiky, ale také řady slovanských národů, kdy cílem politiky v zájmu Spojených států amerických je rozbít a oslabit tyto slovanské národy. Ale bohužel některé vlády jako Spolková republika Německo k tomuto má také velice blízko a od toho se odehrává i to drama na Ukrajině.

Měl jsem možnost a tím končím, se zase po roce zúčastnit zasedání meziparlamentní unie. Bylo zastoupeno 164 států, pracuje se v různých sekcích. A v rámci té sekce skupiny G12, kde jsou zastoupeny státy Evropy kromě Ruska, které je součástí euroasijské skupiny, ale je tam třeba Turecko, Nový Zéland, Kanada, Austrálie, se Ukrajina snažila předložit rezoluci, která by jednoznačně odsuzovala Rusko za agresivní politiku a rozpoutání bezprecedentní války vůči Rusku. Musím říci, že na rozdíl od zasedání před rokem, kdy jsme spolu s italskou delegací zůstali osamoceni, ale i to stačilo, aby ta deklarace nebyla přijata. Tak tentokrát se taky deklarace ani nedostala na pořad projednávání, bylo splněno stanovisko na popud naší delegace přednesené ode mě na tomto shromáždění, a připojili se k nám i zástupci nejen ruské vlády, jak to tam proběhlo, asi víte, nejen Italové, ale třeba i Velká Británie s Francií.

Vážené soudružky a soudruzi, věřím, že posuneme komunistickou stranu k tomu, aby obstála a aby se stala tou avantgardou, o kterou usilujeme. Věřím, že se podaří časem ujednotit a sjednotit komunistické hnutí, které se dnes roztříštilo téměř do čtyř subjektů v České republice. Chtěl bych jen upozornit, abychom si nedělali zbytečnou iluzi, na které staví oficiální vládní propaganda, jestli mi dáte za pravdu a souhlasíte s tím. Zvolili téma antikomunismu, ale také idealizaci poměrů celé Československé republiky. Neskutečné idealizace poměrů celé Československé republiky. Prvé volby komunistická strana vyhrála, ty další v podstatě se pohybovaly na stejných procentních výsledcích, tak jako se pohybuje Komunistická strana Čech a Moravy dneska v České republice. Pominu válečné období atd. Je potřeba toto vážně zvažovat, analyzovat a přimlouvám se i k tomu, co tady říkala soudruž-

ka Věra Klontza, analyzovat podstatu a příčiny porážek komunistických a dělnických stran nejenom v Evropě, ale i jinde ve světě. Je v tom neskutečné množství inspirací a nachází se tam řada praktických zkušeností, které lze uplatnit i v našem oboru.

O SMYSLU POLITIKY KSČ 21

Vojtěch Mišičák

Na úvod si dovolím pro ty, kteří mě neznají, krátké představení sebe a následně také KSČ 21.

Jmenuji se Vojtěch Mišičák, je mi 23 let, v současnosti jsem tajemníkem ÚV KSČ 21 a statutárním zástupcem generálního tajemníka, v minulosti jsem byl členem KSČ (říjen 2011 - duben 2014) a jejich ústředních volených orgánů. Svůj tehdejší odchod z KSČ zde nebudu výrazněji rozebírat, to patří na osobní jednání se soudruhy z KSČ. Jen mohu říct, že se jednalo z mé strany o krok sice nikoliv bezdůvodný, ale neuvážený. Na začátku svého politického života jsem byl sedm měsíců členem KSČM (listopad 2010 - červen 2011), tehdy jsem zjistil, že nemá cenu politicky pracovat, pokud bych výsledky své práce měl sázet do neúrodné půdy. Také jsem byl členem SMKČ až do mého vyhloučení v březnu minulého roku. Od listopadu roku 2013 až do října roku 2014 jsem pracoval jako asistent bývalé senátorky za KSČM, Marty Bayerové.

Rád bych poděkoval pořadatelům, že zde mohu dnes vystoupit a pohovořit o KSČ 21, aby nedocházelo ke zbytečným spekulacím ohledně smyslu její politiky.

KSČ 21 byla založena v říjnu roku 2014. Před Ustavujícím sjezdem KSČ 21 mi bylo nabídnuto místo ve vedení nově založené strany. Nikdy jsem nepásl po viditelných, nebo dokonce placených funkcích. Funkci ve vedení jsem přijal, protože KSČ 21 sice není masovou stranou, ale má své nadšené lidi, zejména dělníky a sloužící proletariát, ochotné pracovat v samostatném aktivním komunistickém subjektu, alespoň v době, kdy jinde podobné aktivitě dáván prostor není.

Není jejím úkolem poškozovat volební výsledky KSČM. Dokonce si myslím, že KSČ 21 od svého začátku oslovuje lidi, které by KSČM měla velký problém oslovit. KSČM dlouhodobě nedokáže oslovit širší skupiny pracujících pro aktivní komunistickou politiku - mnoho placených funkcionářů KSČM totiž není příkladem. Uznejme, že spíše naopak. KSČM získává nové hlasy od kapitalistickým režimem zničených lidí, kteří možná věří v nějakou změnu volbou KSČM. Mimoparlamentní činnost KSČM, respektive činnost mimo volená zastupitelstva, je nedostatečná.

Lidi osloví naprosto spolehlivě konkrétní pomoc v současném světě, ve kterém platí „pomoz si sám“. Netvrdím, že poslanci za KSČM

neodvádí žádnou práci pro jejich voliče. Sám se seznamuji s jejich prací v Parlamentu ČR a při podrobnějším studiu každý musí uznat, že odbornost jim nechybí. Například soudružky Semelová, Rujbrová, soudruzi Grospič, Ondráček, Grebeníček, ale i další, jsou jistě zárukou vysoké kvality jimi tvořených zákonů. Samozřejmě nemohu opomenout Miloslava Ransdorfa, který již žel není mezi námi. V mnoha věcech jsem s ním nesouhlasil, ale nesmírně jsem si ho vážil jako politika i jako kamaráda.

Tedy KSČ 21 je v českém komunistickém hnutí, řekl bych, konstruktivním kritickým hlasem a její členové doufají, že dosud odvedenou práci budou moci přiložit k práci komunistů organizovaných ve dříve založených stranách nesoucích v názvu slovo „komunistická“. Věřím v případné sjednocení, pokud bude nabídnuta podaná ruka, samozřejmě upřímně podaná ruka.

Tato upřímně podaná ruka se již ale nedá čekat od těch funkcionářů, kteří každý pokus o komunistickou aktivitu a prostor pro ni účelově likvidují, zejména se nedá očekávat od člověka v jejich čele. Dám příkladem Znojmo, kde jsem byl takové likvidace žel i svědkem. Předseda tamního OV KSČM zmanipuloval členskou základnu, postavil do senátních voleb svého „nezávislého“ kandidáta, člena KSČM, za účelem poškodit volební výsledek kandidátky schválené ÚV KSČM a napomoci tak zlikvidovat rodící se komunistickou opozici a zmíněnou kandidátku, tehdejší senátorku soudružku Martu Bayerovou. Ač se pan předseda tvářil, jako zastávce komunistických hodnot a morálky, neštítel se použít antikomunistické novináře k veřejnému špinění soudružky Bayerové.

Nehodlám vynášet soudy nad těmi, kteří se nepřímo podíleli na této likvidaci, nebo pro neznalost situace raději mlčeli. Výsledkem tohoto konání bylo znechucení pracovat na něčem společně s KSČM pro desítky aktivních mladých levicových lidí, kteří Martu aktivně podporovali. Víím, že mnoho soudruhů například z MLOKu tehdy věřilo pomlouvám ze Znojma. Důkaz toho, že jste byli obelháni i vy? Výsledek Okresní konference KSČM ve Znojmě, kde v závěrech stojí: „do vedení strany navržení soudruh Filip a soudružka Vostrá“.

Jako funkcionáři jiné strany, byť také s názvem komunistická, mi samozřejmě nepřísluší právo, abych zde ve vztahu k vašemu květnovému sjezdu cokoli přímo požadoval. Dovolte mi proto čistě jen tlumočit, co naše sympatie má a co ne - a jak se to může promítnout do našich vzájemných vztahů. Že se v KSČM zformoval proud, usilující o obrat k mnohem nezávislejší a údernější politice, je zřejmé i z veřejně do-

stupných zdrojů. Své naděje s ním spojujeme i my. Dá-li mu IX. sjezd KSČM zelenou, pak právě to si naše komunistické hnutí zaslouží 95 let od svého vzniku. Tím snazší bude dosáhnout i stejného výsledku jako tehdy naši předchůdci - ideového i organizačního sjednocení do jedné jedině, silné a akceschopné strany.

JEN Z TRADIC SE ŽÍT NEDÁ

Václav Exner

Zkoumáme-li východiska a podmínky tradic, na které jsme právem hrdi, najdeme dobrý rozbor aktuální situace, na jeho základě stanovený další postup, který je ve shodě s dlouhodobými cíli našeho komunistického a dělnického hnutí, a pak už jen aktivitu a organizaci plnění přijatého postupu s řešením mnoha dílčích, denních otázek bez ustrnutí, pokud jde o jejich teoretické a programové uchopení.

Dlouhodobé cíle jsou stanovovány na základě vědeckého poznání a aktuálního rozboru situace, vyznačují se velkou stálostí s aktualizací podle stavu a vývoje společnosti a poznání. Jejich obsah je stanoven všeobecně, cílově na rozdíl od střednědobých, případně krátkodobých aktuálních úkolů a postupů. Zformulovány jsou spolu se základním postupem jejich dosažení v programových dokumentech.

Zakladatelé marxismu-leninismu, vědeckého socialismu/komunismu položili a rozpracovali dobře právě základní dlouhodobý cíl, jehož naplnění je východiskem pro další úspěšný rozvoj lidstva – překonání kapitalismu a jeho nahrazení spravedlivějším, svobodnějším a všeobecně výhodnějším uspořádáním společnosti – socialismem, který je předstupněm, nutným mezičlánkem na cestě ke komunistické společnosti. Tu budou při příznivém vývoji vytvářet / uskutečňovat budoucí generace.

Stejně zákonitě odhalujeme příčiny potíží, neúspěchů, chyb a neúplně výjimečně zločinů spojených s činiteli našeho hnutí v postupech poznamenaných subjektivismem, autoritářstvím, bezzásadovostí nebo neschopností uplatnit zmíněné (výše uvedené) postupy, založené na vědě, rozborové a programové práci, aktivní kolektivní činnosti mezi lidmi, na udržení kroku s dobou, tzn. vytyčením a uskutečňováním aktuálních řešení a úkolů včas, s pochopením a účastí co největší části společnosti. Jedním z měřítek úspěchu je právě úroveň získání společnosti a její podpora pro aktuální politiku, účast na dění ve smyslu našeho současného hesla „S lidmi pro lidi!“

Programové dokumenty mají oprávněně také svou strukturu s časovým rozlišením (dlouhodobé, střednědobé, akční) a také s organizačním rozlišením (pro celé hnutí, na úrovni nadnárodních, regionálních sdružení, jednotlivých národních účastníků – stran a jejich složek).

V současné době nejsou bohužel objektivně splněny organizační podmínky pro vytvoření nebo upřesnění programu na úrovni hnu-

tí ani na úrovni regionu, a to přes dílčí úsilí řady stran, jejich skupin i jednotlivců. Přes množství publikovaných textů jak teoretických, tak rozborových a programových v rámci hnutí i mimo něj není dosaženo potřebné shody, přijetí společného východiska, a tím méně potřebné úrovně koordinace a spolupráce v praktické činnosti. Utápíme se tak ve slovech, diskusích, kritice, které často víc rozdělují, než sjednocují.

Ne všichni si úkol společné formulace cíle, společného koordinovaného postupu s uznáním národních zvláštností uvědomují. Na inovace se díváme často s nedůvěrou dřív, než mohou být vědecky posouzeny jak při jejich objevení, tak podle výsledků. Připomeňme si: Bez rozvoje komunistické teorie není úspěšné komunistické hnutí.

Oceňuji, že naše strana se v mezinárodním rámci snaží o překonání současného nepříznivého stavu, asi by to mohlo být rozhodnější a aktivnější. Aby to vedlo, spolu s ostatními, k potřebným výsledkům, je třeba zvládnout a využít i krizové jevy kapitalistické společnosti, které, jak se skoro všeobecně hodnotí, se aktuálně prohlubují a vedou na mnoha místech k revoluční situaci.

Je stále jasnější: protežované soukromé vlastnictví ukazuje své zásadní nevýhody, od rozdělení společnosti nejen majetkově, ale prakticky ve všech oblastech, po měřítko morálky a přístupu k životu mají bohatí zásadně jiné možnosti a také způsoby chování než ostatní, především než stále masověji se i u nás vyskytující chudí.

V naší straně pak tzv. Kladenský program z roku 1992 spojil dlouhodobá, střednědobá a částečně i aktuální hlediska doby svého vzniku. Vyžaduje aktualizaci a je dobře, že – byť ne masově – je takový požadavek mezi návrhy na úkoly, které by měl přijmout IX. sjezd. Bylo by ovšem žádoucí i rozdělení programových dokumentů podle časového rozlišení. Připravovaný dokument pro sjezd „Strategické směřování a hlavní úkoly strany po IX. sjezdu KSČM“ spolu s dalšími připravovanými dokumenty představují spíš směs dílčích aktuálních témat než cílů a úkolů. Stručné vyjádření devíti priorit IX. sjezdu KSČM je dobrým návrhem – dovolil jsem si přiložit / rozdat zvlášť pro delegáty sjezdu návrh úprav textu, který by zvýšil jeho konkrétnost a akčnost (viz příloha).

Odvolávat se na úspěšná období našeho hnutí, naší KSČ a KSČM nebo dokonce na některé autority, například zakladatele, bez naplnění podmínek pro současné užití osvědčeného postupu s nutnou inovací odpovídající dnešní situaci vede k dílčím úspěchům (dobrým výsledkům) spíš nahodile, ne soustavně a systematicky. I když je nutné se vymezovat proti protilidovým, obvykle z třídního zájmu zastánců ka-

pitalismu vycházejícím krokům, je rozhodující, aby naším přístupem bylo budování, tvořivost, správa a řešení věcí, soutěž právě o takový přístup, nikoli o nepotřebnou konkurenci a konfrontaci.

Počítejme také s odporem, se kterým jsme v současné společnosti konfrontováni denně – kdo má jiné cíle, kdo přivedl naši zemi do současné složité situace s tak závažnými problémy, o kterých jsme si ještě před 25 – 30 lety mysleli, že jsou u nás trvale překonány, bude se snažit úsilí naše a našich spojenců kazit, s tím je už dost zkušeností ze všech období. A tak k využití tradic je nutné vyhmátnout jádro jak v teoretickém posuzování stavu věcí, tak v programové činnosti a následně v aktivitě, organizaci a každodenním životě strany.

Využívejme své nesporné výhody: představa KSČM o řadě konkrétních věcí je ve shodě s tím, co činí problém velké části, často většině, obyvatel. Velmi důležitým argumentem, ale jistě ne univerzálním, je, že v minulosti v naší zemi s vládami, ve kterých hlavní roli hrála KSČ, řada dnešních problémů buď nebyla vůbec, anebo v nepatrné míře – s ostatními (také v Národní frontě) jsme dokázali, že to dokážeme.

Nemohu i odpustit nezmínit se nutnosti řešit dozrálé problémy i ve straně. Které to jsou? Aktivizace a obnova členské základny, více kolektivnosti a demokratického využívání a uznávání členských práv. Širší základna funkcionářů, aktivistů. Otevření se společnosti – veřejné informace, projednávání věcí veřejně, vlastní i cizí inovace, získávání podpory a podpora návrhů ostatních bez předsudků, snaha o získání a sjednocování většiny společnosti všude, kde je to možné. V tomto smyslu je úloha delegátů IX. sjezdu a z něj vzešlého nového vedení strany neobyčejně významná.

POUČENÍ Z DĚJIN KSČ

Zdeněk Košťál

(přednesl Lubomír Hejný)

Zabývat se dějinami KSČ je - zvláště dnes - v podmínkách restaurovaného predátorského kapitalismu zdrojem velkého poučení:

Zaprvé, prokazují, že její (KSČ) založení v roce 1921 se stalo základním a nezbytným předpokladem k nalezení a umožnění cesty pro naplnění historické role dělnické třídy v našich zemích, že tato třída se může osvobodit jedině zrušením kapitalistické, vykořisťovatelské společnosti. A to jen pokud je vedena svou skutečně revoluční politickou stranou – stranou komunistickou. Stranou nového, marxisticko-leninského typu. Zároveň je ale nezbytné, aby byla dělnická třída schopna udržet její revoluční, bolševický charakter a nepřipustila to, aby její vedoucí činitelé opouštěli a posléze i zrazovali její zájmy i zájmy ostatních pracujících.

Zadruhé, dokazují, že tato strana může splnit své poslání - být předvojem dělnické třídy a ostatních pracujících - jedině vychází-li důsledně z marxisticko-leninské teorie a je-li spjata s dělnickou třídou, s pracujícím lidem. Řečeno ještě jasněji a jednoznačněji: vychází-li z leninismu jako marxismu soudobé epochy. Právě leninismus se stal vědeckým učením o skutečně revoluční - komunistické straně, její strategii, taktice i organizačních zásadách.

Zatřetí, prokazují, že proti ní bezohledně bojovala buržoazie první československé republiky, její politická reprezentace tak jako i předáci sociální demokracie a jiní reformisté v dělnickém hnutí, k němuž se fakticky do února 1948 hlásili. Byli to oni, kdo šířili iluze o nerevoluční, tzv. demokratické cestě k socialismu a své spojence našli uvnitř KSČ, v podobě různých revizionistických a pravicově oportunistických sil. Tito opozičníci ve straně nejen ve 20. a 30. letech, ale zvláště pak od poloviny 50. let dvacátého století, v době tzv. tání, „destalinizace“, přebírali od sociálně demokratických a socialistických stran antikomunistické Socialistické internacionály, koncepci tzv. demokratického socialismu. S ní otevřeně vystoupili již ve druhé polovině 60. let minulého století, v období tzv. Pražského jara 1968. A tutéž koncepci deklarovala jako svou bytostně vlastní právě i ta část KSČ, která se „přetransformovala“ v KSČM, jež se dodnes této koncepci křečovitě drží „jako klíště“.

Začtvrté, pokud KSČ vedla s uvedenými směry a skupinami boj, vycházející z marxismu-leninismu, zocelovala se a byla schopna úspěšně vést dělnickou třídu a její spojence do sociálních a politických zápasů. Jakmile však připustila chruščovovsko-brežněvovskou revizi marxisticko-leninského učení v otázkách třídního boje, revoluce, diktatury proletariátu a připustila šíření iluzí o ekonomickém dostižení a předstižení USA Sovětským svazem během dvou desetiletí, iluze o definitivním vítězství socialismu, všelidovém státě a všelidové straně, o dosažení prahu komunismu nebo přinejmenším o rozvinutém socialismu, o nekapitalistických cestách a socialistické orientaci řady rozvojových zemí atd., zocelení strany podleho korozí. Vyústilo v určitou stagnaci a posléze v sebedestrukci strany a připuštění vítězství kontrarevoluce, a tím i obnovy kapitalismu!

Zapáté, dějiny KSČ tak přinášejí i jedno ze zvláštních a zásadních poučení, vyplývajícího z dějin ostatních komunistických stran, zvláště VKS(b) a následné KSSS. A to poučení o nutnosti sebeočistování se těchto stran od revizionistů a oportunistů, o nutnosti zbavování se nejruznějších kariéristických, maloměšťáckých žvlů, nepoctivců, lidí zbyrokratizovaných, nepevných komunistů a menševiků, kteří si přemalovali „firmu“, ale v nitru zůstali menševiky atd. (viz Lenin, V. I.: O čistce ve straně, Spisy, sv. 33, s. 30, 32). Ve vedení KSSS k takovým patřili zejména Gorbačov a Jelcin.¹⁾

Zašesté, poučení z dějin KSČ ve vztahu nejen ke KSSS obnažuje skutečnost, že hlavní aktéři „perestrojky“ se naplno inspirovali „Pražským jarem 1968“, přičemž zásadní úlohu v tom sehrál zejména tajemník ÚV KSČ z té doby Z. Mlynář, letitý a velký přítel M. Gorbačova, právník a špičkový politolog, který přišel již tehdy s koncepcí „pluralitního“ politického systému, bez vedoucí úlohy komunistické strany. Byl to on, kdo se stal skutečně hlavním ideologem celé koncepce nejen „pražského jara“, ale i sovětské „perestrojky“.

Od něj opisoval její oficiálně prezentovaný „duchovní otec“, přední ideolog, tajemník a člen politbyra ÚV KSSS, odhalený agent CIA Alexandr Jakovlev²⁾ (viz Čermák, V.: Operace listopad 1989, NV, Praha 2012, mj. s. 23-56, 71-74 aj.). Člověk, se kterým se Gorbačov sešel již v květnu 1983 při své návštěvě Kanady (kde byl Jakovlev velvyslancem), a již tehdy se dohodli o těsnější spolupráci, „na základě myšlenky, že sovětská společnost nemůže dále existovat s dosavadním politickým a ekonomickým systémem“. Co tím bylo myšleno, naplno prokázali svou politickou praxí v nejvyšších stranických a státních funkcích. Sovětský svaz přestal existovat!

Zasedmé, z hlediska ekonomických modelů socialismu to pak byl především O. Šik, jenž se svým týmem razantně prezentoval jimi „pracovanou“ koncepcí „třetí cesty“ – „tržního socialismu“, při potlačení plánovitého řízení, při prosazení decentralizace a demonopolizace národního hospodářství, kdy měl socialistický stát, hrát jen roli jakéhosi „regulátora“. Tento model rovněž podstatným způsobem inspiroval „perestrojkové“, „reformní komunisty“, kteří se také „klaněli“ všemocnému trhu a dávné politice NEPu, tak jako nakonec i čínští soudruzi. Ti ovšem, a to je třeba zdůraznit, zcela jinak! A to ve skutečném Leninově „duchu“! Neboť na rozdíl od tzv. reformních komunistů „pražského jara“ a sovětských „perestrojkařů“ = „nepmanů“: abalkinů, bogomolovů, šatalinů, šmejlovovů ad., čínští politici nechtěli zlikvidovat a také nezlikvidovali politický systém socialismu, historicky zkonstituovaný na bázi diktatury proletariátu, při vedoucí roli komunistické strany jako pilíře budování socialismu s „čínskými rysy“. Systém pozitivně fungující pro naprostou většinu občanů ČLR.

Jak již bylo řečeno, v „Pražském jaru 1968“ a o dvacet let později v gorbačovské „perestrojce“, tomu bylo zcela naopak. Aby mohl být naplno prosazen „tržní socialismus“, „tržní ekonomika“, tedy fakticky obnoven kapitalismus, muselo dojít i ke zcela zásadní změně politického systému socialistické společnosti. Počítalo se s tzv. radikální reformou politického systému spatou s odstraněním vedoucí úlohy komunistických stran (KSČ a KSSS). Politický systém vycházející z avantgardní role komunistické strany tak musel a také nakonec byl nahrazen buržoazním, „pluralitním“ politickým systémem, při monopolu, při totální nadvládě prokapitalistických politických stran a hnutí!

Zaosmé, dějiny KSČ ukazují, že úspěchy politické činnosti a schopnost komunistů vést pracující v revolučních přeměnách společnosti byly vždy bezprostředně spojeny s uplatňováním marxisticko-leninské zásady proletářského internacionalismu. A to jak v poměru k mezinárodnímu komunistickému a dělnickému hnutí a existujícím socialistickým zemím, tak při budování socialismu a řešení národnostní otázky ve vlastní zemi. Bez respektování a dodržování této zásady nemůže žádná komunistická strana uspět ani v současnosti, ani v budoucnosti.

Zadeváté, jedno z nejzávažnějších ponaučení nejen z dějin KSČ, ale z dějin komunistického hnutí v SSSR a dalších zemí střední a východní Evropy je, že bylo a bude třeba, a to z pozic rozvíjejícího se marxismu-leninismu, při kritické analýze skutečnosti, po celou dobu zastávat principiální kritické a sebekritické postoje. A to nejen při zkoumání soudobého kapitalismu, mezinárodního pokrokového a revolučního

hnutí, zkušeností zemí usilujících o vybudování socialismu, ale i oportunismu a revizionismu, který opanoval mnohá „torza“ komunistických stran, roztržitého komunistického hnutí od konce 80. let dvacátého století až dodnes.

Pro příště nelze připustit, aby jakákoli, i vysokou autoritou oplývající komunistická strana, poté, co uskuteční obrat od nosných zásad marxismu-leninismu a komunistického hnutí, byla nejen tolerována, ale i nadále považována za vůdčí stranu komunistického hnutí, kterou je třeba nadále následovat, tak jak tomu bylo ve vztahu k již degenerující KSSS, v jejímž čele stanul (slovy W. Brandta) antikomunista Gorbačov³⁾, kdy se tak Kreml stal hlavním štábem kontrarevolučních převratů nejen ve střední a východní Evropě.

A konečně zadesáté, přes všechny problémy z průběhu čtyř desetiletí budování socialismu u nás, při avantgardní roli KSČ v tomto procesu, včetně oné, z hlediska řízení národního hospodářství, se jasně a jednoznačně prokazovaly přednosti socialismu jak u nás, tak i ve světové socialistické soustavě, u zemí RVHP.

Národní důchod se v Československu od roku 1948 (100 %) do roku 1989 zvýšil 7,2krát (721 %), z toho v českých zemích 6krát (616 %) a na Slovensku 11,3krát (1 132 %). Průmyslová výroba vzrostla ve stejném období 14krát (1 438 %). Ještě jinak řečeno, socialistická ekonomika v období od roku 1948 do roku 1989 zvýšila objem základních prostředků v českých zemích 5,8krát a na Slovensku 11,4krát. V posledním desetiletí (1979 až 1989) vzrostl národní důchod o 21 %, což by přepočteno na hrubý domácí produkt bylo 30 % až 33 %, kdy při centrálně řízeném hospodářství byly výdaje na státní a veřejnou správu zhruba sedmkrát nižší (!) než v současnosti (viz Ullrich, Č. - Košťál, Z.: O antikomunistickém falšování našich národních dějin, Sborník XXIX. PTPK, 13. 11. 2010, s. 34, 35).

Tedy v době, kdy se vyspělá průmyslová a potravinově soběstačná země stala po rozkradení a výprodeji národního majetku kolonií, ze které ročně ve formě zisků zahraničních, nadnárodních společností plynou statisíce miliard Kč ročně. V roce 2014 to bylo půl bilionu Kč – 488 miliard (viz beseda s doc. I. Švihlíkovou ve Štětí, 11. 2. 2016; 488 miliard Kč za rok do ciziny ... sdělila doc. Švihlíková a odsoudila, kam se dostalo naše hospodářství, Parlamentní listy 30. 3. 2016).

Pokud šlo o socialistické společenství v rámci RVHP, pak při srovnání dynamiky rozvoje jejich ekonomik s ekonomikami vyspělých kapitalistických států a tzv. rozvojových zemí je jednoznačně jasné, že v období od začátku 50. let dvacátého století do poloviny let 80. dochá-

zelo u socialistických zemí k výrazně vyšším tempům růstu národního důchodu než ve vyspělých kapitalistických státech. Konkrétně řečeno v uvedeném období (1951-1986) se národní důchod v zemích RVHP zvýšil 9,3krát, zatímco ve vyspělých kapitalistických státech jen 3,7krát a v rozvojových zemích 5,5krát. Takže nešlo o objektivně determinovaný proces nutného a zákonitého zániku „nesocialistického“ stalinského, sovětského modelu socialismu, jak rádi tvrdí někteří tzv. tvůrčí marxisté a neokomunisté.

Poznámky:

¹⁾ Gorbačov a Jelcin, oba farizejové, „komunisté“ dvou tváří, zakrývající nenávisť k bolševismu, plynoucí z toho, že jejich rodiče byli perzekvováni za protisovětskou činnost, kdy přesto oni stanuli na vrcholu sovětské moci, v politickém byru ÚV KSSS (Gorbačov jako generální tajemník ÚV KSSS a prezident SSSR; Jelcin jako první tajemník MV KSSS v Moskvě). Ano: „Jsou lidé od dětství ukřivdění sovětskou mocí, maličerní a mstiví. Patří k nim i Jelcin ... A sovětská moc mu ukřivdila rozkulačením jeho děda i otce. Mohl syn a vnuk milovat sovětskou moc, která jeho dědovi vzala všechno? ... Jelcinův děd byl docela obyčejný vykořisťovatel, jaké sovětská moc potírala. Popravdě řečeno se rozpuštěním KSSS neprovinil pouze Jelcin. Nemenší vinu má i Gorbačov a jeho předchůdci. Koroze kdysi jednotilé strany ji rozleptávala zevnitř. S Gorbačovovým příchodem se v ní začaly utvářet frakce, všelijaké proudy a platformy, a on to všemožně podporoval. Členů strany valem ubývalo. V srpnu 1991 jich bylo místo 18 milionů jen něco přes 14 milionů. Teď se mnozí z nich rozběhli jinam, dokonce k Demokratické straně či k Žirinovskému“ (viz Andrijanov, V. - Čerňak, A.: *Osamělý car v Kremlu*, OREGO 2000, s. 148). Dodejme, že Gorbačov přiznal, že jeho rodiče i rodiče jeho manželky byli perzekvováni pro antisocialistickou činnost teprve až 1. 12. 1990 (šest let po svém zvolení generálním tajemníkem), když již proběhly kontrarevoluce ve východoevropských socialistických státech, a on připravil všechno pro rozpad, likvidaci KSSS a SSSR. Nazval socialismus kasárnami a zřekl se jej: „To musím, abych se očistil, abych odhodil celá ta kasárna, stalinštinu, zřeknutí se svého děda, svého otce, všeho co vykonali? Nemohu jít proti svému dědovi. „Nemohu jít proti stoupencům a nositelům kapitalismu.“ Co to znamená? Že Gorbačov se více než třicet let schovával za stranickou legitimaci s neskrývanou demagogií a neupřímností ke straně a k sovětskému lidu“ (Kilev, M.: *Chruščov a rozpad SSSR*, OREGO 1999, s. 79-80). A to proto, aby mohl se svými spojenci zničit KSSS a SSSR.

²⁾ (Lili Marcou, „Co chceme udělat ze Sovětského svazu“; rozhovor s A. Jakovlevem, Paris 1991, převzato: Alleg, H.: Ruské peklo aneb Velký skok dozadu, OREGO 1997, s. 153; Jakovlev, A.: „Je šlechtivé zápasit se systémem jako Solženicyn, Sacharov, ale praktický užitek je z toho velmi relativní. Porazit systém čelním střetem nebylo možné, možné bylo jej pouze podvést a vyhodit do povětří, nacházejí se na samotném vrcholku – v ÚV a politbyru.“ viz časopis Odkrytija politika, č. 7/1995; převzato Kučera, J.: Zpráva o stavu světa, Dokumentace, s. 9.)

³⁾ (viz „Ve svém životě jsem toho viděl už hodně, ale ještě nikdy antikomunistu v čele Kremlu.“ W. Brandt po návštěvě Moskvy na Gorbačovovo pozvání; publikováno í Humanité; převzato: Andrijanov, V., Čerňak, A.: Car hraje prezidenta, OREGO 2000, s. 43.)

95 LET OD ZALOŽENÍ KSM A KOMUNISTICKÉHO HNUTÍ V ČESKOSLOVENSKU – ZÁVAZEK PRO SOUČASNOST

Ondřej Kazík

Tento rok si připomínáme 95. výročí založení organizovaného komunistického hnutí v Československu - Komunistické strany Československa, ale i Komunistického svazu mládeže v Československu. Komunistické hnutí vzniklo pod přímým vlivem dvojí zrady sociálnědemokratických stran, a to když měly možnost zabránit krveprolití světové imperialistické války, stejně tak, když byla dělnická třída postavena před možnost převzít moc.

Založení Komunistického svazu mládeže předcházelo vzniku KSČ. Ilegální zakládací sjezd se konal v únoru roku 1921. Zde došlo ke sloučení organizací české, slovenské, německé, maďarské a rusínské dělnické mládeže a mládeže Svazu komunistických skupin, vedené básníkem S. K. Neumannem. Myslím si, že je vhodné odcitovat i dopis, který adresuje zakládací sjezd KSM dělníkům Československa, protože skutečně vyjadřuje cíle a naděje, které byly vkládány do komunistického hnutí v této době a na které dnes navazujeme.

„Prvý pozdrav nyní sjednocené revoluční dělnické mládeže všech stran v Československé republice patří vám, dospělým dělníkům a dělnicím. Pozdrav náš je však zároveň hlasem, který vám má připamatovat vážnost doby a povzbudit vás v boji. Chceme vám všem, kdož toužíte po osvobození proletariátu od společenských řádů, které propadly smrti, po osvobození všech zemí od hladu, nouze a nezaměstnanosti sociální revolucí, připomenout, že nutno konečně přikročiti k vytvoření oné zbraně proletariátu v jeho osvobozovací boji, která je předpokladem pro zdar boje: K vybudování mezinárodní komunistické strany v Československé republice.

Povzbuzením k boji je náš pozdrav, poněvadž zrozen v boji, pro boj vybudován, nezná Komunistický svaz mládeže Československé republiky jiného cíle než přípravu k vedení nesmiřitelného třídního boje proti mezinárodní buržoazii a jejím pomocníkům.

Dělníci a dělnice Československé republiky!

Mládež dělnická volá vás do řad bojovníků sociální revoluce.

Následujte příkladu mládeže! Proletáři všech národů tohoto státu, spojte se k boji pro Sovětské Rusko, k boji za komunismus!

Ve chvíli, kdy česká, slovenská, německá, maďarská mládež proletářská se spojuje ve svaz komunistické mládeže, obrací se na vás, dospělé pracovníky a pracovnice, v pevné naději, že ve svém boji naleznete v nejbližší době oporu ve svazu komunistů všech národů Československé republiky.“

V květnu toho roku skutečně došlo k zformování Komunistické strany Československa.

Mladí komunisté hráli dále velkou úlohu v sociálních bojích i antifašistických zápasech. Po válce se zapojují naplno do budování nové lidové demokratické a později socialistické republiky.

I přesto, že komunisté v druhé polovině 30. let dvacátého století, v době boje za lidovou frontu proti fašismu upustili od budování samostatné komunistické mládežnické organizace, zůstala tradice prvorepublikového KSM zachována v následně vzniklých organizacích mládeže, jako byly Svaz mladých, Národní hnutí pracujících mládeže, Komunistický svaz mladé generace, Předvoj, Svaz české mládeže, Československý svaz mládeže, Leninský svaz mladých nebo Socialistický svaz mládeže.

Na jaře roku 1990, v situaci restaurace kapitalismu, byl obnoven Komunistický svaz mládeže. Společnost se proměnila. Došlo k stabilizaci kapitalistické třídy – zahraničního a domácího kapitálu, upevnění moci Evropské unie a NATO v Evropě. Vykořisťování, krize, hrozba imperialistické války v Evropě, stejně jako další důsledky kapitalistické akumulace jsou opět zde. V těchto podmínkách posledních 26 let se zapojujeme do boje proti důsledkům kapitalismu – do protimperialistických, protiválečných, studentských a sociálních bojů. Prožili jsme i dva roky ilegality po pokusu ministerstva vnitra zakázat soudně KSM.

Stále je nutné vytvářet „oné zbraně proletariátu v jeho osvobozovacím boji, která je předpokladem pro zdar boje“, jak vznosně řekli naši předkové.

Z tohoto hlediska a se závazkem obrovské tradice máme důvody být nespokojeni se stavem komunistického hnutí v České republice – jehož největší organizací je KSČM. Uvedu jen několik příkladů.

Několikrát jsme ukázali nebezpečnost výroků a kroků zlehčujících nebo dokonce podporujících imperialistickou válku, kterou představují pro rozvíjení skutečného protimperialistického hnutí v podmínkách zvyšujícího se napětí mezi monopolistickými bloky a válečné hrozby. Stejně nebezpečná je absence sebekritiky, sebeuvědomění

hnutí jako takového. Komunisté, kteří před pěti lety hlasovali pro nebo mediálně podporovali bezletovou zónu nad Libyí, kteří zlehčovali význam NATO, vojenských cvičení a zbrojení, jsou stále na vysokých funkcích a určují politiku strany. Nepadlo ani slovo o vlastní chybě. Tyto závažné skutečnosti ovlivňují a dezorientují celé opoziční hnutí a ztěžují práci i KSM.

Slovně se strana ve svých dokumentech přihlašuje k marxismu. Ovšem snad nikdy neukazuje pravou podstatu kapitálu a zisku tak, jak ji Marx jasně ukázal – nadhodnotu jako nezaplacenou práci, výsledek vykořisťování pracovní síly. Není divu, protože pak by nemohla strana mluvit o svém cíli jako o „společnosti s pluralitními vlastnickými formami“, musela by skutečně usilovat o odstranění vykořisťování, o odstranění kapitálu. Pak by v bodech, kde se opravdu ukazuje tato podstata (jako například kauza Bakalova vysátí OKD, vyhazování lidí na dlažbu), museli komunisté sami převzít iniciativu a neponechat téma znárodnění současnému prezidentovi. Rozhodně by se komunisté měli vyhnout monopolistickým zájmům, jako v případě sporu o cla na čínskou ocel – jak prosazují oceláři z indického Acelor Mittal.

Nikde nedochází k zhodnocení Evropské unie jako unie evropského monopolního kapitálu s imperialistickými zájmy. Často je ve veřejných prohlášeních ztotožňována Evropská unie za evropský kontinent jako takový, nebo v lepším případě je unie považována za podřízenou a ve vleku Spojených států a NATO. Není využit správný postoj v referendu proti vstupu do Evropské unie, který měla strana svého času. Nyní by mohla KSČM vyzdvihnout pravdivost svých tehdejších varování. Místo toho ale pomáhá zahalovat Evropskou unii frázemi jako „návrat k původní myšlence evropské integrace“.

Bohužel, důsledkem je, že lidé, kteří cítí na své kůži rozpory kapitalismu, nenacházejí východisko v efektivním a organizovaném boji a unikají do různých záložních hnutí a organizací – s neškodným i nebezpečným až fašistickým obsahem.

Sebekriticky musíme dodat, že nejsme rozhodně spokojeni ani se stavem, v jakém je komunistické hnutí mládeže. Jeho vliv a síly jsou příliš malé na úkoly, které nás čekají – v boji za zájmy studující, pracující a nezaměstnané mládeže. V boji za socialismus. Budeme usilovat o to, tento stav změnit.

Na závěr zopakujeme zavazující slova zakladatelů KSM: „zrozen v boji, pro boj vybudován, nezná Komunistický svaz mládeže Československé republiky jiného cíle než přípravu k vedení nesmiřitelného třídního boje proti mezinárodní buržoazii a jejím pomocníkům.“

DNES I ZÍTRA BUDOU ROZHODOVAT ČINY NÁS VŠECH

Vladimír Holíš

Nejdříve mi dovoluňte říci něco pro soudruha Ing. Jaromíra Dočekala, předsedu OROK OV KSČM Praha-východ. Pravidelně dlouhodobě kritizujícího naše konference ve Zpravodaji OV KSČM Praha-východ. Pokud mu někdo oponuje, vždy hledá, jestli náhodou to není anonym apod. Jeho kritika přešla i na mě. Tak jsem si dovolil svého kritika pozvat na dnešní konferenci, aby mě viděl osobně, že nejsem neviditelný, ale člověk z masa a kostí natož anonym.

Několik let už žiji na Valašsku - vrátil jsem se do svého rodného kraje, ale pravda je, že v metropoli Hané jsem prožil padesát let. Proč to říkám? Snažím se pracovat jak ve svém rodném kraji, tak i na Hané. Vy, co mě léta znáte, o všem víte, ale soudruh Ing. Jaromír Dočekal v tom vidí konspirační teorie apod. Nazvat naše Pražské teoreticko-politické konference jako, cituji: „KOMUNISTICKÉ MŠE“, je trošku nevkusné a od komunisty, který je v KSČ později KSČM již skoro sedmdesát let, víc než podivné. Zejména proto, že sám o sobě tvrdí, že má státní zkoušku z marxismu-leninismu a jako vědecký pracovník pracoval ve společenských vědách dvacet let. Tato slova patřila soudruhovi Ing. Dočekalovi (bohužel není přítomen), avšak neuškodí, abyste je slyšeli i vy, účastníci dnešní konference.

Na vás se dnes obracím s prosbou – slyšeli jsme dnes mnoho podnětů z historie naší komunistické strany, jejich vítězství i prohry, ale i životní zkušenosti opírající se o hluboké znalosti marxismu-leninismu. Veškeré historické poznání i zkušenosti směřovaly k IX. sjezdu naší strany. Jsou dnes mezi námi delegáti nadcházejícího sjezdu, a proto se na vás obracím, aby IX. sjezd, byl sjezdem přelomovým, jako byl V. sjezd KSČ. Využijme všech osobních vlivů také na ostatní delegáty nadcházejícího sjezdu, kteří tady dnes nejsou, aby svými postoji i hlasováním otevřeli novou etapu komunistického hnutí a navázali v této velmi složité vnitřní i zahraniční situaci na vítězství, které započal soudruh K. Gottwald. Dnes i zítra budou rozhodovat činy nás všech – i ty nejkrásnější myšlenky, řečeny od našich srdcí nám nepomohou, pokud je neuvedeme do praxe, tj. do každodenního života naší strany a posléze do celé naší společnosti.

SPOJME SVOJE SÍLY

Jozef Servista

Dnešní konference se zabývá otázkami TRADICE – ZDROJ POUČENÍ A INSPIRACE.

To, co je na programu jednání dnešní teoreticko-politické konference, jsou témata možná na týdenní konferenci a nikoliv na vymezený časový úsek.

Dovolte mi vyjádřit jménem KSČ názor na některé otázky plynoucí z dnešního úvodního slova soudruha Horáka, předešlých tezí k referátu a možná i reakci na diskusi. Jsem v pozici, kdy budu hovořit na adresu KSČM. Nechci, aby moje vystoupení bylo bráno jako kritika všeho a všech v KSČM, kteří nemají „zásluhu“ na tom, že vedení strany organizuje život a její činnost tak, že je to v rozporu s míněním většiny řadových členů a marxisticko-leninskými principy. Prosím proto o pochopení. Nejde o kritiku za každou cenu, ale o názor člověka, který dnes a denně nemá problém s komunikací značného počtu kamarádů a známých právě z této strany a vycházíme velice dobře, jako i to, že se v mnoha otázkách shodneme, například v tom, že vedení opustilo marxistickou linii.

Po vzniku Československa v roce 1918 se předpokládalo, že to bude právě sociální demokracie, která se jako nejsilnější politická strana ujme pozice při obhajování zájmů pracujících. Jak se ukázalo, její vedení už nebylo revoluční a podléhalo buržoazii.

Rozpory uvnitř strany vyvrcholily tím, že na 16. 5. 1921 její levicová část svolala sjezd, který schválil ustavení revoluční komunistické strany, jejíž 95. výročí budeme v květnu vzpomínat. Doufám, že si KSČM vzpomene při konání svého IX. sjezdu 15. a 16. května, že cíl, který si tehdy strana vytyčila, byl boj proti oportunistu a reformismu a boj za práva pracujících. To byl a je jeden z bodů poučení pro naši stranickou činnost.

Jedním z dalších zdrojů poučení je starost strany o zabezpečení obrany. Jak vidíme, bylo to právě v období ohrožení republiky. Proto strana po VII. kongresu Komunistické internacionály v roce 1936 na svém VII. sjezdu usilovala o vytvoření jednotné fronty boje proti fašismu. Jak vidíme, bylo to právě v době ohrožení republiky v letech 1936 až 1938. V tom byla její síla, že se nebála prosazovat tuto otázku mezi lidmi a širokou veřejnost.

Ukázala se předvídavost strany. Přesto v boji proti fašismu položilo 25 000 komunistů svoje životy.

Další ze zdrojů tradic a inspirace strany je otázka dotýkající se symbolu strany.

Ty také svědčí o tom, jak se dokáže strana hlásit k marxismu, k třídnímu pojetí své politiky a obhajování komunistických zásad.

Nebyli jsme to my v KSČ, kdo jsme „odhodili“ stranické a komunistické symboly. My jsme se ihned na sjezdu obnovy strany otevřeně přihlásili k historickým symbolům práce a sepětí dělníků, rolníků a inteligence za jejich zápas za osvobozenou práci, za důstojnost a jistoty pro život občanů.

My jsme sjezd obnovy KSČ konali pod praporem internacionalismu a rudým praporem s pěticípou hvězdou se srpem a kladivem, s portrétem našeho velikého vůdce soudruha Klementa Gottwalda.

My jsme už tehdy takto koncipovali náš základní třídní přístup k socialismu. Program obnovy socialismu jsme schválili již v roce dva tisíce pod názvem Československo – práce- socialismus, který obhajujeme a dále rozvíjíme. Jde nám o skutečný socialismus bez jakýchkoliv přivlastků.

V historii strany jsme byli svědky toho, jak umně dokázala strana získávat pro svoji politiku občany. Chci říci, že po posledních volbách jsme byli kritizováni za to, že „krademe“ hlasy voličů vaší straně. Musím však jménem KSČ konstatovat, že existence naší strany se postupně již dostala do povědomí nejen občanů doma, ale máme svoji odezvu i v zahraničí, a to i přesto, že máme bariéry informační, dezinformační kampaně zleva i zprava.

Musím konstatovat, že také v těchto volbách budeme znovu kritizováni za „kradení“ hlasů voličů ve prospěch naší strany. Ale soudruhy a soudruzi, můžeme za to, že se uzavře dohoda o společném postupu v těchto volbách a předseda nejsilnější komunistické strany (uvádím to proto, že zde již existují čtyři komunistické strany a dvě mládežnické organizace, které mají ve svých názvech také komunistický) ...nedokáže dodržet vzájemnou úmluvu o společném postupu.

Při této příležitosti dovoluji, abych si vypůjčil výňatek z článku soudruhů Miroslava Kaviji a Jiřího Bulky, kteří v Dialogu 323/2016 mimo jiné ve stati Současný stav komunistického hnutí píší: „Existuje několik stran a organizací, které nesou ve svém názvu komunistická... Je třeba zdůraznit, že nejsilnější pozici ve společnosti si drží KSČM. Konkrétní vzájemná spolupráce na úrovni vedení těchto subjektů v podstatě neexistuje... Očekávali bychom, že právě KSČM bude iniciátorem a he-

gemonem vzájemné spolupráce a společného postupu v konkrétních akcích. Bohužel tomu tak není!

...Rozhodující podíl na neutěšeném stavu KSČM na jejím sblížení s myšlenkami sociální demokracie, s nárůstem pasivity a snahami o nekonfliktní politiku, kdy strana ztrácí svůj komunistický charakter, nese její vedení...“ Konec citované části uváděných soudruhů.

Tento výňatek jsem si vypůjčil proto, abych potvrdil to, o čem jsem hovořil o společném postupu při volbách. Nelze nedodržovat společné dohody. Takovýto stav potom vede pouze k nedůvěřivosti mezi partnery.

Kladu tedy otázku: Vycházíme z tradice strany a poučení o chybách, které dříve byly anebo jsme stále nepoučitelní?

Domnívám se, že neakcentujeme v činnosti komunistických stran a hnutí ze zdroje nám velice blízkého, jako bylo „Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti po XIII. sjezdu KSČ“. Hledáme v tomto a dalších dokumentech zdroje inspirace a odstraňování zbytečných chyb pro činnost komunistů? Zatím se ukazuje, že tomu tak není.

To mě vede k tomu, abych položil otázku: Z jaké tradice a zdroje poučení a inspirace vycházela KSČM, když se ustanovila ihned po kontrarevolučním převratu? Když opustila název strany, její symboly a odmítla minulost strany? Proč se vzdala třídního boje, který zde působí dnes a denně, proletářského internacionalismu a dalších záležitostí, které komunistickou stranu charakterizují. V takovémto přístupu hledala úspěchy a sílu pro budoucnost? Může mi to někdo vysvětlit?

A my dnes tady se hlásíme k devadesátému pátému výročí jejího vzniku. Je to jenom platonická připomínka, anebo je to myšleno skutečně pravdivě. Já věřím tomu, že dnes se tady scházejí komunisté, kteří se s hrdoostí hlásí k celému procesu budování socialismu pod vedením bývalé KSČ.

Jaké poučení si bereme z boje KSČ proti fašismu, vytvoření jednotné fronty boje proti této „hnědé nemoci“? Toto nebezpečí nelze podceňovat. Jedině společné úsilí může přinést úspěch.

Mimo jiné tady stojí také otázka mimořádného sjezdu. Také tento bod by neměl být opomenut při učení se z chyb v práci strany a inspirací pro další život. Musím konstatovat, že KSČM se do dnešní doby nedokázala oprostít od jeho kontrarevolučních závěrů a jeho konáním v prosinci 1989 vůbec. Proč se nepřihlásíme k tomu, že jej vymažeme jako „zářný“ příklad zrady také tehdy tzv. komunistů, kteří ho organizovali a dosáhli toho, že vyloučili ze strany takové komunisty jako soudruha Jakeše, Štěpána a další. To nesevřídčí o tom, že strana má do-

statek odvahy rozejít se takovými protistranickými vývody. Hlásíte se tedy k její tradici, najděte odvahu a sílu komunistů od základních organizací až po centrum, kteří dokážou, že chceme změnu, chceme orientaci na platformu marxismu – leninismu a nikoliv sociáldemokratismu. Že taková platforma existuje, dokazují pražské teoreticko-politické konference včetně té dnešní.

Naše strana se plně distancovala od mimořádného sjezdu a odsoudila jeho konání a přijaté závěry. Tento sjezd jsme prohlásili za neplatný. Zrada byla v tom, že Adamcové, Mohoritové a jiní, přivedli stranu tam, kde dneska je. Udělejte tento krok a rozejděte se nejen s kladenským, ale zejména s tímto mimořádným sjezdem.

My KSČ, jsme vyzvali nejen KSČM, ale všechna levicová hnutí a strany k obraně republiky. Tím chci říci, že navazujeme na tradici i poučení k vytvoření jednotné fronty boje proti nastupující fašizaci nejen naší společnosti, ale i v různých místech světa, abychom společnými silami nejen doma, ale i ve světě obnovili Komunistickou internacionálu. Spojme své síly v tomto boji i v boji proti globálnímu kapitalismu a nastupující fašizaci.

Neberte to tak, že chci vstupovat do vnitřních věcí KSČM. Ale evokují mě jak dnešní myšlenky referátu a zejména velice kritická vystoupení diskutujících, kteří jakoby poukazují na to, že i když kritizujeme vedení, nevíme si rady jak provést radikální kádrové změny ve své straně, které by do ní vnesly nového komunistického „ducha“, zvýšily by její revolučnost a při hlasování poslanců by „neutekli“ z jednacího sálu, ale ukázali komunistickou tvář tím, že by projevíli svůj nesouhlas s projednávanými věcmi přímo v sále.

Podle mého názoru nelze „kupčit“ za něco, co se nám hodí, ale měly by jim být určující hlasy těch, kteří je na tato místa dostali. Takové byly, soudružky a soudruzi, postupy komunistů v parlamentu za dob, kdy stranu vedl soudruh Klement Gottwald.

Nestálo by za to, kdyby si komunističtí poslanci vzali něco z těchto tradic strany?

Život nám potvrdil a dal za pravdu, že všechny politické strany v České republice s výjimkou naší jsou poplatné listopadové iluzi, mají svůj politicky akční a morální strop. Nic se nezměnilo však na tom, abychom nemohli dnes s hrdostí říci, že naše strana žije, překonává nelehká období (zejména po smrti soudruha Štěpána) a že pracuje a navazuje kontakty i se zahraničím.

Jak život ukazuje, předpovědi oportunistů, revizionistů a různých prognostiků o perspektivách KSČ se nenaplnily. Celý dosavadní vývoj

prokázal, že 22. duben 1995 byl a je důležitou událostí nejen v KSČ, jejíž devadesáté páté výročí si připomínáme nejen dnes, ale budeme si ho připomínat v květnu a vy ho jistě vzpomenete 15. a 16. května, kdy se koná váš IX. sjezd. Jistě vím, že si toto výročí nebudeme jenom připomínat, ale především aktualizovat její zkušenosti pro budoucí činnost. Naskýtá se příležitost, abychom se znovu a opět zamýšleli nad tím, co nám soudruzi z minulosti odkázali v Tradicích - Poučeních a inspiracích pro dnešek.

Jedním ze zdrojů poučení a inspirace je, že se musí prohloubit naše síla nejen doma, ale i v mezinárodním měřítku - mám na mysli sílu komunistů obecně. Vždyť spojením sil můžeme lépe bojovat nejen proti buržoazii, ale také proti sociáldemokratismu. Nelze přece dále přehlížet to, že místo „frontálního útoku“ je snaha kapitalismus pouze vylepšovat a přehlížet neustálé zbídačování, ponižování a demoralizování naší země. O čem jiném svědčí také dokument, který se snaží vaše vedení vehementně prosadit také do sjezdových dokumentů. Jeho obsah velice perfektně objasňuje stanovisko vašeho MLOKU. Osud dokumentu Socialismus pro jedenadvacáté století leží plně ve vašich rukách, lépe řečeno v rukách delegátů IX. sjezdu.

Z poučení strany nám vyplývá, že zvratu lze dosáhnout společným postupem, účinnou spoluprací. A tak jak život ukázal, hlavní pro nás je nalézt reálný program změny kapitalistického systému za socialismus.

MALÉ ZAMYŠLENÍ A PÁR POZNÁMEK

Ladislav Urban

Nehledáme cestu zpět, ale vpřed k socialismu. Proto musíme znát dobře historii. Musíme také dobře znát východiska a postupy klasiků marxismu-leninismu.

V 19. a 20. století, kdy se dělnická třída stávala z třídy o sobě třídou pro sebe, byla podstatně jiná situace než dnes. Proto znát názory klasiků ještě neznamená, že podle nich umíme jednat a žít. To je nutné se v nových podmínkách stále učit.

Posuneme-li se v čase k první světové válce, víme, že sociálně demokratické strany zradily dělnickou třídu a podpořily válku. Po válce pak nevyužily revoluční situace a spojily se s buržoazií také u nás při vzniku ČSR. Tyto zrady podnítily růst levice v soc. dem. a nakonec vedly ke vzniku KSČ. V době vzniku komunistické strany již existovalo Sovětské Rusko a komunistické strany se sjednocovaly na platformě Komunistické internacionály. V první republice docházelo ke střetům dělníků s buržoazní mocí a strana byla u toho. Také v parlamentu hájila zájmy prostých lidí. Tak získávala sympatie a podporu.

Podobně strana ostře vystupovala proti rostoucímu nebezpečí fašismu, který byl buržoazií podporován pro snahu potlačit komunistické hnutí a přizivit se na novém dělení sfér vlivu. Vystoupení komunistů proti fašismu, proti militarismu a válce a jejich účast v boji za osvobození bylo spolu s vítězstvím Rudé armády a osvobozením naší země příčinou velké revoluční vlny po skončení války. Lidé toužili po životě v míru, bezpečném životě a odstranění vykořisťování. Rostl kolektivismus, ale i význam každého člověka. Promyšlená, jasná politika KSČ a ohromné nadšení lidí jsou momenty, které lze těžko zopakovat.

Do roku 1989 se vybudoval vyspělý průmysl a efektivní zemědělství. Země měla zabezpečenou energetickou i potravinovou soběstačnost. Dobré předpoklady byly i v ostatních sférách společnosti. Vytvořené předpoklady znamenaly šťastný život občanů.

Od války se však měnil mezinárodněpolitický a mezinárodně ekonomický vývoj. Ze strany Západu vyhlášená studená válka měla velký vliv jak na ekonomický rozvoj socialistických zemí, tak na aspekt ideologického ovlivňování obyvatel, což se dařilo. Prohrávali jsme ve vědecko-technickém rozvoji, uspokojování potřeb občanů i ideologii. Vlivem vedení nejen našeho státu, ale celého socialistického tábora nebyla využita možnost prosadit přednosti socialismu proti kapitalis-

tickému světu. Situace využili v roce 1989 mnozí lidé na významných stranických a hospodářských funkcích a nespokojenci ze všech sfér. Tak byla vyspělá průmyslová země vydána na pospas chaosu. Politické lži, populistické sliby občanům, likvidace bezpečnosti, právního systému, rehabilitace, privatizace, restituce, které nekončí ani po 26 letech, zlikvidovalo ekonomickou podstatu země. Strana byla vyhnána z pracovišť, a tím ztratila sepětí s lidem. Začala být hanobena a omezována ve své činnosti. Ze strany masové se stala pouze stranou volební, která masy občanů prakticky neovlivňuje.

My dnes přihlížíme vývoji doma i ve světě jako špatnému filmu. Ale není to film, je to krutá skutečnost. Honba za majetkem a rychlé změny morálních hodnot jsou důsledkem, že peníze určují právo, vliv a morálku. Bohužel nám se ani na předcházejících sjezdech nepodařilo oslovit většinu občanů a najít cestu ze současného marasmu.

Několik poznámek k zamyšlení a nápravě stavu:

1. Stát ztrácí ekonomickou základnu a vstupem do Evropské unie se sice pro lidi otevřely hranice, ale stát ztrácí postupně možnost profilovat vlastní politiku a stále více se podřizuje vnějším pravidlům. Multikulturalismus vnášený do Evropské unie je prvním krokem k faktické likvidaci národních států a začleňování Evropy do plného vlivu Spojených států.

2. Již v roce 2014 se profesor Paul Christie, ředitel Institutu globálních perspektiv USA při Columbijské univerzitě, vyjádřil, že nemá-li Amerika a s ní celý svět spadnout do hluboké, sebezničující krize, musí dluhy Spojených států uhradit celý svět. Proto musí Evropa odmítnout jak Rusko, tak Čínu a pevně se svázat se Spojenými státy.

3. Politická struktura národních států se stává brzdou pro nadnárodní koncerny. Globalizaci tak můžeme charakterizovat jako sjednocení kapitálu proti lidem. Dochází k omezování a privatizaci funkcí státu a začátku jeho rozpadu.

4. Roste vliv církve a sekt, u nás zvláště římskokatolické církve, která se plíživě stává neformální státní církví. Otázka lidských práv v západním pojetí značí nastolení chaosu. Proto musíme my lidská práva prosazovat v celém jejich souhrnu.

5. Občan je zmatený, dezorientovaný. Situaci hodnotí podle zboží v obchodech, možnostech cestovat a podnikat. Roste snaha po bezstarostném životě. Odsuzuje sice politiku agresivity, vulgarit, neschopnosti a nekompetentnosti, ale málo vnímá jevy jako nezaměstnanost, vydřidušské pracovní praktiky a stále se zvětšujícího výprodeje země. Jedná pak pudově, impulsivně a protestně.

6. Jsou i občané, kteří vidí nebo tuší souvislosti. Nechtějí nízké mzdy. Chtějí důstojné důchody a kvalitní zdravotní péči. Nechtějí televizi, která nezná pravdu. Chtějí žít bez strachu vyjít na ulici. Systém to již není schopen zajistit. Komunisté musí vědět jak věci řešit. Jinak to půjde bez nás.

7. Mladá generace je od školních let přesvědčována, že nejhorší, co by ji mohlo potkat, je návrat do minulého režimu. Jen velmi těžko se dozvídá pravdu o minulosti. Je jí však otevřen vějíř možností k odpoutání od reálného života. Drogy, sex, agresivní zábava, hry, brutalita. Lhostejnost a snaha získat bezpracně peníze. To jsou symboly jejich života. Musíme mladým nabídnout jiné hodnoty.

8. Levicové komunistické a dělnické hnutí se po rozpadu socialistických zemí nevzpamatovalo. Neexistuje Sovětský svaz, který v minulosti sehrával roli jistoty. Žádné snahy zatím nevedou k obnově internacionalismu, vzájemné podpoře a nabídnutí alternativy vůči kapitalismu. Komunistické hnutí nutně potřebuje sjednocení.

9. Naše strana provádí politiku, jakési levicové soc. dem. Ano nejsou podmínky pro zásadní změny a mnozí lidé si myslí, že současný život na dluh neskončí. Proto ani jalová politika nepřitahuje mladé lidi ani jako voliče, natožpak jako naše členy.

10. Musíme proto změnit politiku. Být u všeho co je důležité. Být mezi lidmi kde o něco jde. Tak jako KSČ za první republiky byla tam, kde lidé bojovali proti kapitálu. Musíme tak trochu nahrazovat i odbory. Všude potřebným pomáhat. Znovu získávat autoritu jasným a rychlým formulováním stanovisek k důležitým problémům. Také v zastupitelských orgánech být důslední, tvrdí a nevstupovat do hloupých půtek.

11. Prioritou je oslovení všech levicových skupin mládeže. Vyhledávání nových členů, schopných a ochotných podílet se na naší práci, počínaje obranou a záchranou našeho národa, přes rozumnou sociální politiku a podporu vracení funkcí našemu státu.

12. Situace 20. století se však nebude opakovat. Čas běží dopředu a bude stále přinášet nové technologie, nové postupy, nové materiály, nové potřeby. To nejen z nastupující 4. průmyslové revoluce, ale i se změnami klimatu a zalidnění. Musíme být na čele změn.

13. IX. sjezd naší strany musí dát jasný signál, že chápeme situaci a hledáme a budeme volit nové cesty na osvobození lidí. Jak řekl soudruh Šmeral při vzniku strany: jsme víc než strana – říkám - musíme být pochodeň pokroku.

ODKAZ PRO SOUČASNOU POLITIKU STRANY Z JEJÍ 95LETÉ HISTORIE

Jiří Bulka

Zanedlouho si budeme připomínat 95. výročí založení Komunistické strany Československa. Na první stránce Rudého práva, ze dne 18. května 1921, je zveřejněn článek o jednání historického 14. sjezdu československé sociálně demokratické levice, který se stal Ustavujícím sjezdem, jímž se strana prohlásila za komunistickou, s titulkem: „Jsme komunisty! Naše cesta a náš cíl.“ Následoval přepis referátu Bohumíra Šmerala o vývoji strany v republice a o přístupu ke Třetí internacionále. Velké výročí budeme si připomínat i v příštím roce, kdy se završí 100 let od VŘSR v Rusku, která zásadně ovlivnila vývoj dělnického a komunistického hnutí ve světě a byla vzorem i pro naši stranu.

Je to příležitost k zamýšlení nad tradicemi strany, její dlouhou a těžkou cestou v boji za spravedlivý svět a také ke vzpomínce na statisíce našich předchůdců, kteří stranu budovali a obětovali pro její ideály svoje síly, schopnosti a znalosti, ale často také i svoje životy. Právě na ně, a nejen dnes, vzpomeňme s úctou a s hrdostí na jejich dílo a položme si otázku, jak my jsme jejich odkaz naplňovali v minulosti a naplníme v současnosti.

Komunistická strana prošla za dobu své existence několika etapami, tak jak je kvalifikovaně zhodnotil úvodní referát soudruha Horáka. Tyto etapy jsou vyznačeny konkrétními milníky, ale vždy je sledován historický cíl revolučního snažení, tj. porážka buržoazie a diktatura proletariátu. Nemusím jistě zdůrazňovat, že za milníky považuji V. sjezd v roce 1929, tedy bolševizaci, poté boj proti projevům a dopadům světové hospodářské krize a boj proti fašismu, odboj proti okupaci až do osvobození Československa, následovalo úsilí o realizaci Košického vládního programu znárodnění, dvouletka a revoluční Únor 1948. Potom následovalo období budování nové, socialistické republiky, v počátku 50. let dvacátého století v podmínkách ostrého třídního boje a nebezpečí agrese paktu NATO, ideologické diverze a pokusu o zvrát socialismu pravicových sil oportunistických a kontrarevolučních sil na konci 60. let minulého století. A konečně období konsolidace, které už bylo, po všech opatřeních a úspěších, čím dál více ovlivňováno nastupujícími změnami v KSSS, které nastartoval N. S. Chruščov na XX. sjezdu KSSS, a které skončilo zradou a dočasnou

porážkou socialismu v roce 1989 pod vedením jeho následovníků, Gorbačova a Jelcina.

Připomínám tyto skutečnosti proto, abych mohl naznačit odpovědi na otázku: „Jaké poučení a jakou inspiraci hledám právě v tradicích strany pro dnešek?“

Při pohledu na historii nejen naší komunistické strany, ale i dalších komunistických stran v bývalých zemích socialistické soustavy, je jasně patrné, že největší úspěchy, jednotu, sílu a akceschopnost měli komunisté tehdy, když uplatňovali marxisticko-leninskou teorii v životě a práci strany i společnosti.

Když dokázali získat důvěru dělnické třídy, rolníků a pracující inteligence a stát jim v čele při obhajobě jejich zájmů a přesvědčit je, že socialismus je cesta k budoucnosti. Naopak porážky utrpěli vždy, když podléhali revizionismu a oportunistu, který oslaboval jejich třídní vědomí, rozvracel jednotu strany, odváděl je od realizace hlavního cíle a pomáhal tlaku vnitřních i vnějších nepřátel na zničení socialismu. Lenin napsal: „Strany a státy hynou, pokud zavírají oči před svými chybami, opíjejí se svými úspěchy, odpočívají na vavřínech a trpí euforií z úspěchů.“

Jaké poučení jsme si z toho vzali my? Jsem přesvědčen, že jen velmi málo, protože stále chybí důsledná analýza příčin krizových událostí, objektivní hodnocení minulosti a zásadní obhajoba práce našich předchůdců a výsledků jejich práce! Podrobněji jsem hovořil k těmto problémům v úvodním slovu na minulé konferenci a mohu tedy své názory opakovat a potvrdit i dnes.

Vypadá to, že nás stále pronásledují dopady z dočasné porážky socialismu a že stále podléháme působení oportunistické a revizionistické politiky. V začátcích našeho hnutí a v následujících bojích naší strany důležitou a zásadní roli hrálo pevné komunistické přesvědčení o nutné společenské změně, které vyplývalo ze znalosti zásad marxismu-leninismu a bylo každodenně konfrontováno a prověřováno realitou života společnosti.

Dnes to vypadá, že se strana a řada komunistů názorově konfrontace bojí a raději se jí vyhýbá. Jsem přesvědčen, že tomu přispívá politika vedení, která je zřetelně poznamenána smířlivectvím, parlamentarismem a oportunistem a naprostou absencí aktivní mimoparlamentní činnosti. Příliš podléhá praxi sociální demokracie, s nárůstem pasivity a snahami o nekonfliktní politiku. Tím strana zákonitě ztrácí svůj komunistický charakter. Hrubou chybou je dlouhodobé zanedbávání ideologické práce a problematická prezentace

zásadních postojů k problémům života pracujících a k vývoji situace v mezinárodním měřítku.

Taková politika nemůže být programem komunistické strany.

Často slyšíme od vedoucích představitelů strany rozdílné názory na období socialistické výstavby, na období po únoru 1948, na rok 1968 i na období konsolidace. Přitom víme, že jedinou a zásadní zbraní, kterou naši političtí protivníci použijí vždycky proti nám, je zásadní antikomunistický útok na tato období. Pokračují útoky pravicových stran a antikomunistů, pokračuje mediální izolace našich názorů a myšlenek, ve vědomí lidí se vymazávají vzpomínky na život v socialistické republice a vše pozitivní se překrucuje a očeřňuje!

A naše strana nemá připravené faktické protiargumenty, které bychom mohli využít k obhajobě minulosti, ale také přesvědčovat o našich splněných cílech a úspěších. Důsledkem toho je, že někteří komunisté ztrácí zájem o aktivní práci v organizaci a podléhají beznaději, vyplývající ze ztráty víry ve vítězství našich ideálů! Jsou ponecháni v pasivitě, stávají se obětí agresivní propagandy, která se šíří ze všech médií.

Tím hůře se projevuje neznalost nebo zkreslená a falešná fakta o socialistické výstavbě a socialismu obecně, ve vědomí společnosti a především mladých lidí. Je to pochopitelné, protože tam kde nepůsobí naše vlastní reakce na antikomunistické výpady a vlastní agitační propagační činnost, tam mají naši ideoví protivníci volné pole působnosti.

Je nezbytně nutné podstatně zlepšit ideologickou práci uvnitř strany a růst politického vzdělání členů i funkcionářů. Hledat cesty a metody jak zlepšit naši agitační a propagační práci směrem k veřejnosti, k lidem, jejichž zájmy prosazujeme a hájíme. Jen tak můžeme získávat důvěru lidí v budoucnost socialismu a získávat je ke spolupráci!

Je nutné využít jednání IX. sjezdu k obnově marxisticko-leninského charakteru strany, k volbě nového komunistického vedení a k obnově aktivity členské základny! Teprve pak najdou lidé důvěru v politiku strany a ochotu spojit svůj život s komunistickými ideály!

Požadujeme, aby to byl sjezd pracovní, který má řešit závažné problémy pro budoucnost strany a obnovit komunistický charakter strany na základech marxismu-leninismu:

1. Aby přijal zásadní rozhodnutí o dalším strategickém směřování strany, a zadal úkoly pro vypracování skutečně komunistického programu, a pro zpracování marxistické analýzy období budování socialismu pro uvědomování a získávání dalších sympatizantů a nových členů pro naše cíle.

2. Vytvořit ideologické oddělení ÚV KSČM.
3. Zvolit nové vedení strany, které bude schopné řešit otázku obnovy komunistického charakteru strany, sjednocovat komunisty ke společnému úsilí o naplnění programových cílů a působit aktivně nejen na sympatizující občany.
4. Zadat úkol k vytvoření jednotné mládežnické organizace strany.
5. Zajistit fungování vnitrostranické demokracie a demokratického centralismu.
6. Přijmout opatření ke stabilizaci organizací vzhledem ke změnám ve stávající členské základně.

Děkuji za pozornost a přeji vám všem při příležitosti 95. výročí založení strany pevné zdraví a pevnou víru v komunistické ideály! A ještě dám slovo Janu Nerudovi:

Jen dál! Čas nový, nové chce mít činy, den nový vzešel k nové práci nám, jest sláva otců krásný šperk pro syny, však kdo chceš ctěn být, dobuď si cti sám! Kde přítomnost jak dítě pozastesklá, vše dávná sláva, byť v ní démant hrál, je za korábem jenom brázda lesklá -- napněte lana -- vzhůru plachty -- dál!"

V. SJEZD KSČ A SOUČASNOST

Jiří Jeřábek

Jak vyplývá z úvodního referátu, v dějinách naší strany existují historické momenty, které bezpochyby musíme považovat za důležité mezníky ve vývoji našeho komunistického a dělnického hnutí. A jak se ukazuje v současné polistopadové politické situaci v našem státě, můžeme vysledovat řadu styčných bodů z historie k vývoji komunistického hnutí v dnešní době. Proto je dobré se k těmto mezníkům vracet – ne z nostalgie, ale jako k poučení při hledání dalších cest v taktice a strategii naší strany.

Jedním z takových nejvýznamnějších historických mezníků je i V. sjezd KSČ ve dnech 18. – 23. února 1929. Tento sjezd nebyl dílem náhody. Ve straně se začaly projevovat zásadní problémy v její činnosti. Vedení strany stále více prokazovalo svou odtrženost od členské základny, neschopnost řešit vzniklé problémy. Strana ztrácela akceschopnost v době velkých sociálních a třídních střetů v tehdejší Československu, což vyvolávalo silnou kritiku vůči Jílkově garnituře v jejím čele. Situaci v KSČ, která přerostla ve vnitrostranickou krizi, se zabývaly i orgány Komunistické internacionály. Na jejím VI. kongresu v roce 1928 byla projednána i situace v KSČ. Exekutiva Komunistické internacionály pak zaslala všem členům naší strany dopis s výstižným názvem „Od oportunistické pasivity k bolševické aktivitě“.

V KSČ se zformovala skupina levicových politiků, kterou tvořili zejména K. Gottwald, A. Zápotocký, J. Šverma, J. Harus, Č. Hruška, J. Fučík, E. Urx, I. Sekanina a další.

Na sjezdu došlo k zásadnímu zlomu. Bohumil Jílek rezignoval na možnost přednést hlavní referát, s tím vystoupil Klement Gottwald. Sjezd pak znamenal vítězství Gottwaldovy levicové platformy a začátek procesu návratu strany k jejímu hlavnímu poslání, tj. k boji za práva pracujících, proti kapitalismu až po jeho svržení a nastolení nové, spravedlivé společnosti.

Ale ani K. Gottwald to neměl jednoduché. U řady členů strany nenašel ihned pochopení. Příznačný byl odpor některých komunistických poslanců a senátorů i komunistických spisovatelů – a byli to i umělci takových jmen jako M. Majerová, H. Malířová, I. Olbracht, S. K. Neumann, V. Vančura, J. Hora a J. Seifert. Strana se s nimi musela rozloučit, ale časem se většina z nich do strany vrátila (kromě J. Hory a J. Seiferta), když pochopili svůj omyl. Ale straně zůstali věrni významní literá-

ti jako V. Nezval, B. Václavek, J. Fučík, V. Tittelbach, F. Halas, K. Biebl a další. Došlo i k dočasnému poklesu členské základny – z 138 000 členů v r. 1927 na 40 000 členů v r. 1931, ale i tento pokles se brzy zastavil a počet členů začal opět stoupat, což byl odraz aktivní politiky KSČ za zájmy pracujících.

Ale dost bylo výčtu historických faktů. Chtěl bych nastínit některé momenty, v čem byla tehdejší situace podobná dnešní:

Ve straně uzrál stav volající po změně. Už tehdy se vyhranily dva proudy. Ale ne jak zde již zaznělo – nějací zapšklí konzervativci a jacísi reformátoři, ale skutečně levicové a pravicové křídlo.

Tehdejší vedení strany označovalo kritické hlasy za projev nedisciplinovanosti, snah o podrývání jednoty strany a její poškozování zevnitř (nepřipomíná vám to něco?).

Docházelo k stále se prohlubující pauperizaci obyvatelstva, jeho zbídačování a omezování jeho sociálních práv.

Zejména se ukázala nutnost oprostít stranu od stále sílícího sociáldemokratického a snah o preferenci spolupráce s vládoucí mocí a absolutizaci parlamentarismu, opuštění programu porážky kapitalismu a nastolení socialismu, což už přecházelo k otevřené zradě marxismu.

Ale byly i některé další příznivé podmínky pro vítězství levicového směru:

Strana se mohla opřít o početně silnou dělnickou třídu. Současná státní garnitura se snaží dlouhodobě dělnickou třídu decimovat. Dochází k rapidnímu snižování výrobní základny – v Praze byla minimalizována, u zbytku dělnictva k potlačování jeho třídního vědomí.

Velkou posilu znamenala existence a fungování Komunistické internacionály; dnes je mezinárodní komunistické a dělnické hnutí roztrženo a uměle zneschopňováno za vydatné pomoci takzvaných „reformátorů“ uvnitř něj.

V čele boje za bolševizaci stála skupina vysoce schopných marxistických politiků vedená Klementem Gottwaldem, nejen politicky vzdělaným, ale i vynikajícím organizátorem, stratégem a taktikem.

Strana tehdy obnovila svou třídní základnu. Byla proto schopna úspěšně vést sociální boje pracujících na celém území republiky, při zahájení okupace nacistickým Německem přejít do ilegality, stát se nejsilnější složkou protifašistického odboje – v němž mnozí její členové položili své životy - např. Julius Fučík, Vladislav Vančura, Jan Zika, Jan Šverma a další, zasadit se o nové poměry v poválečné republice, prosadit přijetí a uskutečňování Košického vládního programu, zvítězit

proti pravicovému reakčnímu puči v roce 1948 a nastolit nový, sociálně spravedlivý řád – socialismus.

Uvědomme si, že nyní naši stranu čeká příprava nového programu, který bude skutečně progresivní, revoluční a třídní, který si jako hlavní cíl stanoví změnu společenského systému směrem k socialismu a posléze ke komunismu, programu strany, která si zaslouží název komunistická.

K DEMOKRACII A K ORIENTACI KOMUNISTŮ

Hana Pešinová

Moje vystoupení nebude dlouhé. Ale chtěla jsem tady přečíst odpověď jedné herečky, která na otázku: „Co vás konkrétně štve?“ řekla: „Intelligence a ušlechtilost je tady ještě z dob komunismu pranýřovaná takovým způsobem, že kultivovaní lidé do politiky jít nechtějí. Takže politiky se drží lidé, kteří nemají etické rozměry.“

Já k tomuhle samozřejmě nebudu uvádět žádný komentář. Já jsem si to opsala jenom prostě tak pro informaci.

Na druhé straně bych chtěla říct údaje, ke kterým došli naši historikové. A to, že se zlikvidovala průmyslová výroba o 67 procent. Na každý rok, když se to sečetlo všechno, tak vyšlo průměrně 2000 podniků. Je to strašné číslo. Jsou to příklady současného hospodářství.

Konkrétní změny ve volebních obvodech by se měly stát předmětem každého vystoupení našich představitelů. Boj o propuštěné pracovníky zavíraných závodů je naší povinností stýkat se s nimi a organizovat i eventuálně jejich odpor i samozřejmě jejich osud.

Komunistická strana byla založena a existovala jako dělnická strana, kvůli tomu, aby vedla dělnickou třídu k nějakým výsledkům. Tam je především její pole působnosti a dělnictvo představuje sílu, která ve společnosti existuje a jeho likvidace se zdá být úmyslná. A taky asi je. To je jedna otázka, která mně jinak v těch vystoupeních vadí, protože tam o těch dělnících se to nerozvádí, tak bych zdůraznila právě tu vážnost té dělnické třídy, vůbec v tom přístupu k našim lidem.

Druhá otázka, ke které jsem se chtěla vyjádřit, je málokteré slyšíme dnes tolik vyslovovat, a to je demokracie. Přitom se tomuto slovu přikládá zcela jiný význam, často i protichůdný. Existuje demokracie buržoazní a existuje demokracie proletářská. V naší současné demokracii vznikají boháči s obrovským majetkem a existuje demokracie pro obyčejného člověka na druhé straně. A nedemokratické je to, co je proti jeho zájmům. Proti zájmům tedy toho obyčejného člověka. My ho musíme chránit proti boháčům s obrovským majetkem. Jestliže naši poslanci tvrdí, že jsou demokraté, může to být jenom fráze. Nic víc. Buržoazní pán je pro demokracii hlavně proto, že se stal zámožným páнем na úkor ostatních pracujících. S touto demokracií my komunisté nemáme nic společného. To je všechno, co jsem chtěla říct.

TRADICE – POHLED SOUČASNÝ

Jiří Vrátný

Já vlastně asi nejsem soudruh, protože jsem jenom sympatizant. Ale možná v té teoretické oblasti asi jsem. Jinak jsem taky zrádce, protože jsem jako bývalý voják v devadesátém roce uznal novou přísahu, kde vypadla věrnost socialismu. Tak mě suďte. Ale můj náčelník tehdy generál Havlas hřímal z tribuny, že se nepodřídí novému prezidentovi Havlovi. Ale jemu bylo šedesát dva a měl zajištěný generálský důchod. Mně bylo čtyřicet, měl jsem jenom základ a tři malé děti. Kollontajová, diplomatka sovětská, řekla: „V zájmu sovětské moci stojím středem vlády“. Já jsem nestál, a nechci se nijak vymlouvat.

Protože už jsme unaveni, já chci mluvit o třídní podstatě pravice. Tak jen na zpestření dva vtipy.

První. „Babičko, jací byli ti komunisté? Červení nebo rudí?“ „Zlatí, děvenko. Zlatí!“ Zajímavé, že to pošle člověk z lidu dneska do televize Barrandov a Michal Novotný, ten tlustý herec, si to přečte jako divácký vtip v televizi, která s komunismem asi nemá nic společného.

Druhý vtip pochází z doby asi před čtyřmi lety, na konci pravicové vlády. »Kalousek, ministr financí, si stěžuje premiérovi Nečasovi: „Člověče, všechno bych těm komoušům odpustil, ale jedno ne.“ „Neříkej, a co?“ „Že nám našetřili jenom na dvacet let.“« A to zase mi řekli manželé středního věku, kteří o sobě prohlásili: „Jsme sice pravičáci, ale už toho bordelu, který tady v tom státě je, máme plný zuby.“ Tak tohle je možná trošku na povzbuzení, že to není zase tak strašné s vědomím lidí, kdy i jiní pravičáci, s kterými jsem pracoval, mi řekli podobné věci. Takže ten hlas mlčící většiny, jak nazývají sociologové, dneska není moc slyšet díky pravičáckým masmédiím. Bohužel někdy, když slyším lidi z KSČM v televizi nebo i jiné, tak se nechávají zatlačit dost ke zdi a nemají pohotovost odseknout. Třeba jeden blbeček pravičák řekl jednomu, je známý z vedení KSČM: „A co řeknete, na takovou Litvu, která chce vojenské jednotky NATO na svém území?“ A on se tam začal nějak tak kroutit, místo aby mu řekl: „Ty blbče, vždyť to nechce Litva, to chce pravicové vedení v Litvě. Kdyby udělali referendum, tak je asi výsledek jiný.“

Několik citátů. Medičejší v Itálii vládli skoro tři sta let. A jsou, řekl bych, takovými zakladateli finančně mafiánské politické oligarchie, která vládne dneska. „Peníze dělají moc a moc dělá peníze.“

Balzac Honoré de, francouzský spisovatel: „Za každým velkým majetkem a penězi je zločin.“

A náš Komenský, slovy komeniologů, vědců, kteří se zabývali jeho učením: „Člověk se nejenom může, ale musí vrátit ke své přirozenosti, to je k dobru, které ztratil tím, že se dal cestou špatnosti!

Už v bibli je, že „Židy vyhnal bůh Jehova za to, že si ulili zlaté tele a klaněli se tomu zlatému teleti místo jemu“.

Tak to jsou takové moudrosti. Já nejsem sice věřící, ale v bibli je spousta věcí, protože to byla po staletí jediná psaná moudrost, která je taky lidovou moudrostí.

A to jsem uvedl proto, že to souvisí třeba i s tím Engelsovým výrokem, že „dosavadní společnosti byly nejenom nelidské, ale byly předlidské“. Protože já si myslím osobně, že za celé dějiny deset tisíc let civilizace se neustále střetávají dva základní činitelé: a to je egoismus lidský s altruismem. A protože člověk - já Darwinovu teorii uznávám -, pochází ze zvířete, tak egoismus je v podstatě přetransformovaný pud sebezáchovy. A tenhle pud sebezáchovy jako egoismus vítězí nad tou lidskostí. Člověk má rozum na to, aby eticky zhodnotil, co je správné a co je neetické. A protože těm lidem – i mně, se přiznám – je bližší pořád ten pud sebezáchovy, pak my máme neustále málo schopnosti ten altruismus v sobě žít a taky mu obětovat. Na druhé straně jsou asi desítky tisíc lidských jedinců, které nazýváme hrdiny. Ať to byl Rus, ať to byl Patrice Lumumba – a jiní hrdinové, kteří za to, co je altruistické, položili i život. Před těmi se smeká...

A já si osobně myslím, že tak jak tady mluvil soudruh, že „z hrobu Stalina odvané vítr dějin hromadu odpadků“, že to je naprostá pravda. Protože já ho osobně považuji za největšího génia, a bohužel, když se les kácí, lítají třísky. A v tom strašném problému, v kterém Sovětské Rusko bylo – vnitřní nepřátelé, vnější nepřátelé, rozvrácenost válkami, zejména po druhé světové válce, kdy USA se nesmírně obohatily, ale Sovětský svaz spadl na dno. Jak říká Žukov ve svých vzpomínkách: „Nejhorší, co z této války si odnáším, kde by tato země byla, kdyby nebylo té strašné války...“ Možná, že by byly jiné problémy, protože mimo jiného socialismus zanikl také na to, že jsme z pohodlněli.

A to je zase tím egoismem. Protože každý, kdo žije v přepychu, se těžko vrací někam dál a kdo má moc, nejenom Medičejští, ono to zachutná. A tohle to je nemoc lidstva a trpí tím i ten komunismus. Proto to takhle nakonec dopadlo!

Ale Marx říká, to snad považuji za nejgeniálnější myšlenku: „Lidstvo se musí ke svému štěstí protrpěti.“ Prostě deset tisíc let je asi ještě

málo na to, aby „z toho člověka-zvířete se stal člověk-humanista“, tak jak to Engels jistě ve svém výroku řekl.

Dnešní svět je strašný, protože zvítězili egoisti, korporativní egoisti. Já už jsem to tady říkal v reakci na tu soudružku, která měla velmi pěkný projev. A já jsem ve svém vystoupení nechtěl, aby to pochopila jako oponenti, ale jako korekci k tomu, že dneska uvažovat o nějaké revoluci proti světovému finančnímu kapitálu, který díky RFWS – já to nebudu rozvádět, protože je to můj vulgární výraz pro toho člověka s tím flekem na hlavě. Samozřejmě, že on nebyl sám. Ale obrovské dolary, které se uvádějí, tady to někdo řekl, že „70 lidí vlastní polovinu bohatství zeměkoule“.

Já tady mám knihu od amerického autora, která je už čtyřicet let stará - Akta Rockefeller. To je struktura novodobé politické moci od Garry Alana o moci klanu Rockefellerů. Jinak mimochodem veden je v Bilderbergu, jehož členem je také „náš“ Karel Schwarzenberg. Je to klub nejbohatších lidí světa, kteří se na svých ročních schůzích vysmívají demokracii a lidem, kteří věří něčemu jinému než té strašné moci peněz. A ta strašná moc peněz je taková, že porazily i vodíkovou supervelmoc Sovětský svaz. A nemocí, toho socialismu bylo, že pár lidí z politbyra stačilo vyměnit a za těžké prachy. To si nedovedeme představit, kolik asi dostal ten RFWS. A tady to znovu potvrzuje genialitu Stalina, který věděl, že „růstem síly socialismu roste třídní boj“. To je naprosto logická zákonitost, a že hledal nepřítel ve vnitřních řadách.

Protože Sun Tse, vojenský stratég Číny, už před několika staletími anebo Machiavelli, renesanční myslitel, řekli, že „nejlépe se bourá pevnost zevnitř“. To je stará vojenská zásada, která se potvrdila v tomhle nejhorším zločinu dějin civilizace.

Pokud jde o tradice, tak já jsem chtěl zdůraznit třídní podstatu tradic. Protože my jsme komunisté nevymysleli třídní boj a třídní princip. Ten je objektivní a dokazují to nejvíc ti, kteří ho nejvíc špiní, že jsou nadstraničtí, nadtřídní. Co se děje dneska ve světě, to je největší důkaz existence třídního boje a to velmi ostrého. Díky RFWS se dostal imperialismus jako globální jedna síla obrovsky finančně, vojensky vybavená, která získala obrovské zkušenosti do svého bohatství celého lidstva, celou ionosféru, jak se nazývá celá kultura lidstva a slouží to znovu k jeho upevňování síly.

Všechny nejsvětější věci z dějin a osobnosti jsou špiněny. U nás Žižka (prý) je lapka, husité bořili památky. Gottwald (prý) je vrah, který zabil i svého nejlepšího přítele. A nemluvě o Stalinovi, (prý) největším krve-

lačném zločinci, který zlikvidoval (prý) 80 milionů lidí. Tato blbost, a je jich daleko víc, je to lidská blbost, která tomu věří. Já si myslím osobně, že velmi dobře ten soudruh řekl, že „jednou ty odpadky z toho jeho hrobu skutečně zmizí“.

Protože jestliže někdo, a to mám v téhle brožuře Alternativa, ona je sice z roku 2004, ale jak jsem slyšel, tak ten oportunistus zatím z KSČM zatím nezmizel. Tady je definice autorů Formánek – Heller: „Socialismus je demokratická společnost svobodných rovnoprávných občanů, společnost politicky, hospodářsky, pluralitní, postavená na maximální občanské samosprávě.“ Takové žvásty.

Jak může někdo tohle říct v době tak strašného nepřítele, silného, který dokázal zničit supervelmoc prachama a vede války někde mimo jeho zájmy. Nevím, jak můžou mít USA životní zájmy na druhé straně zeměkoule? Dřív se tomu říkalo agrese a vměšování do vnitřních záležitostí. Ale oni titíž, kteří říkají: nevměšovat se do vnitřních záležitostí, to dělají a nazývají to „mírovou misí“! A prý tam zahynulo víc než dva miliony lidí. A lidé, kteří odtamtud utíkají, to je věc bombardování USA.

A všechno to začalo, když se nad tím zamyslíme, v lednu 1969 nastoupil nový prezident USA Richard Nixon a jeho poradcem se stal sionista Henry Kissinger (93), ještě žije. Ti začali politiku, že když to nevyšlo v Polsku, v NDR a v Československu, tak se to musí dělat jinak. „My se musíme dostat a useknout hlavu.“ A jediná cesta byla ÚV KSSS. A na tom se pracovalo. Říká se, že obrovskou chybu udělal Brežněv, když podepsal Helsinský protokol, kde hlavním obsahem bylo dodržování lidských práv. Ale zase: lidská práva byla naprosto pojata netříděně ve prospěch buržoazie. Protože lidská práva byla tady u nás taková, o jakých se v USA nezdá. Právo na práci, lékařská péče, sociální zajištění a hlavně klid, žádné střelby tady nebyly, žádní utečenci, žádní negramoti. V USA je prý 25 % negramotných. A to je svobodná země, každý si může dělat, co chce. Takže já končím.

Přes Helsinky to pokračovalo potom jako takzvaný New Order (Nový řád), jehož autor si myslím, že je právě Kissinger a tahle sionistická elita, která se zbavila z Izraele terorismu do celého světa. A dneska se můžeme setkávat s třetí světovou válkou, protože terorismus je neviditelný. A kdo ví, kdo ty bomby vůbec hází - to je svět příšerný dneska. A Hitler a Goebbels se podle mě obracejí zády směrem k němu, jak řekl jeden mladý pán...

DEVĚT PRIORIT A IX. SJEZD KSČM

Petr Šimůnek

Vážené soudružky a vážení soudruzi, dovoluji vám pozdravit krátce na dnešní konferenci. Na stolech máte upravený dokument soudruhem Exnerem Devět priorit IX. sjezdu Komunistické strany Čech a Moravy, který půjde na projednání IX sjezdu.

1. Já si myslím, že by Priority měly jít nejen na veřejnost, ale že by Priority měla mít i strana samotná. A těmi Prioritami by například měly být, abychom si uvědomovali, že KSČM je zastávce pracujících.

2. Předložit IX. sjezdu skutečný komunistický program. Nebude-li předložen, okamžitě na něm zahájit po sjezdu práce.

3. Jednota, vůle a akceschopnost naší strany.

4. Chybí disciplína, bdělost a ostrážitost.

5. Kvalitní kádrová práce, abychom šli z pracovníka na agitátora, organizátora a na vedoucího, a ne, že budeme přijímat na ústřední výbor komunistické strany pracovníky bez politické příslušnosti a bez praxe.

6. Internacionalismus.

7. Styk s veřejností. Neustálá volební kampaň. Práce v odborech a v společenských organizacích.

8. Členská základna a její rozvoj.

9. Práce s mládeží.

Myslím si, že bodů a práce je to až na hlavu. A že je to spousta práce za období, kde jsme i některé věci hrubým způsobem zanedbali. A tak vynechám první bod programu strany, protože uvidíme tady na delegátech, s jakým programem zase jednou odjedeme. Ale hovořím o tom, že dva roky probíhala vnitrostranická diskuse jak dál ve straně. A tento dokument bude předložen, tj. to řízení stranické práce.

Byl upravován několikrát vnitrostranickou komisí. Byl projednáván několikrát Výkonným výborem ÚV a tedy 9. dubna prošel naposledy ústředním výborem v podobě, který dostanou delegáti tento dokument do ruky a budou se moct ještě k němu vyjádřit.

Ale hovoříme, jestliže chceme tedy začít trošičku jinak a nově; a jestli bude na ústředním výboru zahraniční oddělení, a budeme říkat: tak my jako KSČM, kteří žijeme v České republice a oni jsou za těmi hranicemi, sem tam si napíšeme nějaký pozdravný dopis nebo se potkáme na sjezdu. Anebo jestli je Komunistická strana Čech a Moravy jako jedna z největších, nejsilnějších, možná i finančně nejbohatší, povězme,

v jakých jiných podmínkách dělají jiné komunistické strany, budou mít mezinárodní oddělení, a kolik by nás to asi stálo peněz, když bychom obětovali jednu jedinou kancelář v této budově, nastolili židle a dvě lůžka. Aby mohli třeba jiní zástupci komunistických stran pracovat po dobu dvou tří měsíců u nás tady v Praze. Pak by se zase vyměnili za jiné soudruhy jiných komunistických stran a mohli bychom připravovat společně některé otázky a zahraniční politiku.

Pak tedy můžeme hovořit i o tom, že může dojít k jakési obměně třeba i Komunistické internacionály.

Možná, že vůbec ani nedoceňujeme nebo nevíme, jaké rozdíly jsou dnes od roku 1989 mezi jednotlivými komunistickými stranami ve světě. Jak komunikujeme s Portugalci, jak komunikujeme s Řeky, jak komunikujeme s ruskou komunistickou stranou anebo jestli je nám bližší Die Linke anebo Německá komunistická strana. A to bychom měli hodně rychle dát do pořádku.

Že jdou některé věci, bavili jsme se, jestli jsou podmínky pro to vytvořit socialistickou společnost v České republice. Tak já si myslím, že ano, ale bez tohoto kroku to nejde. Musíme začít tvořit společně. Musíme vytvořit určitou jednotu komunistických stran, protože asi deseti milionová Česká republika nemá šanci na přežití kdesi uprostřed Evropy. Ale konkrétní kroky jdou naplňovat.

Když jsem pracoval v Odborovém sdružení Čech, Moravy a Slezska jako předseda, tak jsem měl to štěstí, že jsem narazil na dobré funkcionáře v polské odborové centrále OPZZ. A světe, div se! Začali jsme tvořit společně odborové organizace v nadnárodních společnostech. Tvořili jsme po dobu čtyř let a o naše dokumenty po prvních úspěších se začala zajímat řecká odborová centrála a francouzská centrála CJE. A nemalé úspěchy byly a myslím, že to je i na přednášku. Ale vidím v tom i určitou cestu nás, komunistů, jak bychom mohli začít trošku jinak dělat ten svět.

Samozřejmě bylo hovořeno o hledání podmínek pro spolupráci všech komunistických stran na našem území. Já sám to považuji za velkou ostudu, že jsme se jako komunisté neuměli dohodnout a neuměli jsme držet společnou linii. A jako zakládající člen Komunistického svazu mládeže je pro mě absolutně nepřijatelné, abychom měli dvě komunistické mládežnické organizace a aby nekomunikovala KSČM a komunistická mládež.

Co se týká ideologie, já jsem velice rád, že jsem měl velkou podporu na okrese, takže s největší pravděpodobností se začneme po sjezdu ideologií skutečně zabývat. Ale byl bych nerad, abychom místo ideolo-

gického dění splynuli se dvěma pracovníky s odborným zázemím. A ve své podstatě z té myšlenky nebude nic.

Pokud zůstanu ve vedení strany, tak si některé věci budu skutečně hlídat. Hlídat a obrana historie a práce historiků je věc nezastupitelná. Já musím za tu práci jim moc a moc poděkovat, protože bez nich bychom neměli dokumenty, bez dokumentů bychom neměli historii, bez historie bychom nebyli strana s pětadevadesátiletou historií a tradicí. Vytvořit lepší podmínky pro jejich práci.

Soudružky a soudruzi, dlouhou dobu podceňovaná komunální politika nás dovedla do situace, že každý okres pracuje v jiných podmínkách. Že sice dneska máme organizace, kde je tisíc, tisíc dvě stě členů, Brno, Ostravu, Kladno. Ale také máme osmdesát lidí, to je Praha 10 a Praha 7. A máme spoustu okresů, kde je sto členů. A nikdo z nás si nepřeje, aby KSČM jakýkoliv z těchto okresů odklidila. Proto zase je tady cesta vytvořit profesionální placené místo na tomto okrese pro politického pracovníka, který se bude snažit vracet politický život do obvodu a pracovat s veřejností tak, abychom přijímali nové členy do komunistické strany. A s tím souvisí i to, co jsem řekl na začátku s tím komunistickým programem.

Pro nás jsou velice důležité základní organizace a jejich činnost. Zaniknou-li nám v okrese anebo nějaký okres nebude, tak si uvědomíme, že nevím, kdo bude jezdit a sestavovat kandidátní listiny do obcí a měst. Jestli tedy budeme mít starosty a místostarosty, které dneska máme. Kdo bude dál pracovat tímto způsobem?

Na úrovni starostů měst a obcí se nám povedlo dát dohromady pracovní skupinu, kdy se sešli zástupci Komunistické strany Slovenska, Komunistické strany Německa a strany Die Linke a vzešla z toho spousta starostů měst a obcí za KSČM a Die Linke, kteří starosty a místostarosty případně velkých měst mají, a dohodli jsme na Pražském magistrátu další spolupráci. Proč by neměly spolupracovat města a obce, jejichž členy jsou komunisté anebo organizace nám velmi blízké. A to je základ i toho, v čem budeme i na podzim letošního roku pokračovat v Německu.

Co se týká mládeže, tak je, jak jsem říkal, pro mě nepřijatelné, abychom spolu nekomunikovali. V dokumentu, který jsem předložil Výkonnému výboru ÚV v červnu roku 2015, byly vytvořeny vlastní mládežnické organizace komunistické strany, kde nedošlo zřejmě k pochopení vedoucích funkcionářů, že to nemusí být nová, ale máme dvě komunistické mládežnické organizace. Stačí s nimi promluvit a vytvořit pro ně podmínky a dohodnout, jestli by převzali tuto úlohu a aby byli

tedy zařazení i do struktury Komunistické strany Čech a Moravy tak, abychom pro ně měli kolonku v rozpočtu, aby třeba předseda Komunistického svazu mládeže mohl být členem Ústředního výboru KSČM a mohli jsme spolupracovat.

Komise mládeže jsou krásná věc, ale my máme mnoho mladých lidí, kteří mají zájem o práci v KSČM. A nemůžeme přijímat až v osmnácti letech. Nám skutečně chybí mládežnická organizace. Otevřít cestu mladým lidem od 14 let tak, aby měli možnost pracovat v této organizaci a v osmnácti, až bude splněna podmínka, anebo za čtyři roky dojdou k poznání, můžou s hrdostí se začlenit do Komunistické strany Čech a Moravy.

Soudružky a soudruzi, jdeme na sjezd s očekáváním, že ke změnám dojde, doufejme, že i personálním. A proto vás tedy poprosím: ještě jednou: bedlivě prostudujte dokumenty ke sjezdu, hlavně vy, kteří jste jako delegáti. A mám takovou myšlenku, abychom nastoupili na cestu komunistů z třicátých let, kteří více vnímali léta než jako my, my nejsme tak ostražití, jak jsem tu o tom hovořil, že plíživými kroky se snaží fašismus měnit systém v Evropě a ve světě a my tomu musíme zabránit. A druhá věc je ta naše povinnost spolupráce s odbory a odborovými organizacemi hájit každé pracovní místo. Takže, sejdem se na sjezdu. Děkuji za pozornost.

MYSLEME NA BUDOUCNOST

Jaroslav Kučera

Soudruzi a soudružky, rád bych pozdravil tuto konferenci, na které odsuzují, že se zabývá minulostí. Já bych se ve svém příspěvku chtěl zabývat trochu budoucností. Jde o takovou věc. V roce 2014 vydalo Středisko pro kosmické lety jako součást pro lety NASA zajímavou studii. V ní se praví, že tato civilizace se neodvratně blíží ke svému rozkladu a během příštích desetiletí se může rozložit úplně.

Jako příčinu uvádí vyčerpání přírodních zdrojů a nerovnoměrnější rozdělování bohatství. To znamená propast mezi bohatými a chudými. Jinými slovy, že civilizaci kapitalistickou čeká kolaps. Ještě se dodává, že ty kolapsy se odehrávaly ve všech starých civilizacích, to znamená Sumer, Babylon, stará Indie, Mayové, Amerika, Řím, Egypt atd. A že to je vcelku pravidelný proces v dějinách. K tomu dodávám, že INERCI v USA, nepleťte si toto slovo s agenturou to je INERC a tamto je NASA. Tak nevymysleli nic nového, protože již tři roky před nimi skupina českých archeologů a historiků vydala impozantní dílo: Lety naděje... Je to dílo impozantní, ale nikoli pozoruhodné. Z marxistického hlediska se tím zabývala soudružka Věra Klontza a podle mě velmi dobře. Trošku se tím zabývám ve své knize i já, kterou právě dokončuji a která se nazývá Sociální závislost a kvantový svět. Já se tím zabývám také trochu z matematického hlediska zejména teorie chaosu atd.

Ale to není podstatné. Podstatná je jiná věc. Co tento kolaps spustí a kdy ho spustí. Jestliže jsme četli článek Jaromíra Sedláka z 9. dubna v Haló novinách, tak tam se citují ruští experti. Tak padesát procent expertů se účastní měsíčně průzkumu. Deník Wall Street Journal se domnívá, že velká recese je za námi. Od té poslední uplynulo osm let a pak zase začíná počátek a cyklus se opakuje a následuje Velká recese.

A teď si spočítejte, kdo financuje, v jakém stavu je kapitalismus a Evropská unie. Za prvé, kapitalistické mocenské elity prokázaly absolutní neschopnost, jsou v krizi, dá se říct. Podívejte se, jak zvládají uprchlíky v Evropě, jak Evropě zavařily, diktátem v Řecku nebo podporou krize na Ukrajině, sankcemi Ruska atd. Začal neklid americké elity, protože Amerika ztratila dynamiku, kterou měla v průběhu šedesátých a sedmdesátých let a dnešní elity vlastně osočují dynamiku nemocné země.

Ale o co tady jde? Tak teď si vezměte zadluženost státu, a co všechno kapitalismus způsobil – a teď si představte, že do toho přijde Velká krize. Jak se ta krize udělá? Začne kolaps a já to tak odhaduji do dvou

do tří let. A když se ten kolaps spustí a kapitalismus se začne sypat na tom globálním světě s ním, bude společnost nahraná. Měli bychom se na něco podobného připravit, tím chci odpovědět na otázku, jak daleko je socialismus anebo blízko. Já si myslím, že tenhle kolaps by se dal využít do budoucích let. Jde o to, jestli tu je levice schopná to zařídit. Tady jde ještě o jednu věc: ono to souvisí s tím, když vezmete ty naše archeology apod., že ve všech vykořisťovatelských systémech narůstá entropie. Entropie vzejde prostě tak daleko, to znamená, že narůstá takzvaná sociální singularita. To je útvar, který je tak přesycen entropií, že už další vstup do sociální singularity není možný. Exploduje a nalézá vstup do jiného systému. Často se hovoří o takzvaném motýlím efektu v atmosféře. Když tenhle motýlek zamává křídly, tak se systém změní, protože je entropický a někde v Mexickém zálivu z toho bude hurikán. Takže budme připraveni. Prostě nestačí nějaká kvantová porucha malá, ale teď do toho spadne těžká krize kapitalismu, takže ten kolaps bude velice silný, těžký, kapitalistické elity ho nezvládnou. Oni tvrdí také, že kolaps se dá přežít. A já si myslím ale, že kapitalismus další kolaps nepřežije.

Tak bych chtěl uzavřít samozřejmě, že taky je možné, že z toho bude válka, nebo že bude řešit svoje problémy válkou. Ale to za nynějšího poměru sil by byl problém. Chtěl bych svoje vystoupení uzavřít tím, že nástup socialismu nebo pád kapitalismu nemusí být nebo není už daleko.

K NĚKTERÝM NEGATIVNÍM „TRADICÍM“

Vladimír Chaloupka

Dlouho jsem přemýšlel, jak přistoupit k dnešnímu tématu. Vždyť jen diskuse o definici tradice přesahuje časové možnosti naší konference. Většina lidí si pod pojmem tradice představuje zvyklosti, obyčeje, rituály či folklor, zkrátka to, co je obvyklé, a používá se v ustáleném spojení například jako náboženské tradice, kulturní tradice, politické tradice, místní tradice, národní tradice apod. Z tohoto pohledu by se většina čelných představitelů mezinárodního i československého komunistického hnutí, počínaje Marxem, Engelsem a Leninem, přes Šmerala, Gottwalda a další jevila spíše jako bořitelé tradic, jako hledači nových cest a přístupů k řešení společenských problémů.

Jestliže se bavíme o zdroji poučení pro naši současnou politickou práci, pak musíme na tradice pohlížet v širším smyslu - jako na předmět a zároveň proces předávání poznání, schopností, zkušeností či mravů v rámci určité skupiny.

Stará moudrost říká, že nejlepším zdrojem poučení je analýza vlastních chyb a pokud člověk nedokáže kriticky přijmout vlastní chyby a poučit se z nich, bude přinucen je znovu opakovat. Více než 25 let se vede diskuse o tom, co bylo příčinou pádu socialismu v evropských zemích na přelomu 80. a 90. let minulého století. Jedna z teorií, která se opírá o Marxovo učení o třídách, hlásá, že za socialismu nedošlo k odstranění rozporu mezi výrobními silami a výrobními vztahy, který je příčinou všech revolucí a společenských změn.

Podle tohoto vysvětlení, nedošlo v socialistických státech k trvalému odstranění antagonistických tříd, ale naopak došlo zcela marxisticky k vytvoření dvou nových antagonistických tříd – řídicího aparátu, který sice nesplňuje základní podmínku, a sice nevlastnil výrobní prostředky, ale ovládal je, přisvojoval si část nadhodnoty a část produktů práce (zejména deficitní zboží), a ovládaných, kteří i nadále byli nuceni prodávat svoji práci a fakticky se pro ně nic nezměnilo. Na tuto teorii můžeme mít různé názory, ale obecně panuje shoda v tom, že se společnost začala dělit na ty „nahore“ a „dole“, lidově řečeno na „chovné“ a „tažné“.

Vytvoření nové vládnoucí elity, řídicího aparátu, její nejrůznější mocenská privilegia, v případě potřeby i ochota silově zasáhnout proti vlastnímu lidu, či vojensky v rozporu s mezinárodním právem proti

socialistickým spojencům, do očí bijící rozpory mezi proklamovanou teorií a každodenní praxí, to vše vedlo ke stagnaci a zasadilo ideálům komunismu ránu, ze které se zejména v Evropě komunistické hnutí do-
sud nevzpamatovalo.

Jestliže v předsjezdové diskusi na výročních členských schůzích, okresních a krajských konferencích zazněly kritické připomínky, že do-
šlo k odtržení vedení KSČM od členské základny, mezi veřejností panu-
je rozšířený názor, že KSČM se příliš neliší od ostatních parlamentních
stran, její poslanci se chovají jako ostatní a do politiky šli, aby si lidově
řečeno „nahrabali“, pak je naší povinností tyto připomínky analyzovat
a zkoumat, zda se pouze jedná o nepřátelskou propagandu, která má
za cíl poškodit a zdiskreditovat naši stranu, nebo zda mají racionální
podklad a opakují se vzorce chování, které byly jednou z příčin poráž-
ky socialismu v evropských zemích na přelomu 80. a 90. let minulého
století.

Pokusím se zformulovat některé závěry, k nimž jsem dospěl. Podotý-
kám, že se jedná o mé osobní názory a závěry, které mohou trpět vada-
mi z nedostatku informací či subjektivního pohledu. Stejně tak je nelze
paušalizovat a automaticky vztahovat na všechny vedoucí funkcioná-
ře předlistopadové KSČ a současné KSČM, mezi nimiž je plno světlých
výjimek a čestných soudruhů a soudružek, jejichž názorů a postojů si
hluboce vážím.

Naše konference má ve svém názvu teoreticko-politická. Proto své
vystoupení zaměřím na zevšeobecnění některých jevů. Konkrétní pří-
pady, o které své závěry opírám, jsem uvedl a budu uvádět tam, kam
patří a kde musí být řešeny: v předsjezdové diskusi na výroční členské
schůzi a okresní konferenci a za měsíc jako delegát na IX. sjezdu.

O jakých jevech chci mluvit?

Vyvolávání dojmu „nenahraditelnosti“ určitého vedoucího funkcioná-
ře

Často slyším argument, že strana nemá dostatek vhodných členů
a určitý vedoucí funkcionář je přes všechny nedostatky jediná možná
alternativa, že není nikdo lepší, kdo by ho mohl nahradit. Zpravidla
tyto poznámky jen tak „mezi řečí“ pronášejí soudruzi, kteří jsou exis-
tenčně úzce spjati s tímto vedoucím funkcionářem. Pokud mají pravdu
(s čímž já osobně nesouhlasím), pak je na místě otázka: „Kdo ve straně
odpovídá za kádrovou práci, hledání a vytváření kádrových rezerv, pří-
pravu a výchovu funkcionářského aktivu?“

Vyvolávání atmosféry strachu a nejistoty z budoucnosti

Do této kategorie patří především trvalé strašení zákazem KSČM a rozkolem v KSČM, pokud se do vedení dostanou členové, kteří nepatří mezi „vyvolené“, kteří hlásají odlišné názory, než jsou ty oficiální. A to přestože dosud platný tzv. Kladenský program z roku 1992, k němuž lze mít nejrůznější výhrady, neboť je poplatný tehdejší době a byl přijat pod vlivem událostí Listopadu 1989 a následných několika let, hlásá toleranci a spolupráci mezi různými myšlenkovými proudy uvnitř strany a řešení sporů cestou svobodné diskuse.

Absence sebekritiky a potírání kritiky, osobní útoky, nerespektování jiných názorů

Např. VV ÚV a následně ÚV KSČM necitlivě nerespektovaly v senátních volbách 2014 návrhy vzešlé zdola a v okrese Znojmo a Česká Lípa prosadily kandidaturu jiných kandidátů, než doporučených okresním výborem. V důsledku toho došlo k rozkolu mezi centrem a uvedenými okresy. Když senátní volby dopadly naprostým fiaskem, nikdo z vedoucích funkcionářů, kteří kandidáty proti vůli okresních výborů prosadili, nedokázal přijmout politickou odpovědnost.

Dalším zářným příkladem mohou sloužit poslední zasedání ústředního výboru. Vzhledem k tomu, že se jednalo o neveřejná jednání, nebudu zde uvádět detaily, ale věřím, že se k těmto otázkám vrátí IX. sjezd KSČM.

Vytváření paralelních řídicích orgánů, které nebyly zvoleny a nemají oporu ve stanovách

Příkladem může sloužit Organizační řád KSČM schválený na 2. zasedání ústředního výboru, který vytváří jako poradní a iniciativní orgán Výkonného výboru ÚV KSČM kolegium volených funkcionářů ÚV, tvořené předsedou ÚV KSČM, 1. místopředsedou a všemi místopředsedy/místopředsedkyní ÚV KSČM, předsedy klubů poslanců a senátorů KSČM v Parlamentu České republiky a Evropského parlamentu a trvale přizvanými předsedkyní ÚRK a předsedy ÚRoK KSČM. Potud je vše v pořádku, pokud by to zůstalo v rovině poradního orgánu. Ale hned dále Organizační řád uvádí: „Uložené úkoly z kolegia jsou pro jednotlivé funkcionáře závazné. Předseda ÚV KSČM pravidelně informuje VV ÚV KSČM o výsledcích jednání kolegia.“ Tedy nikoli poradní orgán, který předkládá návrhy a Výkonný výbor ústředního výboru je schvaluje, ale orgán, který si osobuje rozhodovací a ukládací pravomoc.

Postupné utlumování aktivity a iniciativy řadových členů

Tento problém vnímám jako nejzávažnější. Cílem postupného utlumování aktivity a iniciativy členů strany je vytvoření mlčící většiny, která

bude plnit funkci poslušného hlasovacího nástroje, který ztíží nebo dokonce znemožní jakékoli pokusy o změnu zaběhnutého systému.

Dlouhodobě jsou ignorovány podněty a připomínky od řadových členů a funkcionářů, soudruzi, kteří byli okresní a krajskou konferenci opakovaně doporučováni do odborného zázemí ústředního výboru si posteskli, že se za několik let na ně nikdo neobrátil. Přitom pracovali na ministerstvech a jsou schopni legislativními návrhy oslovit řadu potenciálních příznivců ze zájmových organizací.

Návrhy a připomínky vzešlé od řadových členů a funkcionářů na zkvalitnění organizační struktury nebyly do materiálů předkládaných IX. sjezdu vůbec zapracovány ani jako varianta. Naprosto není respektován názor většiny funkcionářů z nižších článků (alespoň v Praze), že neutěšený stav vývoje členské základny a řada s tím spojených problémů jsou odrazem nevyhovující ideologické práce a pouze kosmetické organizační změny nemohou nic vyřešit.

Naopak, předkládaný materiál má za cíl zakonzervovat a legalizovat současný nevyhovující stav. Místo masové strany zaměřené na ideologickou a agitačně-politickou činnost členů na všech stupních se navrhuje přejít na manažersko-marketingový styl práce, tolik kritizovaný na předcházejících sjezdech.

Místo omezení počtu volebních období zejména ve vrcholných orgánech strany a na dobře placených postech poslanců a senátorů, které je zdola silně kritizováno a řada návrhů omezovala jejich počet nejvýše na dvě funkční období, se navrhuje ponechat je bez omezení a pokud už vůbec ano, tak na tři volební období (tj. nejméně na 12 let). Je tím naprosto potlačen princip výchovy a rotace kádrů, který je základní pojistkou proti uchopení moci ve straně úzkou skupinkou osob a vytváření kultu osobnosti.

Zbývá necelý měsíc do IX. sjezdu KSČM. Není to mnoho, ale tuto dobu lze využít k tomu, aby se podařilo většinu delegátů přesvědčit o tom, že strana nutně potřebuje najít odvahu vymést kostlivce ze skříně, radikálně obměnit vedení a změnit myšlení a styl práce, názorově se sjednotit po celé vertikále od každého jednotlivého člana až po předsedu ústředního výboru, jestliže nechceme další čtyři roky přešlapovat na místě.

MÁME NA CO, BÝT PRÁVEM HRDI

Marta Semelová

Vážené soudružky a soudruzi, já své vystoupení zkrátím, protože to, co tady zaznívalo, s tím se ztotožňuji. Nebudu opakovat všechnu tu kritiku, která je určitě oprávněná. Bylo by dobře, kdyby ji slyšeli jiní lidé, než kteří jsou zde přítomní, a bylo by výborné, kteří by se s ní taky ztotožnili a hlavně se z ní poučili. Pro mě jako delegátku IX. sjezdu je tato konference velice přínosná. Velice cenná je tím, že nebyla pouze o minulosti, ale byla o tom, co bychom měli dělat teď a jak se z té minulosti poučit. Protože ohromný kus práce odvedli mí předkové, kteří znali problémy a názory lidí, protože s nimi byli v každodenním kontaktu. A právě přímá práce mezi lidmi, ten každodenní kontakt dnes často velice chybí. Tuto práci, jednání s lidmi za nás nedokážou vykonat žádné letáky.

IX. sjezd je velkou příležitostí něco změnit, ale také může vše zakonzervovat. Záležet bude na každém delegátu. Bylo tady řečeno, že bude hodně záležet na ústředním a výkonném výboru. V té souvislosti upozorňuji, že jak ústřední výbor, tak výkonný výbor už je utvořen a k žádným velkým změnám v jeho složení nedošlo.

Pokud jde o sjezdové dokumenty, které jste ve svých vystoupeních zmiňovali: upozornili jste na skutečnost, že ve zprávě o činnosti je uvedeno, že jistý problém je s určitými radikalizujícími se skupinami, které si osobují právo vykládat marxismus-leninismus jako jediní. Mně tato formulace také vadí, na zasedání ústředního výboru jsem navrhovala vypuštění tohoto odstavce, bohužel, můj návrh nebyl přijat. Jsem připravena znovu ho podat přímo na sjezdu. Pokud jde o některé moje další návrhy v souvislosti s předloženou zprávou o činnosti - jsem ráda, že členové ústředního výboru prohlasovali, že jsme pro vystoupení ČR z vojenského paktu NATO, a to bez dalších podmínek, a také, že jsme pro zrušení tohoto válečného paktu, paktu, který ohrožuje mír ve světě. Právě otázky války a míru jsou velmi aktuální a v té souvislosti bychom neměli ustupovat z vlastních pozic, které jsme už před lety jasně řekli, totiž že jsme proti NATO, že jsme za zrušení NATO, že jsme pro to, abychom vystoupili jako Česká republika z NATO.

Pokud jde o zmiňovaných Devět priorit, v první řadě děkuji Václavu Exnerovi za jím navržené úpravy textu. Dále dovoluji jednu poznámku k preambuli, konkrétně k poslední větě, v níž je uvedeno, že „My jsme se ze své minulosti poučili a své chyby nehodláme opakovat.“ Nemy-

slím si, že to tam musí být zmiňováno. Vždyť proboha, kolikrát ještě budeme mluvit o nějakých chybách, o nějakém poučování a tak dále. Ať se omluví a poučí ti, kteří tu vládou posledních 26 let za to, co provedli s naší zemí.

Takže chci navrhnout na sjezdu, aby se tato věta vypustila. Dovolte, abych se ještě vrátila k otázce války a míru, respektive k paktu NATO. Na zasedání ústředního výboru jsem navrhovala, abychom se vážně zabývali výzvou mezinárodní konference k těmto otázkám, konkrétně k summitu NATO, který se uskuteční na začátku července v Polsku. Tato výzva apeluje na občany zemí, aby vyvinuli kampaň proti NATO právě v souvislosti s nadcházejícím summitem. Myslím, že je to výzva pro nás pro všechny a netýká se jednoho kraje, jednoho okresu, ale celé ČR. A měla by to být právě Komunistická strana Čech a Moravy, která by se společně s ostatními organizacemi, hnutími a iniciativami, společně s ostatními spoluobčany, a také s dalšími komunistickými stranami, které zde působí, chopila iniciativy a začala organizovat aktivní odpor proti NATO, proti fašismu a válkám ve světě.

KSČM by v tuto chvíli měla dokázat, že je schopna organizovat a řídit kampaň v krajích a okresech tak, abychom neustále nezůstávali na chvostě a ve stínu ostatních.

Při této příležitosti bych chtěla zmínit akci, kterou jsme zorganizovali tady v Praze v uplynulých dnech. Mám na mysli internacionální akci proti dekomunizaci, proti fašismu na Ukrajině. Sešli jsme se před ukrajinským velvyslanectvím, bylo nás kolem osmdesáti, přijel i Václav Větrovec z České Lípy a musím říci, že tam přišlo i mnoho mladých lidí. Myslím, že akce se povedla a vyjádřila náš názor k tomu, co se děje ve světě. Na tuto přišli lidé s rudými prapory, které jsme jako krajský výbor nechali vyrobit. Myslím, že by bylo dobře, kdyby se to podařilo ve všech krajích, abychom byli skutečně vidět ne pod nějakým růžovobílým praporem s třešničkami, ale skutečně pod našimi rudými prapory.

Pokud jde o konzumní způsob života, o němž tu bylo dnes hodně řečeno. Tento způsob života v kapitalistické společnosti se vůbec nedá srovnat s tím, co tady bylo před listopadem 89. Tenkrát nejenže každý měl práci, ale měl také volný čas. A ten volný čas se z dnešní doby, z dnešních rodin vytrácí. Buď lidi dělají „od nevidím do nevidím“, nebo lítají po úřadech práce. Pamatuji si, jak jsme dřív chodili každý týden do kina, každou chvilku do divadla, na výlety, na dovolenou. Dnes mnohé rodiny nemají na to, aby zaplatily pouhý jeden týden dětem prázdnin mimo domov.

Na závěr dovolu, abych vás pozvala na 1. máj na pražské Výstaviště. Bude zaměřen proti fašizaci společnosti, proti válkám, na boj za mír. A úplně na závěr, dovolu, abych vám při příležitosti 95. výročí založení komunistické strany jednak poděkovala za to, že nesete ten náš prapor dál, že ho přinášíte mezi své blízké, i rodinu, známé, sympatizanty a další občany spolu s myšlenkami, které reprezentuje. Nezapomínejme přitom na ty, kteří u založení KSČ stáli, na osobnosti a všechny potivé komunisty, kteří se zasloužili o to, že tady komunistická strana dnes stále je. Osobnosti minulosti i současnosti, ty, kteří bojovali proti fašismu, kteří osvobozovali a stáli na barikádách v pětačtyřicátém a po pětačtyřicátém dávali tuto republiku dohromady tak, aby tady nebyli bohatí a žebráci, jak jsme toho svědky v současnosti, ale aby každý mohl důstojně žít. A nezapomínejme ani na to, co všechno tady bylo vybudováno. Já jsem přesvědčena, že můžeme být právem hrdi, že jsme komunisté.

IV. NEPŘEDNESENÉ PŘÍSPĚVKY

HISTORICKÁ ÚLOHA A VÝZNAM STRANICKÉHO TISKU

Rudolf Lukášek

Dovolte mi volně navázat na úvodní referát soudruha Horáka. Jiří má ohromné a hluboké znalosti! Kterých si nesmírně vážím. Kdyby nebyl limitován časem, určitě by nám v několika hodinách řekl ještě mnoho zajímavého! Ve svém vystoupení vyšel v podstatě z dob Velké říjnové socialistické revoluce.

Touha lidí po sociálně spravedlivé společnosti je snad stejně stará jako lidstvo samo. Komunistická myšlenka „Každý podle svých možností, každému podle jeho potřeb“ je blízká každému pracujícímu člověku. (Samozřejmě různým oligarchům, zlodějům a lumpům se nelíbí.)

Proto již dříve se konaly mnohé pokusy o nastolení sociálně spravedlivé společnosti. Připomeňme si jen namátkou husitský Tábor, Francouzskou revoluci. Tehdy se však o šíření revolučních myšlenek starali především řečníci. Kněží či jiní rétoři. V dobách revolučních změn v Rusku, a samozřejmě již nějakou dobu před tím, začíná hrát významnou roli tisk. Připomeňme si např. Leninovu Jiskru.

Zde mi dovolte malou odbočku. Reakci na otázky, které zde vyslovila Věra Klontza, abych vysvětlil, proč jsem zvedl ruku pro ano, že dojde ke změnám a že k nim dojde brzy. Protože si myslím, na základě historické logiky, že délky trvání revolučních pokusů se prodlužují. Z týdnů (husité), na měsíce (Pařížská Komuna) a posléze na roky (VŘSR). Přičemž mezidobí mezi jednotlivými pokusy se zkracují. Z toho také vyplývá, že dojde k nové revoluci, ale že i ona ještě skončí (zrazena sama sebou).

Zůstaňme však u nás doma v Čechách. Sociální demokracie měla už od konce 19. století svoje Právo lidu, kde působili i představitelé levice Šmeral, či Olbracht. Protože však vydavatel směřoval spíše k pravici, nezbylo jim nic jiného, spolu s ostatními soudruhy než založit v roce 1920 komunistické Rudé právo.

V období první republiky pak sehrávalo Rudé právo v dělnickém hnutí významnou úlohu. Stejně tak i v období okupace mělo ilegální Rudé právo svůj vliv na organizování domácího odboje proti fašistům.

Na tomto místě je třeba připomenout národní hrdiny novináře Julia Fučíka, Jana Švermu, Jožku Jabůrkovou, Otto Synka, ale i řadu dalších, o nichž zde byla řeč.

Po osvobození Československa Rudou armádou hrálo Rudé právo významnou úlohu při budování nové socialistické společnosti. Až do doby, než bylo komunistům po převratu v roce 1989 ukradeno vlastizrádci. Je smutné, že je ještě dnes dost soudruhů, členů KSČM, kteří z nostalgie nebo jiných důvodů, kupují či odebírají toto Růžové právo a nechápou, že jim z něj do mozku „kape“ jed!

Komunistické straně nezbylo, po této zlodějně než založit či obnovit Haló noviny, a z iniciativy Ostraváků NAŠI PRAVDU. Od samého počátku mám jejich čísla archivována. Takže mohu porovnávat!

Dnes tedy tady máme Haló noviny, s podtitulem český levicový deník (dále jen HaNo). Pozor, ne noviny komunistické strany, ale levicové noviny, které si „pod svá křídla“ může klidně vzít i Sobotkova socdem. Musím se přiznat, že nad stránkami těchto „levicových novin“ občas, jak se říká „rostu“! Kladu si otázku, zda nechybí dnešním redaktorům v Haló novinách alespoň trocha té odvahy a statečnosti národních hrdinů?

Avšak bývám i mile překvapen. Např. ve včerejších HaNo byl:

1. článek o brněnském semináři „Vztahy k sudetským Němcům“, který pořádal Klub českého pohraničí. Žel, jsem se nemohl tohoto semináře zúčastnit, i když bych k těmto otázkám měl co říci.

2. článek „Nespokojenost s Českou televizí“. Myslím si, že tomuto tématu by se měly HaNo věnovat častěji a razantněji! Protože, když už veřejnoprávní televize vysloveně nelže, tak alespoň dělá z diváků primitivní formou hlupáky!

Domnívám se, že k těmto tématům by se měly HaNo věnovat častěji, samostatně ve svých redakčních člancích a s podstatně větší komunistickou razantností.

Připomínat přetrvávající snahy sudetských revanšistů a odhalovat činnost jejich českých přísluhovačů. Nebát se tyto kolaboranty jmenovat!

Odhalovat nekompromisně lži v televizním zpravodajství i v ostatních sdělovacích prostředcích.

Samozřejmě nejsou to jen tato dvě témata. Nabízí se řada dalších.

Ve středu tento týden (13. 4.) si připomněly i HaNo 55. výročí letu J. Gagarina do vesmíru. Fotografie prezidenta V. V. Putina nad modelem kosmické lodi, s krátkým popiskem fotografie. Ani slovo o zavádějících komentářích v televizním vysílání z předchozího dne. Asi proto, aby nepřestali zvat do televize k rozhovorům Vaška Hlodavce, soudruha Dolejše a ostatní „vyvolené“.

V televizi ukazovali i repliku skafandru J. Gagarina. Pozorný divák si možná povšiml, že z jakési přílby zmizel název SSSR. Repliku - zhotovenou podle fotografií - návratového modulu a bláboly, které zazněly, nebudu ani komentovat. Měl jsem totiž možnost nejen vidět, ale sáhnout si na originál.

Shodou okolností tentýž den, na ruském zpravodajském kanále, byl obsáhlý rozhovor s Gennadijem Zjuganovem, předsedou KSRF. Poučný byl jeho zásadový přístup k současným problémům Ruska. Mimo jiné se tvrdě „opřel“ do organizátorů moskevské výstavy ke gagarinovskému výročí, protože i tam někdo odstranil z originální přílby CCCP. Zeptal se, kdo si to dovolil? Ale to byl jen detail. Zajímavá byla i slušnost moderátorky. Ani náznakem hulvátství a vulgarita, skákání do řeči, tak jak to předvádějí české moderátorky paní J. či D. a další. I k této kultuře projevu by se měly HaNo vyjadřovat!

Obdobně jsem se ze zahraničního zpravodajství 12. 2. dozvěděl, i to, že prezident ČR Zeman byl hostem na sjezdu v Bratislavě. V tomto zpravodajství byla uvedena i podstatná část jeho vystoupení. Marně jsem pak v HaNo hledal alespoň řádek s informací o této události.

Jasně a krátce! V každém případě mají HaNo na svém obsahu a formě hodně co zlepšovat! Když OV Trutnov napsal redakci HaNo, že přejanečkováno, tak dostal odpověď, že zveřejní vše, co jim čtenáři pošlou. Není to pravda! To mohu doložit i z vlastní zkušenosti.

Např. místo kořat, či papoušků „objevených na síti“, či bulvárních, o tom, co si oblékají celebrity, nebo co pojedly, zavést rubriku, možná pod názvem „Zaznamenali jsme“, ve které by informovaly, případně komentovaly zprávy z jiných zdrojů, vystoupení obdobné tomu Zjuganovu.

Zajímavá by byla i reportáž slovenské TV, jak stojí v Prešově pacienti frontu na pořadí k vyšetření u kardiologa. A diskuse mezi pacienty.

Stručně. Když budu chtít číst bulvár, nepotřebuji k tomu HaNo, ale budu si kupovat Blesk a podobné tiskoviny.

Zatím mi však nezbyvá nic jiného než sledovat satelitní vysílání, webové stránky, apod.

Jenže každý takové možnosti nemá. Pokud se HaNo podstatně nezlepší, nestanou se skutečně komunistickým tiskem, dovoluji si tvrdit, že zaniknou.

INSPIRUJÍCÍ JISKRA VÍTĚZNÉ LINIE V. SJEZDU KSČ

Čeněk Ullrich

Na průčelí kulturního domu Lidového bytového družstva Prahy 7 Domovina, stojícího v místech dějiště I. dělnické „maninské“ spartakiády z roku 1921, dodnes shlíží na kolemjdoucí pamětní deska, připomínající památné únorové dny roku 1929, kdy byl ve zdejších prostorách na V. sjezdu KSČ zvolen do jejího čela soudruh Klement Gottwald. Je s podivem, že tato pamětní deska přežila kontrarevoluční obrazoborectví roku 1989 a let následujících. Ale záznaky se dějí patrně v každé době, a tak se i dnes může ona pamětní deska stát jakýmsi prologem k otevírání paměti na jednu z událostí, patřících bezesporu do sině pokrokových tradic našich národních dějin.

Jednání V. sjezdu uzavřelo předchozí etapu hluboké vnitrostranické krize, do níž stranu uvrhlo pravicové vedení v čele s Bohumilem Jílkiem a Václavem Bolenem, a volbou nového vedení strany v čele s Klementem Gottwaldem otevřelo cestu k etapě nové, jež se odehrávala ve znamení důsledné bolševizace celé strany. V. sjezd Komunistické strany Československa stal se tak průsečíkem řetězce událostí minulých a následných, svorníkem klenby boje vykořisťovaných za progresivní perspektivu společenského vývoje.

Ponořme se tedy do víru dramatických střetů dvacátých let dvacátého století, jejichž dějová linie svým myšlenkovým nábojem promlouvá k dnešku živoucí řečí.

Odliv poválečné revoluční vlny ve dvacátých letech dvacátého století a dočasná stabilizace kapitalismu způsobily, že v proletářských masách vzrůstal vliv reformistů, kteří se snažili svými teoriemi odvrátit dělníky od revolučních idejí. Tvrdili, že kapitalismus již definitivně vybredl z dřívějších otřesů a že jde vstříc trvalé prosperitě a klidnému vývoji bez krizí a konfliktů.

Jejich „tvůrčí invence“ kulminovala na kongresu Socialistické dělnické internacionály v Bruselu roku 1928, kde hospodářská konjunktura byla hodnocena jako éra, v níž se vytvořil nový, prý „organizovaný“ kapitalismus, obsahující pevné zárodky socialismu, a proto se prý hlavním úkolem dělnického hnutí stává nikoli boj proti kapitalistickému systému, ale pokojné a postupné omezování jeho negativních rysů a jeho proměňování v socialismus.

Pokojného vrůstání do socialismu mělo být dosaženo především rozvíjením tzv. hospodářské demokracie, tj. posilováním vlivu státu a jeho prostřednictvím i vlivu dělnických organizací na hospodářský život. A požadavek likvidace soukromého vlastnictví výrobních prostředků byl nahrazen pouhým heslem „veřejné kontroly nad monopoly“. (Blíže viz J. Charvát a kol.: Dějiny novověku IV, SPN, Praha 1974.) Ony „novátorské“ myšlenky rodily se ze sociálního podhoubí dělnické aristokracie, jejíž růst umožňovala dočasná konjunktura kapitalistické výroby.

Je až neuvěřitelné, jak nápadně se uvedené myšlenky podobají teoretickému labyrintu propagátorů NOVÉHO ČTENÍ MARXE! Jaká „kreativní paralela“ se zde zjevuje ke sloům Jiřího Dolejše, která pronesl na ideově-politické konferenci KSČM 25. května 2013 a v nichž horuje pro uhájení a zefektivnění sociálního, rozuměj kapitalistického, státu!

Přestože Komunistická internacionála považovala kapitalistickou konjunkturu za dočasnou a orientovala své sekce na to, aby připravovaly dělnickou třídu a ostatní vykořisťované masy na budoucí sociální střety, a již na svém V. kongresu roku 1924 postavila na pořad dne úsilí bolševizovat své sekce, probíhal tento proces uvnitř Komunistické strany Československa pomalu a v mnohém formálně a to právě proto, že reformismus pronikal i do činnosti Komunistické strany Československa včetně jejího vedení, kde našel úrodnou půdu v revizionistické a oportunistické politice vrcholných představitelů strany Bohumila Jílka a Václava Bolena, kteří po III. sjezdu KSČ, konaném roku 1925, ovládli vedení strany.

Václav Kopecký ve své vzpomínkové knize 30 let KSČ podává následující charakteristiku Jílkovy skupiny: „Bylo o nich známo, že jim není nic tak vzdáleno, jako znalost teoretických zásad komunismu. Právě proto, že jílkovci byli jen škůdci a že svou činnost ve straně pojímali jen jako frakční pletichaření v maloměšťáckém duchu, právě proto se oblasti ideologické a teoretické vyhýbali jako čert kříži. Není svědka, který by kdy byl slyšel z úst jílkovců nějaký projev zásadní povahy.“

Soudnému čtenáři se při čtení těchto řádků v jeho mysli nutně vyjeví asociace s charakteristikou současného, Filipova vedení KSČM. I ono je na hony vzdáleno teorii dialektického a historického materialismu, o čemž svědčí nejen fakt, že nebylo schopno odhalit příčiny stávající hospodářské krize kapitalismu a místo toho sní o jakémsi utopickém socialismu v 21. století, nýbrž i teoreticky zmatená vystoupení Vojtěcha Filipa včetně onoho, které přednesl na XV. mezinárodním setkání komunistických a dělnických stran v Lisabonu

v listopadu 2013, v němž ukázal svoji povrchnost v otázkách síly komunistických stran, dialektického vztahu teorie a praxe nebo role výrobních vztahů v dějinách.

A jelikož je tomuto vedení teorie dialektického a historického materialismu cizí, záměrně umrtvuje stranické vzdělávání uvnitř KSČM. Současně pak dehonestuje ty, kteří na půdě KSČM zůstali věrní vědecké teorii o společenském vývoji a v jejím duchu organizují setkání stejně smýšlejících soudruhů.

Stačí si jen v této souvislosti připomenout tažení proti pořádání pražských teoreticko-politických konferencí, do jehož čela se, není tomu až tak dávno, postavil „odhodlaný bojovník pravé linie strany“ Milan Špás. Rovněž organizátoři Václavkovy Olomouce jsou trnem v oku těm, kteří tak rádi proklamují údajnou demokratičnost uvnitř KSČM.

Ale pokračujme dál v citaci vzpomínek Václava Kopeckého: „Ke škůdcovským metodám jílkovců patřilo i to, že ve stranické činnosti pěstovali intensivně bezduchý praktikismus.“ A máme tu další stigma jílkovců a filipovců. Neboť co jiného je pragmatická politika vůdců KSČM než „intensivně bezduchý praktikismus“. A ve jménu onoho bezduchého praktikismu neváhají filipovci obětovat poctivé komunisty, kteří se zákonitě stávají nepřijatelnými pro pravcové síly v naší zemi. Za všechny si uveďme případ soudružky Vítězslavy Baborové v Českých Budějovicích.

Václav Kopecký pak ukazuje, jak Jílkovo vedení prostřednictvím praktikismu ubíjelo nejen ideologický život strany, nýbrž i její politickou aktivitu. Stejně postupují i jejich dnešní následovníci. Jílkovcům byly v politice vlastní i další rysy, například bezzásadovost nebo potlačování kritiky. Tytéž rysy jsou vlastní i současnému vedení KSČM. Vzpomeňme například na to, jak „soudružsky“ se Filipovo vedení vypořádalo s ostnem kritiky poměrů uvnitř KSČM, který před více než třemi lety vzešel z okresní organizace KSČM v České Lípě.

V závěru charakteristiky jílkovců Václav Kopecký uvádí: „...jílkovští škůdci... bojovou sílu revolučního hnutí ubíjeli, stranu demobilizovali a bojové řady strany uspávali falešnou sociálně demokratickou teorií o trvalé stabilitě kapitalistického systému, o dlouhé prosperitě kapitalistické výroby, o vrůstání socialismu do kapitalismu...o organizovaném kapitalismu, v němž se vnitřní třídní protiklady zmírňují apod.“ (Blíže viz: V. Kopecký, 30 let KSČ, s. 60-62, Svoboda, Praha 1951.) Václav Kopecký si při psaní těchto řádků jistě ani na okamžik nepomyslel, že zde dávno před Erichem von Dänikenem koncipuje své VZPOMÍNKY NA BUDOUCNOST.

III. sjezd KSČ nepřinesl straně mnoho dobrého, avšak jednu pozitivní naději straně přece jen dal. Tou nadějí bylo zvolení soudruha Klementa Gottwalda do jejího ÚSTŘEDNÍHO VÝBORU. Kolem něho se pak utváří skupina opozičních soudruhů, která v dalším plynutí času zásadním způsobem změnila orientaci strany.

V březnu 1927 se schází IV. sjezd KSČ. Narůstající krizi uvnitř strany způsobenou destrukční politikou Jílkova vedení však nevyřešil.

Krise otevřeně propuká v létě roku 1928. V červenci se má konat DRUHÁ SPARTAKIÁDA. Úřady ji zakážou. Vedení strany proto rozhodne uspořádat 6. července RUDÝ DEN jako demonstraci revolučního hnutí proti buržoazní perzekuci. I ten úřady zakážou. Vedení strany se usnáší konat ho ilegálně. Jílek chce dokázat, že kritika opozice je neoprávněná, že strana je schopna strhnout za sebou masy lidu. RUDÝ DEN však končí naprostým krachem. Opozice v ústředním výboru vyhláší Jílkovi otevřeně boj.

Pro řešení osudové otázky dalšího vývoje KSČ po RUDÉM DNI měla velký význam ta okolnost, že se v téže době schází v Moskvě VI. kongres Komunistické internacionály. Krize uvnitř KSČ se mimo jiné dostává na pořad jeho jednání.

Z Československa odjíždí na kongres stranická delegace, v níž je opozice zastoupena v menšině. V čele komise Komunistické internacionály, jež měla vyřešit československé záležitosti, stanul bývalý Leninův spolupracovník Sergej Ivanovič Gusev. Jílek má na kongresu výhodu. Je zde znám. Mladí z opozice zatím žádnou autoritu nemají. Nikdo neví, zda nejde o frakci, která se dere k moci. Hlavním referentem nového směru v KSČ se stal Klement Gottwald. Ten rozebral situaci ve straně. Poukázal na hlavní příčinu izolace strany – oportunistickou pasivitu, která je vlastní stávajícímu vedení. Jílek není schopný své názory uhájit. Kongres dává za pravdu Gottwaldovi. Klement Gottwald se současně stává novým členem exekutivy Komunistické internacionály. To bylo obrovské vítězství opozičního proudu ve straně.

Exekutiva Komunistické internacionály zasílá všem členům Komunistické strany Československa otevřený list pod symbolickým názvem OD OPORTUNISTICKÉ PASIVITY K BOLŠEVICKÉ AKTIVITĚ! Na základě tohoto dopisu vypracoval Klement Gottwald návrh REZOLUCE, který schvaluje plénum ÚV KSČ. GOTTWALDOVA REZOLUCE dává podnět k celostranické diskusi, již uzavírá V. sjezd KSČ.

Sjezd se schází 18. února 1929 v libeňské Čechii, avšak z konspirativních důvodů se místa konání sjezdu mění. S hlavním referátem měl na sjezdu vystoupit Bohumil Jílek, s koreferátem Klement Gottwald. Bo-

humil Jílek, k překvapení delegátů sjezdu, vystupuje pouze s krátkým prohlášením. Oznamuje přítomným, že referovat nebude. Předsednictvo sjezdu konstatovalo, že vzdání se referátu je plným přiznáním politického bankrotu oportunistického vedení strany. Toto bezzásadové jednání sjezd odmítá.

Slova se ujímá Klement Gottwald. Hovoří k otázce stabilizace kapitalismu. Konstatuje, že se kapitalismu podařilo dočasně zastavit šíření sociální revoluce mimo rámec SSSR, že se mu podařilo dočasně odrazit proletariát a reorganizovat jeho výrobní síly. Avšak tato stabilizace není trvalá, neboť vývoj probíhá dialekticky a každý krok k dosažení stabilizace vyvolává vznik sil, jež stabilizaci podkopávají. Zde má na mysli především rozpor mezi zvýšenou výrobou a zmenšujícími se trhy následkem zbídačování mas.

Hovoří o nebezpečí imperialistické války a poté se dotýká problematiky radikalizace mas. V této souvislosti uvádí: „Dělnictvo je přímo nabitó hlubokou nespokojeností a hledá formu jak této nespokojenosti dát průchod, hledá cestu, hledá vůdce. Jaké taktické důsledky z toho pro nás plynou? Je zapotřebí postavit se v čelo mas, organizovat a vést jejich boje a přes dílčí požadavky dát bojům jasnou revoluční perspektivu. Co znamená popírat anebo zanedbávat radikalizaci mas, toho dokladem jsme my. KSČ je nejsmutnějším příkladem tohoto popírání. Znamená to, že strana zůstává za masami, že se strana izoluje, že strana ztrácí revoluční perspektivu, že přestává být stranou komunistickou a topí se v bahně likvidátorství.“ (Blíže viz K. Gottwald: Spisy I, s. 198, Svoboda, Praha 1951.) Jako by v těchto slovech Klement Gottwald analyzoval současnou periodu našeho společenského vývoje a situaci uvnitř KSČM.

V další části svého referátu se Klement Gottwald dotýká charakteristiky Československa jako imperialistického státu a pak promlouvá o krizi ve straně i způsobu jejího překonání: „Kořeny krize strany,“ uvádí Klement Gottwald, „příčiny krize strany, ty největší a nejvážnější, tkví v oportunismu a v sociálnědemokratických tradicích strany. A smyslem řešení krize strany je překonání těchto dvou hlavních příčin selhání strany... V tom, soudruzi, spočívají hlavní kořeny krize strany, na toto místo je třeba nasadit hlavní páku, k tomuto místu je potřeba nasadit všechny síly, aby strana mohla z krize vyjít.“ (Blíže viz K. Gottwald: Spisy I, s. 206-207, Svoboda, Praha 1951.) Jaká to inspirace zračí se v těchto Gottwaldových slovech i pro naši dobu!

Sjezd orientoval stranu na přijímání nových členů z řad mladých a třídně uvědomělých kádrů, požadoval důsledné uplatňování demo-

kratického centralismu a vnitrostranické demokracie, které bývalé vedení potlačovalo, poukázal na nutnost prosazení vedoucí úlohy komunistické strany v hospodářských zápasech proletariátu, na potřebu vytvoření svazku dělníků a rolníků v boji proti kapitálu. Sjezd vyzval stranu k energickému boji za denní požadavky pracujícího lidu potlačovaných národů v Československu v duchu proletářského internacionalismu.

Sotva se sjezd na svém jednání vypořádal s oportunisty, musel čelit levičáckým tendencím, které se projevují zejména v názorech na sestavení nového vedení strany. Evžen Fried například požaduje, aby bylo složeno jen z příslušníků opozice. Klement Gottwald však nesouhlasí. Ví, že mezi staršími funkcionáři je mnoho poctivých revolucionářů se silným vlivem na značnou část členstva. A tak nakonec prosadil do vedení strany Antonína Zápotockého. Ten ztělesňoval jednak staré, dobré tradice hnutí, jednak měl velmi silný vliv v revolučních odborech.

Do nového Ústředního výboru Komunistické strany Československa byli tedy nakonec zvoleni soudruzi Jan Šverma, Rudolf Slánský, Antonín Zápotocký, Viliam Široký, Bohumír Šmeral, Josef Haken, Evžen Fried, Jaromír Dolanský, Václav Kopecký, Bruno Köhler, Čeněk Hruška, Josef Krosnař. Dalšími významnými členy v něm v roce 1929 i později byli soudruzi Ladislav Kopřiva, Gustav Kliment, Štefan Major, Anežka Hodinová, Rudolf Appelt, Robert Korb, Viktor Štern, Karol Bacílek, Ludovít Benada, Olexa Borkaňuk, Eduard Urx, Josef Svoboda, František Pexa, Jan Vodička, Gabor Šteiner, Alexandr Bubeníček, Jožka Jabůrková, Jan Harus, Rudolf Vetiška, František Bílek, Josef Špic, Rudolf Filip, Václav Pašek a další.

Generálním tajemníkem strany je pak na sjezdu zvolen Klement Gottwald. Za necelých osm let poté, kdy odešel jako neznámý truhlářský dělník z rousínovské továrny, stanul v čele jedné z největších komunistických stran. Ve třiatřiceti letech se stává nejmladším politickým vůdcem v Československu a současně nejmladším z vedení Komunistické internacionály.

Boj uvnitř strany však sjezdem neskončil. Oportunisté, zejména v aparátu strany a v Mezinárodním všeodborovém svazu, se s porážkou nesmířili.

Koncem března 1929 přešli Josef Hais a jeho společníci k otevřenému puči ve vedení Mezinárodního všeodborového svazu. Za asistence policie obsadili odborové domy a redakce. Vyvlekli z nich čestné komunisty a pokusili se znemožnit konání odborového sjezdu. Toho využili jílkovci. Vyprovokovali vzpouru pravicových živlů ve straně pod

záminkou, že prý nové vedení dělá hazardérskou politiku a vyvolává rozkol mezi stranou a odbory. Jílkovci odmítli uposlechnout rozhodnutí Komunistické internacionály, která jejich postup odsoudila. Bylo zřejmé, že celá jejich činnost směřuje k rozkolu a likvidaci Komunistické strany Československa.

Proti Gottwaldovu vedení strany se postavila také většina členů klubu komunistických poslanců v Národním shromáždění. Ve složitě situaci ztratilo orientaci a podleho argumentaci likvidátorů též sedm významných komunistických spisovatelů: Ivan Olbracht, Stanislav Kostka Neumann, Vladislav Vančura, Josef Hora, Marie Majerová, Helena Malířová a Jaroslav Seifert. V buržoazním tisku vydávají protistranické prohlášení, tzv. Manifest sedmi, a nové vedení strany se s nimi s těžkým srdcem musí na čas rozejít. Většina z nich později uznala nesprávnost svého stanoviska a vrátila se do řad komunistické strany.

Stranu za této situace opouštějí tisíce jejích členů. Z téměř stotisícové členské základny zůstává straně věrno dvacet pět tisíc komunistů.

Boj proti likvidátorům byl velmi těžký. Bylo třeba získávat pozici za pozicí – v odborech, stranických časopisech a masových organizacích.

Na podporu nového vedení vystoupili Bohumír Šmeral a Karel Kreibich, kteří likvidátorský puč rozhodně odsoudili a vyzvali k podpoře vedení strany, zvoleného na V. sjezdu. Po těžkých bojích byli pravice aktivisté koncem května izolováni. Nakonec byli jílkovští likvidátoři v létě téhož roku ze strany vyloučeni.

Bohumil Jílek pokračoval pak coby renegát ve své politické kariéře jako sekretář žluťácké organizace zemědělských rolníků při agrární straně, v období protektorátu působil v okruhu lidí kolem Adolfa Hrubého, vedoucího Národního souručenství a kolaborujícího ministra protektorátní vlády, který za své protektorátní zásluhy obdržel Svatováclavskou orlici I. stupně se zlatým věncem, po Únoru 1948 Jílek emigroval spolu s bývalými agrárními předáky nejprve do Francie a poté do USA, kde pracoval v sekretariátu tzv. Zelené internacionály agrárníků. Umírá roku 1963 v New Yorku.

„...dnes, kdy víme, jak skončili jílkovští renegáti,“ píše Václav Kopecký ve své vzpomínkové knize, „...dnes se nám jasně jeví, že Jílek a Bolen nebyli zrádci a škůdci teprve od chvíle svého konfliktu se stranou v roce 1929, nýbrž že v komunistickém hnutí pracovali již předtím jako škůdci sloužící buržoazii.“ (Blíže viz: V. Kopecký, 30 let KSČ, s. 57-58, Svoboda, Praha 1951.) Tato slova nepotřebují dalšího aktualizovaného komentáře.

Nové vedení tak prošlo bezprostředně po V. sjezdu závažnou zkouškou a obstálo v ní. Opírajíc se důsledně o učení vědeckého socialismu dokázalo očistit stranu v zájmu ideové a akční jednoty stranických řad.

V. sjezd Komunistické strany Československa otevřel stavidla bolševizace, procesu tvůrčího přebírání zkušeností Všesvazové komunistické strany bolševiků a jejich uplatňování v konkrétních historických podmínkách tehdejšího Československa, učinil rozhodující krok k přeměně komunistické strany ve skutečně revoluční stranu nového typu, a to jak v organizačním, tak v ideovém a politickém smyslu.

Komunistická strana Československa navazovala aktivní spojení s masami především prostřednictvím budování stranických buněk na závodech a jejich spoluprací s odborovými organizacemi, probíjávala se do čela bojů hospodářských, dovedla spojovat bezprostřední úkoly komunistů s revoluční perspektivou, využívala parlamentních i mimoparlamentních prostředků boje, věnovala pozornost rolnické a národnostní otázce, dbala o teoretickou výchovu svých členů, vedla rozhodný boj proti pravému nebezpečí uvnitř strany, vyvracela „chytřáckou“ myšlenku o tom, že oslabením revoluční povahy stranické propagandy lze zachránit legalitu strany, omlazovala stranické řady a získávala mladé revoluční dělníky do vedoucích orgánů strany.

Revoluční změna politiky umožnila Komunistické straně Československa vést úspěšně dělnickou třídu a ostatní pracující do boje za práci a chléb a dosahovat v něm i mezinárodně významných úspěchů, jakým byla například mostecká stávka roku 1932, umožnila straně pružně a zásadově změnit její politiku v polovině třicátých let v souvislosti s nástupem fašismu ve světě, umožnila vést aktivní boj na obranu republiky i národněosvobozenecký boj v období protektorátu a druhé světové války a nakonec zvítězit nad politickou reakcí v Únoru 1948, a otevřít tak cestu k budování socialismu v Československu.

Tyto skutečnosti jednoznačně svědčí o správnosti procesu bolševizace, kterým prošla Komunistická strana Československa po svém V. sjezdu. Praxe společenského vývoje potvrdila, že V. sjezd zažehl jiskru vítězných linií Komunistické strany Československa. Pozdější ústup od této linie vršil problémy úpadku a nakonec dovedl revoluční proces k jeho porážce.

Dnes jsme tedy nuceni žít opět ve vykořisťovatelském systému kapitalistické společnosti a prožívat otřesy, jež tato společnost plodí svým ekonomickým základem založeným na soukromém vlastnictví výrobních prostředků.

Progresivní společenský obrat vyžaduje tvůrčí návrat k revoluční jiskře vítězné linie, zažehnuté na V. sjezdu Komunistické strany Československa. Spočívá v materialistickém pohledu na svět, který, je-li třídně rozdělen, musí být analyzován z třídního pohledu a to bez ohledu na to, že vítězná kontrarevoluce zcela subjektivisticky zrušila svým zákonem společenskou třídu a třídní boj, který však sama dnes a denně plodí svým vykořisťováním většiny národa.

Ve světle protikladů stávajícího společenského vývoje neobstojí subjektivní úvaha Vojtěcha Filipa o tom, že otázky třídní platily za doby života Marxe a dnes už neplatí, kterou uvádí v dopise dlouholetému členu strany Milanu Richterovi. (Blíže viz: M. Richter: Otevřený dopis, e-mail, 10. 11. 2013.) V této subjektivní úvaze Vojtěcha Filipa zračí se však skutečná podstata politické linie současné KSČM.

KSČM zabředla díky politice svých předáků opět do marasmu jílkovského oportunistu a revizionismu, které jsou jejími dnešními tvůrci předkládány pod rouškou „tvůrčího rozvíjení marxismu“ a „moderního myšlení“. Je to však politika zrad vykořisťovaných, politika porážky revoluční proměny kapitalistické společnosti, politika vítězné buržoazní kontrarevoluce.

Progresivní společenský obrat vyžaduje oprostít se od tendencí pseudoteoretického šarlatánství a pragmatické politické praxe vedoucích představitelů KSČM, vyžaduje formování omlazujícího se společenského subjektu, který svým materialistickým pohledem na svět a z něho pramenící parlamentní i mimoparlamentní politikou hájící zájmy vykořisťovaných získá na svou stranu většinu národa, postaví se do čela hospodářských bojů dělníků, horníků, drobných zemědělců a prostřednictvím těchto bojů hospodářských dovede je i k bojům politickým, na faktech obhájí socialistickou minulost a vyvrátí tak prefabrikované lži, které o této době vytvářejí antikomunističtí mystifikátoři, bude aktivní, teoreticky vyspělý a neúplatný. V těchto intencích zračí se epilog památného V. sjezdu Komunistické strany Československa, pro jehož budoucí nositele stanou se mottem Neumannovy verše: „Dál nad námi plá rudá vlajka čistá, to avantgardní lidské znamení.“

V.
PŘÍLOHA

DEVĚT PRIORIT IX. SJEZDU KOMUNISTICKÉ STRANY ČECH A MORAVY

(návrh úpravy V. Exnera)

Své cíle můžeme uskutečnit jen díky podpoře většiny občanů, ve spolupráci s nimi, a proto vítáme otevřenou diskusi o našich záměrech a potřebách společnosti. My jsme se ze své minulosti poučili a své chyby nehodláme opakovat.

- KSČM trvá na tom, že jediným důsledným řešením společenských problémů je změna společenského zřízení, odstranění kapitalismu, o které usiluje, v podmínkách kapitalismu se podílí na důsledné formulaci oprávněných požadavků většiny občanů, prosazuje a podporuje je.

- KSČM prosazuje a podporuje rozvoj veřejného vlastnictví, včetně státního, družstevních a komunálních podniků, požaduje spravedlivé mzdy a důstojné důchody, trvá na důsledném progresivním zdanění zisků a velkého majetku, a to i nadnárodních korporací a oligarchů.

- KSČM požaduje a prosazuje více demokracie: urychlené přijetí zákona o obecném referendu, výrazné omezení byrokracie a efektivnější fungování veřejné správy, prosazuje větší propojení přímé a zastupitelské demokracie, plné pravomoci zastupitelstev, které jich mohou část svým rozhodnutím přesunout na své orgány, odstranění vzájemného prorůstání sfér politiky, ekonomiky a sdělovacích prostředků.

- KSČM prosazuje zásadní změnu evropské integrace, Evropu spolupracující a sjednocovanou demokraticky, na základě rovnoprávnosti všech států a s bezpečnostní politikou zajišťující mír bez závislosti na NATO, jeho rozpuštění.

- KSČM prosazuje takové řešení světového rozvoje, spolupráce a pomoci, které by výrazně snížilo nutnost vynucené a nežádoucí migrace odstraňováním jejích příčin, které by bylo financováno a všestranně zajišťováno všemi zeměmi, především těmi bohatými, dlouho těžícími z vykořisťování, útisku a poroby velké části světa, a které by zajistilo bezpečnost, důstojný život a mezinárodně zaručovaná lidská práva ve všech zemích. (KSČM je proti obchodu s chudobou, bezpečím, sociálním zajištěním nebo sociální pomocí.)

- KSČM považuje právo na kvalitní a dostupnou zdravotní péči, dostupné a důstojné bydlení, sociální zabezpečení a na práci za nezadatelná práva člověka a občana naší vlasti, požaduje důsledné vymýcení

chudoby, nezaměstnanosti, sociálně vyloučených osob i lokalit a skutečně rovné příležitosti, jistoty, práva a povinnosti pro všechny. Podle KSČM je úkolem společnosti, jejího řízení takového stavu dosáhnout a chce se na plnění tohoto úkolu účinně podílet.

- KSČM prosazuje společenské zajištění vysoké úrovně vzdělávání a výchovy, včetně celoživotního vzdělávání s účastí zaměstnavatelů, komplexní řešení podpory živé kultury a ochrany kulturního dědictví, stejně jako komplexní podporu masové tělovýchovy a sportu.

- KSČM prosazuje nulovou toleranci k projevům neofašismu, nacionalismu s terorismu, právo na bezpečný život občanů vyžaduje prohloubení mechanismů boje s organizovaným zločinem a terorismem. Je proti vojenským základnám na cizím území, vojenským misím a intervencím a nasazování vojenských sil v rozporu s mezinárodním právem nebo s účastí Armády ČR v akcích, které nejsou v souladu se zájmy ČR.

KSČM patří k těm, pro které jsou přechod k ekonomicky, ekologicky a sociálně udržitelnému rozvoji společnosti, zastavení devastace krajiny a půdního fondu, zavedení důsledných opatření proti znečišťování životního prostředí a zajištění práva na vodu nezbytnými podmínkami příznivé budoucnosti lidstva. Bezvýhradně to platí i pro naši zemi.

Vlastní poznámky:

OBSAH:

I. ZAHAJOVACÍ SLOVO	
Viktor Pázler	5
II. ÚVODNÍ REFERÁT	
Tradice zdroj poučení a inspirace	
Jiří Horák	9
III. DISKUSE	
IX. sjezd KSČM je velkou výzvou	
Ivan Hruža	27
Reflexe zkušeností KSČ v politice KSČM	
Ladislav Šafránek	29
Za gottwaldovskou tradicí	
Milan Matouš	33
Je stále aktuální revoluční komunistické hnutí s programovým cílem socialismu?	
Věra Klontza-Jaklová	36
Bolševická KSČ, dnešní KSČM a mládež	
Lukáš Vrobel	43
K úloze osobností v dějinách KSČ	
Hana Kráčmarová	46
Objektivní historie - zdroj poučení a inspirace	
František Kovanda	48
Nezbytnost jasné politiky	
Miloš Jakeš	51
Aktuální situace dneška a úkoly KSČM	
Stanislav Grospič	53
O smyslu politiky KSČ 21	
Vojtěch Mišičák	57
Jen z tradic se žít nedá	
Václav Exner	60
Poučení z dějin KSČ	
Zdeněk Košťál	63

95 let od založení KSM a komunistického hnutí v Československu – závazek pro současnost	
Ondřej Kazík	69
Dnes i zítra budou rozhodovat činy nás všech	
Vladimír Holiš	72
Spojme svoje síly	
Jozef Servista	73
Malé zamyšlení a pár poznámek	
Ladislav Urban	78
Odkaz pro současnou politiku strany z její 95leté historie	
Jiří Bulka	81
V. sjezd KSČ a současnost	
Jiří Jeřábek	85
K demokracii a k orientaci komunistů	
Hana Pešinová	88
Tradice – pohled současný	
Jiří Vrátný	89
Devět priorit a IX. sjezd KSČM	
Petr Šimůnek	93
Mysleme na budoucnost	
Jaroslav Kučera	97
K některým negativním „tradicím“	
Vladimír Chaloupka	99
Máme na co být právem hrdi	
Marta Semelová	103
IV. NEPŘEDNESENÉ PŘÍSPĚVKY	
Historická úloha a význam stranického tisku	
Rudolf Lukášek	109
Inspiroující jiskra vítězné linie V. sjezdu KSČ	
Čeněk Ullrich	112
V. PŘÍLOHA	
Devět priorit IX. sjezdu Komunistické strany Čech a Moravy	123

TRADICE
-
ZDROJ POUČENÍ A INSPIRACE

***Sborník vystoupení
na XXXIX. pražské teoreticko-politické konferenci***

Vydavatelství a nakladatelství
OREGO productions

Publikace neprošla jazykovou úpravou

Grafická úprava
M. H. Říčanský

Tisk a vazba
Slovan Praha

2016